

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Úřad služby kriminální policie a vyšetřování

JID: PCR99ETRpo42839635

PPR-225-7/ČJ-2022-990392

Praha 27. října 2022
Počet listů: 128
Přílohy: 3/25

Analýza

odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2021

Zpracovatel: PP ČR ÚSKPV

Strojnická 27, pošt. schr. 62/KPV
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 813 800
Email: uskp.v.podatelna.net@pcr.cz
ID DS: gs9ai55

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	METODIKA ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY	6
2.1	Vyhodnocení odposlechů dle § 88 tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. – princip a postup sběru dat	7
3	ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU	9
3.1	Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, provozní a lokalizační údaje ..	9
3.1.1	Právní a interní úprava platná v roce 2021	12
3.1.2	Výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu	22
3.2	Sledování osob a věcí	29
3.2.1	Právní a interní úprava platná v roce 2021	31
4	STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ	34
4.1	Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky	34
4.1.1	Statistické vyhodnocení využívání úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v rámci trestních spisů	39
4.2	Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu	44
4.2.1	Počty odposlouchávaných linek a osob	44
4.2.2	Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce	48
4.2.3	Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)	49
4.2.4	Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti	50
4.2.5	Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou	57
4.2.6	Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení	60
4.2.7	Informování odposlouchávaných osob Policií ČR o odposlechu dle § 88/8, 9 tr. ř.	68
4.2.8	Vývojové trendy v nasazování odposlechů	69
4.3	Využívání sledování osob a věcí	79
4.3.1	Počty sledování osob a věcí	79
4.3.2	Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce	82
4.3.3	Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)	83
4.3.4	Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti	84
4.3.5	Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou	90
4.3.6	Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení	93
4.3.7	Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí	100
4.4	Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021 a způsoby jejich vyřízení	107
4.4.1	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021	107
4.4.2	Způsob vyřízení spisů s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončených v roce 2021	110
4.4.3	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021 a vyřízené v prověřování	113
4.4.4	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021 a vyřízené ve vyšetřování	117

4.4.5 Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v roce 2021	120
4.4.6 Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v letech 2007 až 2021	121
4.5 Využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř. ...	122
4.5.1 Počty výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu	122
4.6 Rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR.....	124
5 Závěr	126
Seznam příloh	128

1 ÚVOD

Na základě § 98 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla Policejním prezidiem ČR zpracována „**Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2021**“ (dále jen „Analýza“). Nad rámec zákonné povinnosti obsahuje Analýza také údaje o využívání výpisů o telekomunikačním provozu Policií ČR dle § 88a trestního řádu (dále jen tr. ř.).

Cílem Analýzy bylo poskytnout věcné statistické vyhodnocení použití předmětných úkonů Policií ČR za rok 2021, které nabízí srovnání s výstupy Analýz z předešlých období. Dalším záměrem bylo podat informace o výchozí normativní úpravě v oblasti využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí, včetně popisu jejího využívání. Přiměřeným způsobem byl popsán průběh sběru dat pro Analýzu. K vyhodnocení úkonů vyžádaných dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. jsou využita data, jejichž sběr je u Policie ČR zajišťován prostřednictvím analyticko statistického informačního systému MU II (dále jen „systém MU II“).

Postup zpracování Analýzy vychází z věcného zadání a v čase zpracování Analýzy účinných legislativních a právních podmínek. V Analýze je popsán způsob sběru dat k jednotlivým úkonům a princip fungování systému MU II. Analýza je také prostředkem ke zmapování stávajícího stavu v oblasti nasazování uvedených úkonů v rámci trestního řízení a nástrojem pro odhalení případných nedostatků, to vše s cílem zajistit odpovídající ochranu a bezpečnost získaných informací a osobních údajů, prostřednictvím nastavení odpovídajících vnitřních i vnějších kontrolních mechanismů.

Institut odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí je významným nástrojem boje proti nejzávažnějším formám trestné činnosti, jako jsou například organizovaný zločin, drogová kriminalita, závažná násilná trestná činnost a korupce. Na straně druhé tyto instrumenty představují zásadní zásah do základních lidských práv a svobod, proto musí být důkladně zvažováno, zda jsou pro takový závažný zásah splněny zákonem stanovené podmínky, zda je zásah nezbytný a zda je respektována zásada přiměřenosti.

Popis postupu Policie ČR při vyžadování odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí, včetně právní úpravy a popsání podmínek, za kterých může Policie ČR dané úkony nasazovat, slouží ke komplexnímu náhledu do dané problematiky. Oblast ochrany a bezpečnosti informací při využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí souvisí s kontrolními mechanismy preventivního charakteru, které jsou uplatňovány proti případnému neoprávněnému nasazení těchto úkonů a proti únikům dat, včetně osobních údajů, které byly nasazením úkonů získány. V Analýze jsou principy kontrolních mechanismů popsány jak z hlediska jednotlivých fází použití těchto úkonů, tj. vícestupňová kontrola v rámci služebního postupu při dodržení principu subordinace, tak i z hlediska charakteru kontrolních opatření, a to organizačních a technických.

Statistické vyhodnocení obsahuje přehled využívání odposlechů a sledování osob a věcí příslušnými útvary Policie ČR, přičemž se nejedná pouze o statistiku úkonů (počty úkonů, osob, spisů na příslušných útvarech atd.), ale jsou zohledněny

i vazby na druh trestné činnosti, trestnou činnost s prvkem organizovanosti, efektivitu samotných úkonů i spisů s úkony apod.

Rozbor efektivit nasazených úkonů je posuzován ze dvou hledisek. Prvním je vyhodnocení účinnosti konkrétních úkonů ukončených v roce 2021, bez ohledu na skutečnost, zda bylo skončeno i trestní řízení v dané věci. Druhým aspektem je rozbor způsobu vyřízení trestních spisů ukončených v roce 2021, ve kterých byly během vlastního šetření nasazeny předmětné úkony, bez ohledu na rok, ve kterém byly tyto úkony ukončeny. Tato dvě rozdílná pojetí efektivit úkonů a efektivit spisů s úkony, při nichž je vycházeno z různých souhrnů vstupních dat, se jeví být poněkud nesourodými kapitolami, avšak za daných podmínek a možností pro sběr informací o efektivitě úkonů jsou tím nejobektivnějším řešením.

Kromě této Analýzy, zpracované Policejním prezidiem ČR, Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen „ÚZČ“) periodicky vypracovává „Zprávu o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu“. Jedná se o zprávu určenou pro kontrolní orgán Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve smyslu § 98 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Zpráva je vypracovávána pololetně a Ministerstvu vnitra je postupována jako dokument podléhající ochraně podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY

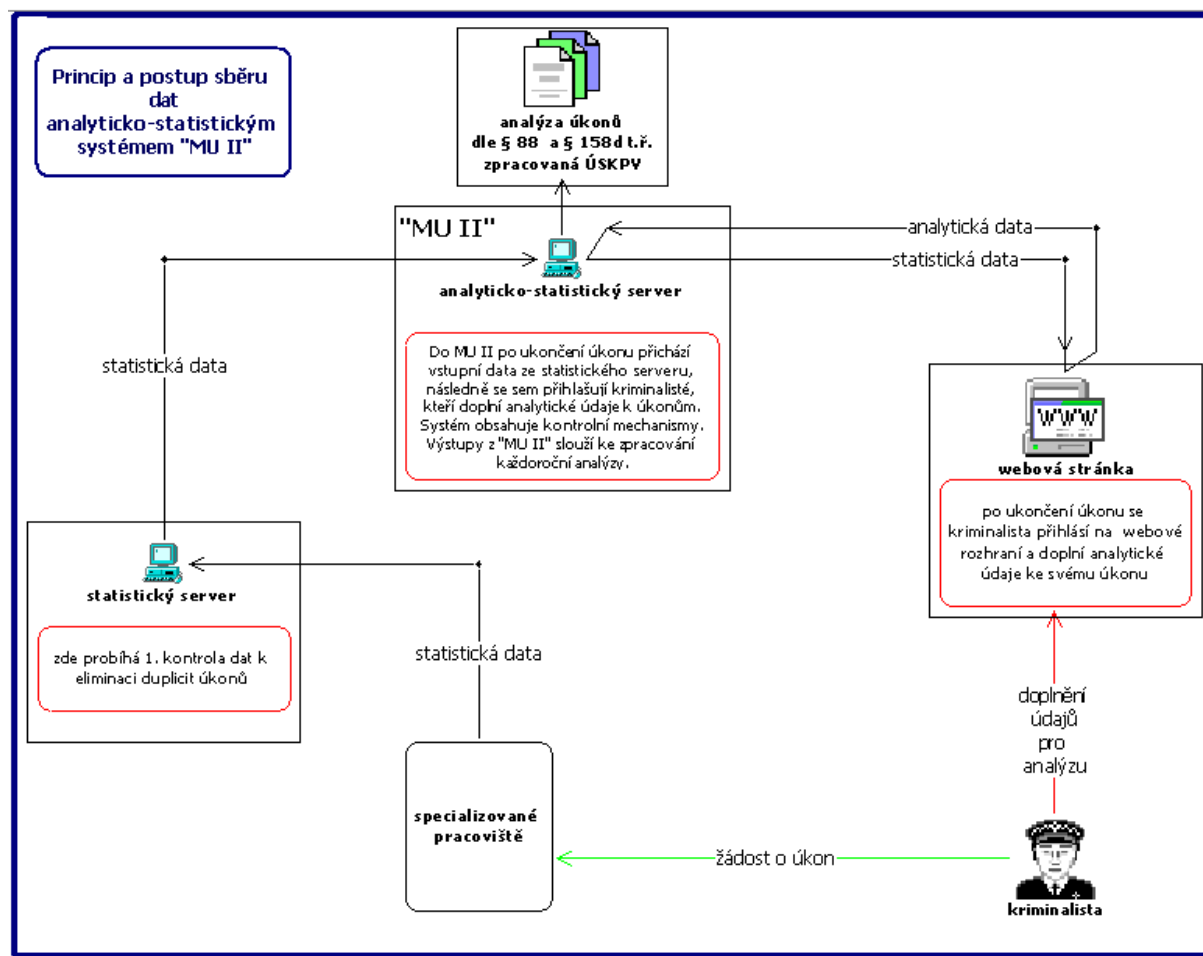
Zdrojem pro zpracování Analýzy za rok 2021 byly souhrnné výstupy z Analýzy za rok 2020 a připomínky, které k tomuto materiálu uplatnili zástupci odboru bezpečnostní politiky MV ČR.

Stěžejními zdroji informací pro zpracování textových kapitol byly zákonodárné a vnitřní normy, které upravují danou problematiku.

Ve statistické části Analýzy byla data vyhodnocována standardními statistickými výpočty, které se prováděly v dostupném softwarovém prostředí. V oblastech, kde to bylo možné, byla provedena komparace výstupů s lety předešlými. V Analýze jsou vyhodnoceny pouze úkony vyžádané Policií ČR.

2.1 Vyhodnocení odposlechů dle § 88 tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. – princip a postup sběru dat

Za účelem sběru dat o úkonech odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí je v rámci Policie ČR využíván systém MU II, který provozuje Policie ČR na centrální úrovni a na základě příslušného právního předpisu. Systém MU II vyplňuje příslušník Policie ČR (dále jen „policista“) zařazený u útvarů Policie ČR služby kriminální policie a vyšetřování v reálném čase, tzn. v daném časovém horizontu po skončení úkonu.

Policista požádá o úkony specializovaná pracoviště, která předají odpovídající údaje do databáze statistiky úkonů. Z této databáze jsou po ukončení úkonu vybrána data – bez osobních údajů - předána do databáze úkonů na analyticko statistický server. Policista po ukončení úkonu prostřednictvím webové stránky v databázi analyticko statistického serveru doplní chybějící informace a posoudí efektivitu vyžadaného úkonu. Z výstupních dat systému MU II analytici Policejního prezidia ČR vyhodnotí statistická data za účelem jejich rozboru a následného zpracování Analýzy.

Smyslem provozování systému MU II Policií ČR je sběr specifických údajů, za účelem jejich analytického a kontrolního využití. Při jeho vývoji bylo účelem dosáhnout co nejmenší administrativní a časové zátěže kriminalistů při plnění systému MU II. Ze statistického hlediska slouží systém MU II k získání údajů o počtech využitých úkonů v rámci jednotlivých útvarů Policie ČR. Jako analytický nástroj je

systém MU II zdrojem informací především pro charakterizování struktury trestné činnosti, ke které jsou úkony využívány a pro vyhodnocení efektivity nasazených úkonů. Součástí systému MU II jsou také kontrolní mechanismy, prostřednictvím kterých probíhá sledování opodstatněnosti využívání odposlechů a operativně pátracího prostředku – sledování osob a věcí.

Sběr dat o úkonech dle § 88a tr. ř., při kterých byly vyžádány údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, probíhá na ÚZČ, který jako určené specializované pracoviště Policie ČR zabezpečuje jejich získávání od příslušných provozovatelů telekomunikačních sítí.

ÚZČ pololetně zpracovává materiál *„Zpráva o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu“*. Je důležité upozornit na skutečnost, že nelze porovnávat výstupy ÚZČ o počtech odposlechů a sledování osob a věcí s údaji, které jsou obsaženy v Analýze zpracovávané úřadem služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR. Vykazovaná čísla se nemohou shodovat z důvodu rozdílné metodiky zpracování těchto materiálů. ÚZČ předkládá kontrolnímu orgánu kompletní výpisy akcí, které jsou zaznamenány v příslušných informačních systémech ÚZČ a odráží se ve spisovém materiálu vedeném ke každému úkonu příslušným specializovaným pracovištěm, což je rozhodující pro případnou fyzickou kontrolu odposlechů a sledování osob a věcí příslušným kontrolním orgánem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Oproti tomu do Analýzy jsou započítávána jen tzv. „čistá data“, tzn., že duplicitní úkony, kdy se na jednom úkonu podílí více policejních součástí, jsou odstraňovány.

Částečné umělé navyšování vykazovaných úkonů odposlechů i sledování osob a věcí může nastat v případech, kdy doba platnosti úkonů je státním zástupcem, resp. soudcem prodloužena, avšak příslušné povolení, resp. příkaz je na specializované pracoviště doručeno až po ukončení platnosti úkonu. „Prodloužený“ úkon je potom do systému MU II zadán jako úkon nový.

3 ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, provozní a lokalizační údaje

V roce 2021 byla problematika týkající se provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu upravena následujícími předpisy:

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích),
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR,
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,
- Nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Nařízení vlády č. 240/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínících komor,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 415/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby,
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 357/2012 Sb., o uchovávání, předávání a likvidaci provozních a lokalizačních údajů,

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 336/2005 Sb. o formě a rozsahu informací poskytovaných z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby a o technických a provozních podmínkách a bodech pro připojení koncového telekomunikačního zařízení pro odposlech a záznam zpráv,
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 42/2012 o provádění ochrany utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 12/2019 spisový řád,
- Nařízení Ministerstva vnitra a společný služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 2/2018 o vnitřní kontrole a supervizi (vnitřní kontrolní řád).

Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád) – stav k 31. 12. 2021

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, křivé obvinění podle § 345 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek podle § 346 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivé tlumočení podle § 347 odst. 3 až 5 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřipustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

(2) Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

(3) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

(4) Na základě vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

(5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížená duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

(6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

(7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně, k založení do spisu.

(8) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci, informuje o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Předseda senátu soudu prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(9) Informaci podle odstavce 8 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), v řízení o trestném činu účasti na teroristické skupině (§ 312a trestního zákoníku) nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, již má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, včetně řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob.

3.1.1 Právní a interní úprava platná v roce 2021

Příslušné policejní orgány postupují v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v souladu s výše uvedenou právní úpravou a právními normami a interními předpisy, platnými v roce 2021:

- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů),
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 186/2011, o vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 31/2012, o analyticko statistickém informačním systému MU II,
- Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení,
- Pokyn policejního prezidenta č. 235/2014, o využívání datové sítě intranet Ministerstva vnitra Hermes,
- Pokyn policejního prezidenta č. 170/2015, spisový řád,
- Pokyn policejního prezidenta č. 44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád).

3.1.1.1 Oprávněný subjekt

Dle závazného pokynu policejního prezidenta č. 186/2011, o vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, je oprávněným subjektem policejní orgán¹, a oprávněným žadatelem:

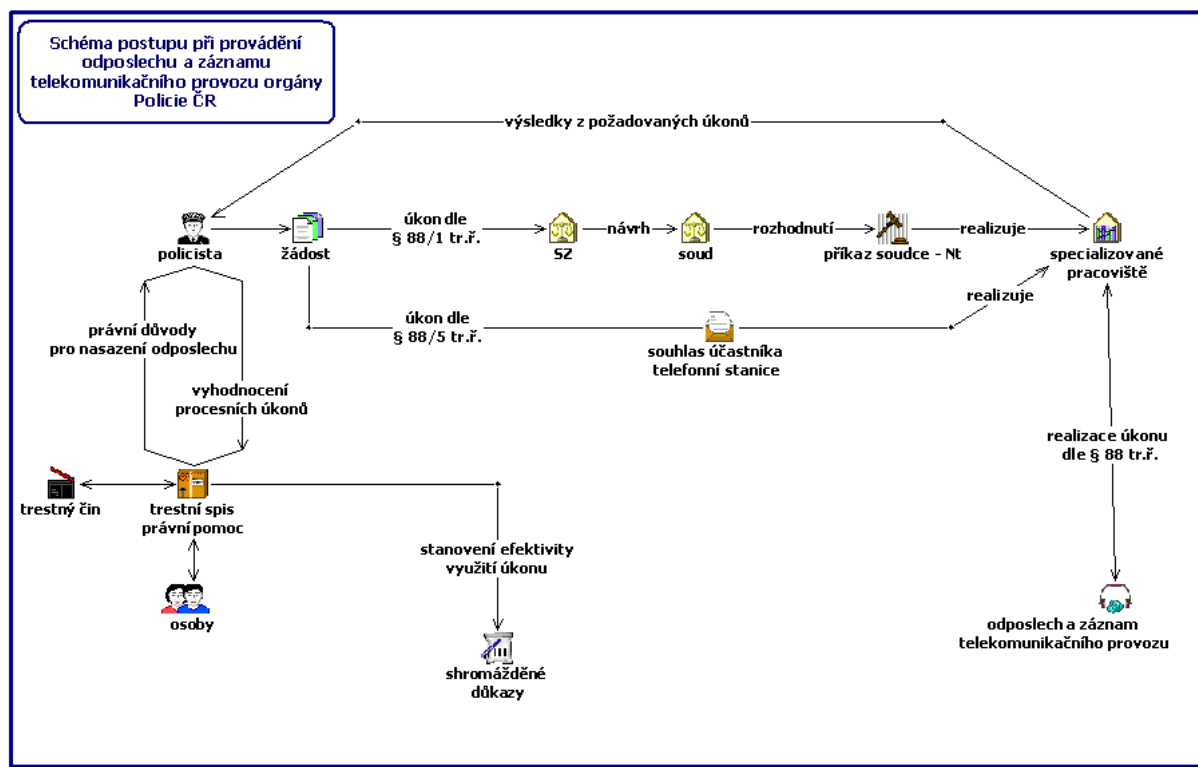
- úkonů dle § 88 tr. ř. policista, zařazený ve službě kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“) a pověřený prováděním úkonů v trestním řízení, v jehož rámci je úkon vyžadován;
- úkonů dle § 88a tr. ř. policista pověřený prováděním úkonů v trestním řízení, v jehož rámci je úkon vyžadován.

¹ § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

3.1.1.2 Postup při realizaci odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, křivé obvinění podle § 345 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek podle § 346 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivé tlumočení podle § 347 odst. 3 až 5 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo.

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí nebo technicky zabezpečuje pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení ÚZČ (specializované pracoviště). Výsledkem je zvukový záznam rozhovoru účastníků odposlouchávané stanice, pořízený automatickým záznamovým zařízením bez přímé účasti konkrétní osoby, zaznamenaný na nepřepisovatelném přenosném datovém médiu (dále jen „zvukový nosič“), který obsahuje veškerou komunikaci vedenou prostřednictvím odposlouchávané stanice za rozhodné období (viz obrázek „Schéma postupu při provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu orgány Policie ČR“).

Provedení úkonu musí oprávněný subjekt vyžadovat výhradně u specializovaného pracoviště. Při vyžadování úkonu je oprávněný žadatel povinen žádost před jejím schválením projednat s určeným policistou, který je vedoucím policistou specializovaného pracoviště nebo jím pověřeným policistou, který projednává a přijímá žádost o odposlech nebo výpis. Určený policista žádost posoudí a rozhodne, zda je úkon v požadovaném rozsahu a termínu proveditelný. Při rozhodování přihlédne zejména k technickým, operativním a kapacitním možnostem specializovaného pracoviště. V žádosti musí být přesně formulován požadavek, zejména jednoznačně identifikován účel úkonu, objekt úkonu, jeho uživatel a účastník, pokud je možné zjistit jejich totožnost. Žádost se vyhotovuje v příslušném počtu výtisků pro potřebu specializovaného pracoviště a oprávněného žadatele.

Vedoucí policista, který žádost schvaluje, odpovídá za její řádné vyplnění, odůvodnění a soulad s právními předpisy. Písemnost obsahující žádost se označí příslušným stupněm utajení a vztahuje se k číslu jednacímú trestního spisu nebo k číslu jednacímú vyžádané mezinárodní právní pomoci.

Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížená duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí. Policejní orgán nařídí odposlech vlastním písemným příkazem, který vydá na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu a který před jeho vydáním opatří písemným souhlasem uživatele odposlouchávané stanice. Písemný příkaz založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu. Vlastní příkaz odůvodní obdobně jako návrh na vydání rozhodnutí o odposlechu státnímu zástupci podle odstavce 2, musí v něm být uvedena doba, po kterou má být odposlech prováděn, a kdy a kým byl souhlas k odposlechu na tuto dobu dán.

Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce. V odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

Příkaz soudce nebo vlastní příkaz spolu se souhlasem uživatele předá policejní orgán se žádostí o provedení příslušnému pracovišti specializovaného útvaru, kde projedná způsob zpracování a předání záznamů. V žádosti uvede číslo jednací

trestního spisu, ke kterému má být odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn (výjimku tvoří mezinárodní právní pomoci).

Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je policejní orgán povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v § 88 odst. 2 tr. ř. Policejní orgán tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci. O předčasném ukončení odposlechu je policejní orgán povinen bez odkladu informovat také uživatele, který dal souhlas k odposlechu.

Oprávněný žadatel je povinen po ukončení odposlechu vyzvednout pořízené archivní záznamy na specializovaném pracovišti nejpozději 21 dnů po ukončení úkonu, a je povinen vyplnit požadované údaje o provedeném úkonu do systému MU II.

Pokud při odposlechu a záznamu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce, povinen všechny záznamy bezodkladně předepsaným způsobem zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Současně požádá ÚZČ, aby obdobně zničil i záznamy dosud nepředané a protokol o jejich zničení mu zaslal. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně k založení do spisu.

Archivní záznam, tzn. informace získaná odposlechem, u které je možné garantovat úplnost a autentičnost, může být použita v trestním řízení jako důkaz. V takovém případě na základě písemné žádosti a podle instrukcí oprávněného žadatele, vytvoří specializované pracoviště z archivních záznamů výběr, který uloží na nepřepisovatelné médium a vybaví jej příslušným protokolem.

Protokol musí obsahovat údaje o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užít tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v § 88 odst. 1 tr. ř., nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

Nařídí-li předseda senátu nebo soudce, k objasnění věcí důležitých pro trestní řízení, zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu (§ 88a tr. ř.) nebo vydá-li k poskytnutí těchto údajů souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím specializovaného pracoviště.

Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení potřeba zjistit od poskytovatele služeb elektronických komunikací jiné informace související s poskytováním těchto služeb, než údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím specializovaného pracoviště.

3.1.1.3 Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Ochranu soukromí v českém právním řádu garantuje Listina základních práv a svobod, přičemž relevantní jsou zejména čl. 10 zakotvující právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života, čl. 12 garantující nedotknutelnost obydlí a čl. 13 zajišťující soukromí jako důvěrnost komunikace. Při jakémkoliv zásahu do lidských práv musí být zvažován princip přiměřenosti.

Policisté a zaměstnanci Policie ČR zařazení v oprávněném subjektu i ve specializovaném pracovišti, odpovídají za ochranu informací získaných prováděným úkonem a dalších souvisejících informací před vyzrazením a zneužitím. Při zpracování informací a při obsluze i správě koncového bodu (tj. počítač určený pro příjem dat z odposlechu) je nutné, aby postupovali v souladu s právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu osobních údajů a v souladu s právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu utajovaných informací.

Při doručení žádosti a příkazu určený policista specializovaného pracoviště stanoví způsob provedení a zajištění odposlechu. Oprávněný žadatel ve spolupráci s určeným policistou určí, kdo a jakým způsobem je oprávněn od specializovaného pracoviště přebírat. Uvedené skutečnosti potvrdí svým podpisem v pověření.

Oprávněný subjekt se podílí na přípravě, provádění i ukončení odposlechu a zajišťování podmínek nezbytně nutných pro jeho provádění. Na vyžádání specializovaného pracoviště policejní orgán zpracuje písemný plán zajištění odposlechu s určením osob odpovědných za plnění jeho jednotlivých fází a je povinen spolupracovat se specializovaným pracovištěm při všech mimořádných situacích.

Oprávněný žadatel a specializované pracoviště se vzájemně informují o všech změnách situace souvisejících s odposlechem, zejména pominou-li důvody jeho provádění. V případě změny údajů uvedených v příkazu nebo v písemném souhlasu uživatele je oprávněný žadatel povinen bezodkladně požádat soudce nebo uživatele, který souhlas udělil, o opravu a doplnění.

Další technická a organizační opatření:

- editovat požadavek lze pouze z pracoviště ÚZČ, na kterém je veden spisový materiál ke konkrétnímu odposlechu,
- přistupovat do systému může pouze oprávněná osoba po své individuální identifikaci („zalogování“),
- „logy“ všech přístupů jsou archivovány a centrálně dostupné v technologii ÚZČ,
- aktivaci odposlechu vůči telekomunikačním operátorům provádí oddělení ÚZČ - Centrum informačních systémů, toto pracoviště nemá možnost požadavek editovat a nemá přístup k záznamům,
- informace o provádění každého odposlechu je z technologických důvodů přítomna ve všech částech systému (na všech pracovištích ÚZČ), jednotlivé části technologie mají různé správce, kteří by se automaticky dozvěděli o nekorektním nasazení odposlechu,
- záznamy jsou zpracovány automaticky na tom pracovišti, na které jsou směřovány technologií operátora,
- operátoři jsou povinni uchovávat veškeré údaje o aktivaci a deaktivaci odposlechu pro potřeby kontrolního orgánu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Centrum informačních systémů ÚZČ:

- přijímá požadavky výhradně z pracovišť ÚZČ a posílá je dále příslušnému operátorovi,
- nemá přímý kontakt s jinými součástmi Policie ČR nebo jinými oprávněnými subjekty dle ustanovení § 12 tr. ř.,
- dohlíží na řádný průběh aktivace a deaktivace žádaných čísel,
- nemá oprávnění samostatně editovat požadavky,
- nemá přístup k výstupním informacím,
- zprostředkovává další informace od telekomunikačních operátorů (§ 88a tr. ř., §§ 66, 68, 71 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR),
- všichni pracovníci ÚZČ jsou určeni ke styku s utajovanými informacemi podle zákona č. 412/2005 Sb.,
- pracovníci ÚZČ, kteří mají přístup k technologii zabezpečující odposlechy, mají povinnost zachování naprosté mlčenlivosti zdůrazněnou i ve svých pracovních náplních,
- při jakékoli manipulaci s písemnostmi, jež se týkají odposlechů, jsou důsledně dodržována pravidla administrativní bezpečnosti podle zákona č. 412/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb.

Se záznamy na přenosném paměťovém médiu je důsledně nakládáno v souladu se spisovým řádem Ministerstva vnitra ČR jako s evidovanými přílohami písemností.

V podmínkách Policie ČR je zařízení pro pořizování záznamu telekomunikačního provozu konstruováno tak, aby z praktického hlediska bylo nemožné realizovat odposlech bez splnění zákonem stanovených podmínek. Je toho docíleno tím, že systém pro pořizování záznamů obsahuje prvky jasně definované osobní odpovědnosti za vkládané nebo doplňované údaje a historie všech zásahů je archivována. Kromě toho musí mít každý takový úkon odraz ve spisovém materiálu, který je veden k trestní věci, nejen na ÚŽČ, ale i na příslušném pracovišti SKPV, státním zastupitelství a soudu.

K zajištění ochrany a bezpečnosti informací při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu napomáhá i skutečnost, že pořízené záznamy existují ve dvojí podobě. V původním formátu se všechny zaznamenané hovory uchovávají v datovém úložišti technologie do doby ukončení odposlechu konkrétního zájmového čísla. Potom jsou záznamy automaticky vypáleny na „archivní CD“. Jedná se o nepřepisovatelný nosič se speciálním potiskem, označený pro pozdější identifikaci kontrolním součtem. Tato CD jsou protokolárně předána vyžadujícímu oprávněnému subjektu k založení do spisu. Je-li později rozhodnuto o použití záznamu nebo jeho části v řízení před soudem, pořídí příslušné pracoviště ÚŽČ kopii vybraných pasáží z „archivních“ nosičů na jiné, stejně zabezpečené CD a spolu s protokolem podle trestního řádu jej předá orgánu činnému v trestním řízení. Ve všech fázích tohoto procesu je jasně definována odpovědnost za manipulaci s tímto druhem záznamů při současném zachování jejich kompletnosti a prokazatelné autenticity.

Technicko-organizační opatření vedoucí k zásadnímu zvýšení individuální odpovědnosti za jakoukoli manipulaci se záznamy pro operativní použití:

- 1) záznamy nejsou odeslány na komunikační počítač pracoviště SKPV, ale ukládají se na databázovém serveru v zašifrovaném tvaru,
- 2) přístup k záznamům a jakákoli manipulace s nimi je možná pouze prostřednictvím hardwarového klíče s naprogramovanými přístupovými právy ke konkrétnímu odposlechu; každý pracovník SKPV se jednoznačně identifikuje svým vlastním klíčem a je osobně odpovědný za jeho používání,
- 3) veškerá manipulace s jakýmkoli záznamem je evidována a kdykoli kontrolovatelná,
- 4) záznamy jsou srozumitelně reprodukovatelné pouze speciálním softwarovým nástrojem, který je možné použít rovněž pouze prostřednictvím hardwarového klíče,
- 5) v případě, že je nezbytné pořídit z jakéhokoli důvodu kopii záznamu, je zřejmé, kdo konkrétně kopii vytvořil a je na něm, jak doloží důvod tohoto kroku a způsob, kterým kopii zabezpečil proti zneužití,
- 6) takto vytvořená kopie je srozumitelně reprodukovatelná pouze přímo z CD, na kterém byla předána; každá eventuální další kopie ponese identifikační znaky té původní,
- 7) v případě jakéhokoli zásahu do struktury dat uložených na předané kopii (zašifrovaný záznam, speciální přehrávací software a identifikační kódy) se záznam stane nesrozumitelným.

Uvedený přehled technických a organizačních opatření spolu s úpravou interních aktů řízení a odpovídajícím proškolením oprávněných policistů vytváří podmínky pro stanovení vymahatelné individuální osobní zodpovědnosti za ochranu dat z odposlechů.

Policie ČR opakovaně vyhodnocuje míru bezpečnosti ochrany údajů z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a na základě získané zpětné vazby zavádí další opatření za účelem zvýšení bezpečnosti ochrany údajů.

V případech, kdy jsou nadále pro potřeby dozorových státních zástupců zvukové záznamy přepisovány do písemné podoby, přičemž z dikce zákona vyplývá, že podstatnou náležitostí protokolu o záznamu telekomunikačního provozu není přepis jednotlivých hovorů na provedeném záznamu, ale že postačuje uvedení údajů o čase jednotlivých hovorů, číslech a osobách uživatelů uživatelských stanic, tedy o osobách volajících a volaných, je nutné vnímat riziko úniku informací z odposlechů v souvislosti s širokým okruhem osob, které mají ve smyslu § 65 odst. 1 tr. ř. právo nahlížet do trestních spisů. Častým následkem je pak nemožnost jednoznačně identifikovat a postihnout původce úniku. Účastníci trestního řízení si mohou být jisti, že v okamžiku, kdy byla v souladu se zákonem pořízena a předána kopie trestního spisu nebo jeho části, se odpovědnost za ochranu zde obsažených údajů rozmělnila. Odpovědnost za případný únik osobních údajů pak má konkrétní osoba, které údaje unikly, nikoliv Policie ČR.

Odpovědnost za provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je svěřena zákonem Policii ČR. Přitom je nutné vycházet z presumpce správnosti postupu státního orgánu, pokud nebude zásadním a hodnověrným způsobem prokázán opak. Je třeba též vycházet ze současné úrovně technických možností při monitorování a záznamu telekomunikačního provozu, jakož i při nakládání s přenositelnými zvukovými médii jako nosiči dat a jejich dalším používáním. Proto přenášení či komprimace datových souborů nelze považovat za nezákonnou manipulaci, která by zkreslovala, měnila či jiným způsobem ovlivňovala význam záznamu telekomunikačního provozu pro dokazování v trestním řízení. Mimo to, technická a organizační opatření Policie ČR nezákonné pozměňování, doplňování či úpravu záznamů de facto neumožňují.

Legislativní opatření přijatá Policíí ČR v oblasti ochrany osobních údajů a informací získaných z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jsou uvedena v následující kapitole věnované kontrolním mechanismům.

3.1.1.4 Kontrolní mechanismy

Při využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu dle § 88 tr. ř. je uplatňován třístupňový kontrolní systém, který vylučuje – bez selhání lidského faktoru v některé z jeho fází – aby byl realizován úkon, který by:

- a) nebyl posouzen služebními funkcionáři Policie ČR z hlediska jeho opodstatněnosti pro probíhající trestní řízení,
- b) nebyl následně posouzen justičními orgány ze stejného hlediska, a to s plným respektováním zásad zdrženlivosti a přiměřenosti,

c) nebyl kontrolovatelný Stálou komisí Poslanecké sněmovny pro kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací.

Kontrolní mechanismy realizované justičními a parlamentními orgány lze označit jako kontrolní mechanismy vnější, kontrolní činnost v rámci Policie ČR pak jako kontrolní mechanismy vnitřní. Vnitřní kontrolní mechanismy lze rozdělit na kontrolní mechanismy technického charakteru (popsány výše v kapitole Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu) a organizačního charakteru.

Vnitřní kontrolní mechanismy organizačního charakteru spočívají především v uplatňování principu podřízenosti a nadřízenosti, a předkládání a schvalování písemností vyhotovených v souvislosti s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu v rámci příslušného organizačního článku Policie ČR.

Interní kontrolní mechanismy organizačního charakteru představují proces zpracování žádosti o povolení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu před jejím předložením státnímu zástupci, jehož nedílnou součástí je její schválení vedoucím funkcionářem. Princip podřízenosti a předkládání žádostí ke schválení cestou přímého nadřízeného (vedoucího organizačního článku konkrétního útvaru Policie ČR služby kriminální policie a vyšetřování) je zakotven v interních aktech řízení a odpovídá hierarchické struktuře a působnosti dané organizačním řádem útvaru. Organizační řád stanoví pravomoc a odpovědnost vedoucích funkcionářů a zároveň rozlišuje jednotlivé úrovně řízení a rozsah svěřené působnosti. Nejedná se o formalitu, tento postup je uplatňován po celou dobu realizace úkonu i při jeho vyhodnocování po jeho ukončení.

Kontrola v rámci Policie ČR je prováděná specializovaným kontrolním orgánem a upravena zejména pokynem policejního prezidenta č. 44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád). Tento závazný pokyn definuje subjekty Policie ČR, které jsou pověřeny v rámci Policie ČR provádět kontrolní činnost.

Dalším kontrolním prvkem je, že manipulace s písemnostmi a záznamy vzniklými v souvislosti s odposlechem telekomunikačního provozu je prováděna vždy v souladu s interními akty řízení, vycházejícími z právních předpisů, které upravují nejen spisovou službu, ale i ochranu utajovaných informací, osobních údajů atd.

Zpracovávání osobních údajů Policií ČR v roce 2021 regulovaly dva základní zákony - zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, sloužící k zajištění Listinou základních lidských práv a svobod určené právo na ochranu občana před neoprávněným zasahováním do jeho soukromého a osobního života a neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů, a zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (ve vztahu speciality k zákonu o zpracování osobních údajů - existuje-li v těchto zákonech rozdílná právní úprava ve stejné věci, použije se přednostně ustanovení speciálního zákona).

Náležitosti spisové služby se projevují i v rámci trestního řízení, kde se vedle norem trestního práva (trestní zákoník a trestní řád) uplatňují další právní předpisy a interní akty řízení, zejména Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, a Pokyn policejního prezidenta č. 170/2015, kterým se vydává spisový řád Policie ČR, který upravuje postup při výkonu spisové služby u Policie ČR, aby nemohlo dojít

k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, ztrátě příp. zničení, a k neoprávněnému nakládání se získanými informacemi. Nakládání s údaji získanými z odposlechů je nutno považovat za zpracování osobních údajů, zpracovatel (i příjemce) musí postupovat v souladu s obecnou právní úpravou na tomto úseku, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., a dále s příslušnými ustanoveními zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (hlava desátá – „Práce s informacemi“). Ochrana informací, se kterými se policista seznámil při plnění úkolů Policie ČR (tím i zpracovávaných osobních údajů), je zaručena povinností policistů zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů Policie ČR nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů Policie ČR nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami (vyplývá z § 115 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR). Tato povinnost trvá i po skončení služebního poměru. Dále je povinnost mlčenlivosti vymezena jako základní povinnost příslušníka v § 45 odst. 1 písm. c) a § 214 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Pokud jde o zaměstnance, vyplývá mlčenlivost z ustanovení § 303 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

K informacím obsahujícím osobní údaje, které jsou součástí skupiny informací o probíhajícím trestním řízení, má přístup určený počet osob. To platí i pro trestní řízení zahrnující odposlech a záznam telekomunikačního provozu. V rámci Policie ČR je vždy několik fyzických osob, které jsou oprávněny zpracovávat informace, včetně osobních údajů (např. policejní orgán, osoby plnící úkoly na specializovaném pracovišti, nadřízení služební funkcionáři oprávněného žadatele. Vedoucí pracovníci plní zejména úlohu schvalovací (směrem k podřízeným), úlohu návrhovou (směrem ke státním zastupitelstvím) a úlohu kontrolní (směrem k vykonaným postupům). S vlastním obsahem pořizovaných datových souborů se v Policii ČR seznamuje pouze oprávněný žadatel nebo osoba k tomu určená a schválená služebním funkcionářem.

V rámci Policie ČR mohou úkony odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu použít jen oprávněné policejní orgány, úřední osoby zařazené v policejním orgánu musí být zároveň držiteli „osvědčení fyzické osoby“ (dále jen „osvědčení“) s právem seznamovat se s utajovanými informacemi ve stupni „Vyhrazené“, popř. vyšším (v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti).

Do systému kontroly oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v rámci rezortu Policie ČR spadá i činnost dalších subjektů mimo Policii ČR, kterou lze označit jako vnější kontrolní mechanismy. V první řadě se jedná o funkci státních zastupitelství, která vykonávají dozor v trestní věci. Ve vztahu k policejnímu orgánu je státní zástupce v rámci své dozorové funkce mimo jiné oprávněn dávat policejnímu orgánu závazné pokyny k vyšetřování trestných činů, vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje, vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění, rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla příkazána jinému policejnímu orgánu a dočasně odložit zahájení trestního stíhání. Policejní orgán je pak povinen umožnit státnímu zástupci, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup trestního řízení a být osobně přítomen kterémukoliv procesnímu úkonu. Policejní orgán plní pokyny státního zástupce, které, jsou-li v písemné podobě, jsou ukládány do spisu. O ústních pokynech jsou zpracovány úřední záznamy a po předložení nejbližšímu nadřízenému jsou uloženy ve spisovém

materiálu. Státní zástupce a policejní orgán jsou povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

K vnějším kontrolním mechanismům patří také funkce soudce, který v přípravném řízení na návrh státního zástupce nařizuje odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce. V odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

V zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, je problematika kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí, rušení provozu elektronických komunikací zařazena do § 98. V odst. 1 je stanovena pro výkon kontroly Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán, který se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou. V odst. 2 je vymezen postup při provádění kontroly podle odst. 1 a povinnost ministra vnitra předkládat kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití prostředků podle odst. 1 a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. V odst. 3 je stanoveno, že ministr vnitra jednou ročně předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu analýzu použití úkonů podle odst. 1.

Dalším subjektem, který může provést kontrolu ochrany informací z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je Úřad na ochranu osobních údajů, který je nezávislým orgánem a mimo jiné funkce provádí i dozor nad dodržováním stanovených povinností při zpracování osobních údajů. Působnost Úřadu na ochranu osobních údajů je vymezena v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, při výkonu správních činností postupuje podle zákona č. 110/2019 Sb. a podle obecného procesního předpisu – zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

3.1.2 Výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu

Podmínky pro získání provozních a lokalizačních údajů upravuje ustanovení § 88a tr. ř. Orgány činné v trestním řízení, které požadují od příslušného podnikatele informace o provozních a lokalizačních údajích, musí postupovat v souladu s tímto ustanovením. Přesný rozsah uchovávaných údajů stanovuje vyhláška.

§ 88a

(1) Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), pro trestný čin podvodu (§ 209 trestního zákoníku), pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku), pro trestný čin opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 357 trestního zákoníku), pro trestný čin podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), pro trestný čin schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákoníku), nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené, nařídí v řízení před soudem jejich vydání soudu předseda senátu a v přípravném řízení nařídí jejich vydání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci informuje o nařízeném zjišťování údajů o telekomunikačním provozu osobu uživatele uvedenou v odstavci 1, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu, a údaj o období, jehož se tento příkaz týkal. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu. Informaci podá předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(3) Informaci podle odstavce 2 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), v řízení o trestném činu účasti na teroristické skupině (§ 312a trestního zákoníku) nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, již má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel tohoto nebo jiného trestního řízení, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv nebo svobod osob.

(4) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat.

Odhalování trestné činnosti a ochrana bezpečnosti obyvatel České republiky před pachateli trestných činů se děje ve veřejném zájmu. Důležitou informací v trestním řízení mohou být právě provozní a lokalizační údaje získané v souladu s ustanovením § 88a tr. ř.

Uchovávaná data jsou přesně vyjmenována v prováděcí vyhlášce č. 357/2012 Sb., o uchovávání, předávání a likvidaci provozních a lokalizačních údajů.

Podnikatelé podnikající dle zákona o elektronických komunikacích uchovávají pro potřeby Policie ČR jen údaje obsažené ve vyhlášce. Sdělit tyto údaje mohou pouze v souladu s podmínkami určenými v ustanovení § 88a tr. ř.

Provozní a lokalizační údaje pomáhají při objasňování celé řady trestných činů. Do struktury trestných činů patří zejména násilná, mravnostní a majetková trestná činnost, typicky podvody. Hojně přispívají k objasňování drogové trestné činnosti, zejména při odhalování sítí varen a distribuce drog. Tento prostředek je nezastupitelným prvkem zejména s ohledem na stále sofistikovanější způsoby páčání některých druhů trestné činnosti a na fakt, že stále větší objem kriminality se postupně odehrává buď zčásti, nebo zcela v tzv. kyberprostoru.

Provozní a lokalizační údaje hrají nezastupitelnou roli rovněž při pátrání po mezinárodně hledaných pachatelích trestné činnosti, zejména s ohledem na krátkodobý výskyt těchto osob na území České republiky.

3.1.2.1 Příklady efektivního využití výpisů telekomunikačního provozu dle § 88a tr. ř.

Z podkladů útvarů SKPV byly vybrány exemplární kazuistiky trestné činnosti, které ilustrují variabilitu použití těchto úkonů a současně specifikují opodstatněnost použití úkonů s následným pozitivním dopadem na odhalování, vyšetřování, stíhání, či případné odvrácení hrozby dokonání trestného činu nebo pokračování v páčání trestné činnosti (bez jejichž použití by bylo šetření značně ztíženo, případně znemožněno). Vybrané případy byly z důvodu ochrany osobních údajů anonymizovány.

Trestný čin vraždy podle § 140 trestního zákoníku spáchaný ve stadiu pokusu podle § 21 trestního zákoníku v jednočinném souběhu s trestným činem obecné ohrožení podle § 272 trestního zákoníku

Neznámý pachatel si po předchozím uvážení a při vědomí, že v hotelu je aktuálně ubytováno velké množství osob, sestrojil zápalnou láhev, kterou po jejím zapálení hodil ze vzdálenosti přibližně 5 metrů do okna jednoho z pokojů. Láhev nárazem rozbila skleněnou výplň okna a dopadla na postel, kde v tu dobu seděl jeden z poškozených. Druhý poškozený se v daný moment nacházel na protější straně pokoje. Po dopadu vytekla z láhve část tekutiny na peřinu a prostěradlo, aniž by došlo k zahoření lůžkovin. Oba poškození, ani nikdo z dalších osob přítomných v hotelu, neutrpěli újmu na zdraví.

V rámci ohledání místa činu byla zajištěna předmětná láhev s obsahem automobilového benzínu, která byla předána Kriminalistickému ústavu Policie ČR k odbornému zkoumání z oboru kriminalistika, odvětví biologie, genetika. Na jejím hrdle byla zjištěna DNA stopa podezřelého pachatele. Následným šetřením v informačních systémech Policie ČR bylo na podezřelého dohledáno telefonní číslo jeho mobilního telefonu.

Postupem dle § 88a trestního řádu byl zajištěn výpis telekomunikačního provozu BTS², tzv. buněk mobilní telefonní sítě, které zachycují místo spáchání trestného činu. Rovněž byl zajištěn výpis příchozích a odchozích hovorů z mobilního telefonního čísla podezřelého, včetně lokalizace hovorů.

Vyhodnocením dat telekomunikačního provozu z místa činu z doby jeho spáchání, jakož i z doby před a po spáchání, bylo zjištěno, že mobilní telefon podezřelého se v uvedenou dobu nacházel na místě činu nebo v jeho okolí.

Zajištěná data z mobilního telefonního čísla podezřelého potvrdila i jeho cestu z místa činu.

Při následném výsledku se podezřelý ke spáchání skutku doznal a rovněž uvedl, že v době spáchání činu měl svůj mobilní telefon s sebou. Postupem dle § 88a trestního řádu se tedy potvrdila přítomnost pachatele na místě činu.

Trestné činy - usmrcení z nedbalosti podle § 143 tr. zákoníku, ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku a neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku

Řidič motorového vozidla ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky (nejméně 2 promile alkoholu v dechu po dopravní nehodě), plně nesledoval situaci v silničním provozu a na vyznačeném přechodu pro chodce se přední částí vozidla střetl s přecházejícím chodcem, kterému tím způsobil závažná poranění. S ohledem na rozsah poškození motorového vozidla si řidič střetu musel být vědom, přesto z místa dopravní nehody bez zastavení ujel. Tedy nesetřval na místě dopravní nehody, dopravní nehodu neohlásil a neposkytl pomoc zraněnému, který po převozu do zdravotnického zařízení na následky svých zranění zemřel.

V průběhu prověřování byla zmapována jízda předmětného vozidla z místa činu a identifikováno bylo i místo, kde bylo vozidlo odstaveno. Podezřelý řidič však k věci vypověděl, že vozidlo v době dopravní nehody neřídil, neví, jak se mohlo dostat na místo jeho nálezů, zřejmě mu tedy bylo odcizeno.

Pro další postup ve věci bylo nutné zajistit důkazy o pohybu podezřelého řidiče. Jeho telefonní číslo bylo aktivní, respektive bylo v provozu. Z těchto důvodů byl dle § 88a trestního řádu vyžádán souhlas k získání údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu. Vyhodnocením zajištěných dat se podařilo zmapovat pohyb podezřelého a získat informace o komunikačním provozu na jeho telefonním čísle. Spolu s dalšími zajištěnými důkazy, např. kamerové záznamy, výpovědi svědků, atd., byl podezřelý ze spáchání tohoto trestného činu usvědčen.

² BTS - Base Transceiver Station (základnová převodní stanice), v Analýze je používán i termín „buňka“

Trestné činy - návod dle § 24 tr. zákoníku k tr. činu ohrožování výchovy dítěte dle § 201 tr. zákoníku, ohrožování výchovy dítěte dle § 201 tr. zákoníku, návod dle § 24 tr. zákoníku k tr. činu sexuální nátlak dle § 186 tr. zákoníku, sexuální nátlak dle § 186 tr. zákoníku, obchodování s lidmi dle § 168 tr. zákoníku, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií dle § 192 tr. zákoníku, návod dle § 24 tr. zákoníku k tr. činu zneužití dítěte k výrobě pornografie dle § 193 tr. zákoníku, zneužití dítěte k výrobě pornografie dle § 193 tr. zákoníku, návod dle § 24 tr. zákoníku k tr. činu znásilnění dle § 185 tr. zákoníku, pomoc dle § 24 tr. zákoníku k tr. činu znásilnění dle § 185 tr. zákoníku, dílem dokonáný a dílem ve stadiu pokusu dle § 21 tr. zákoníku, znásilnění dle § 185 tr. zákoníku, dílem dokonáný, dílem ukončený ve stadiu pokusu dle § 21 tr. zákoníku.

Vysoce společensky škodlivé mravnostní trestné činnosti páchané ke škodě svých nezletilých dětí se dopustila třicetisedmiletá obviněná, matka dvou nezletilých dcer ve věku deset a osm let a čtyřletého syna, tím, že v úmyslu získat finanční a sociální benefity od osoby, která na sociální síti Facebook vystupovala pod jménem „David Jokl“, a od další osoby, vystupující v komunikačním programu Skype pod jménem „Ritch Marty“, přesvědčila na jejich žádosti své nezletilé děti k pořizování intimních fotografií a videí, zachycujících obviněnou i její nahé děti v různých sexuálních polohách a při společných sexuálních praktikách. Fotografie a videa si zaznamenávala na svůj mobilní telefon a poté je prostřednictvím sítí Facebook, Messenger i on-line přenosu předávala oběma výše uvedeným.

V dalším případě obviněná umožnila osobě, vystupující pod jménem „David Jokl“, pohlavní styk s jednou z nezletilých dcer. V průběhu pokusu o vykonání soulože ji držela za ruku, hladila ji a povzbuzovala, avšak z objektivních důvodů k dokonání pohlavního styku nedošlo. Druhá dcera musela tomuto jednání přihlížet.

V rámci trestního řízení byla nejprve prověřena data v mobilním telefonu obviněné, který pro tyto účely dobrovolně vydala. V paměti mobilního telefonu bylo nalezeno několik desítek snímků pornografického charakteru, na nichž byla zachycena dílem sama obviněná, dílem na nich byly zachyceny její děti v různých sexuálních polohách a při společných sexuálních praktikách. Zajištěn byl rovněž whatsappový profil s názvem „David Jokl“, včetně jím užívaného telefonního čísla. Dále byla zaznamenána skypová komunikace obviněné s osobou, užívající skypový profil „Rich Marty“.

V souladu s § 88a trestního řádu byly získány údaje o telekomunikačním provozu telefonního čísla obviněné. Analýzou dat byla potvrzena její komunikace s „Davidem Joklem“. Tento muž, který užíval dvě telefonní čísla, byl následně ztotožněn a obviněn.

Z lokalizačních dat SIM karty bylo zjištěno, že se v deseti případech vyskytovala v okolí jeho bydliště.

K telefonnímu číslu „Davida Jokla“ bylo operativní cestou zjištěno IMEI³ telefonu, ve kterém svoji SIM kartu používal. Jak bylo dále zjištěno, totožné IMEI telefonu je navíc evidováno v jiné jeho trestní věci, ve které byl rovněž prověřován v souvislosti se spácháním zločinu znásilnění dle § 185 tr. zákoníku. I tento pachatel vydal svůj mobilní telefon, včetně další elektroniky. V přístrojích byly nalezeny snímky

³IMEI - International Mobile Station Equipment Identity - jedná se o unikátní číslo přidělené výrobcem mobilnímu telefonu

a videonahrávky pornografického charakteru, na kterých figurovala obviněná. Dětská pornografie již nalezena nebyla.

Za účelem ztotožnění osoby „Ritch Marty“ byly operativní cestou zjištěny registrační a přihlašovací údaje k jeho emailovému účtu, včetně použitých IP adres.

Podle § 88a trestního řádu byl vydán příkaz ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu, konkrétně k ustanovení koncového uživatele IP adres. Analýzou přístupů k IP adresám, a zejména pak jejich komparací, byl ustanoven i druhý, následně obviněný pachatel. K jeho ustanovení přispělo vyhodnocení přístupových logů k jeho emailovým účtům a ke komunikačnímu programu Skype „Ritch Marty“.

Získání telekomunikačních dat tak významně přispělo k ustanovení dvou dalších pachatelů. Za výše uvedenou trestnou činnost pak krajský soud odsoudil obžalovanou k trestu odnětí svobody v délce trvání 7 let, prvnímu obžalovanému vyměřil soud trest odnětí svobody v délce trvání 8,5 let (dosud nepravomocně) a druhému obžalovanému trest odnětí svobody v délce trvání 5 let.

Trestný čin krádeže podle § 205 tr. zákoníku, spáchaný v jednočinném souběhu s tr. činem neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 tr. zákoníku

Pachatelé po předchozí vzájemné dohodě, a to jednak společným jednáním nebo samostatně, si na pobočkách České pošty, s.p. a jinde tipovali seniory vybírající finanční hotovost, či seniory, u kterých předpokládali, že u sebe mají finanční hotovost. Následně je sledovali často až do místa jejich trvalého bydliště a čekali na okamžik jejich nepozornosti, příp. seniory za použití legendy zaměstnali natolik, aby další pachatel mohl z jejich kapes nebo zavazadel finanční hotovost odcizit. Zneužívali jejich vysokého věku a viditelně zhoršeného zdravotního stavu, tedy při páchání trestné činnosti úmyslně cílili na oběti zvláště zranitelné.

Operativním šetřením bylo v průběhu prověřování zjištěno, že podezřelí užívají stále stejné mobilní telefony s totožnými IMEI, ve kterých pouze mění SIM karty operátora. Z tohoto důvodu byly v souladu s § 88a trestního řádu vyžádány údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu.

Vyhodnocením získaným dat se podařilo zpětně dohledat a prokázat pohyb pachatelů na místech činu, či poblíž místa spáchání jednotlivých skutků. K samotnému zadržení pachatelů pak už přispělo on-line sledování jejich pohybu dle buněk telefonní sítě.

Zajištěné údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu poskytly informace i k další, dosud neobjasněné trestné činnosti, kterou měli tito pachatelé rovněž na svědomí.

Trestné činy - účast na organizované zločinecké skupině dle § 361 tr. zákoníku, zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 tr. zákoníku, spáchaného ve formě spolupachatelství dle § 23 tr. zákoníku

V této trestní věci bylo obviněno 20 fyzických a 5 právnických osob. Podstata jejich jednání spočívala v tom, že společnosti, zabývající se poskytováním agenturních pracovníků, si snižovaly daňovou povinnost zaúčtováním fiktivních nákladových faktur. Tím způsobili celkovou škodu ve výši 187 599 776 Kč. Policejnímu orgánu se podařilo zajistit hodnoty ve výši 130 000 000 Kč.

Postupem podle § 88a trestního řádu byly zjištěny osoby, které se prostřednictvím různých SIM karet kontaktovaly v rámci karuselového řetězce společností, zapojených do daňových podvodů. Zprostředkovatelé tzv. „bílých koní“, jejichž úkolem byl výběr peněz, podepisování fiktivních dokumentů a převody společností, využívali pro komunikaci s těmito „bílými koňmi“ předplacené SIM karty. Ty záměrně často měnili. Pro komunikaci s organizátory trestné činnosti zprostředkovatelé využívali naopak SIM karty registrované, a to jak na osoby fyzické, tak i právnické. Pachatelé vlastnili i několik telefonních přístrojů pro komunikaci s osobami, které působily na různých úrovních. Díky takto získaným údajům bylo možné určit konkrétní dny a místa setkání členů organizované zločinecké skupiny. Jedině díky informacím z výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu bylo možné pachatele ztotožnit. V celkovém kontextu případu se totiž jednalo o nezvratný důkaz o jejich trestné činnosti.

3.2 Sledování osob a věcí

V roce 2021 byla problematika týkající se sledování osob a věcí upravena následujícími předpisy:

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR,
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,
- Nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Nařízení vlády č. 240/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 528/2005 Sb. o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb. o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 415/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby,
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 42/2012 o provádění ochrany utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Nařízení Ministerstva vnitra a společný služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 2/2018 o vnitřní kontrole a supervizi (vnitřní kontrolní řád),
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 12/2019 spisový řád.

§ 158d

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen "sledování") se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodleně zastaví.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

3.2.1 Právní a interní úprava platná v roce 2021

Pověřené policejní orgány postupují v oblasti sledování osob a věcí v souladu s výše uvedenou právní úpravou a právními normami a interními předpisy, platnými v roce 2021:

- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 209/2008, kterým se upravuje postup při vyžadování sledování osob a věcí pro účely trestního řízení,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 210/2008, kterým se upravuje postup specializovaných pracovišť při používání operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů),
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 31/2012, o analyticko statistickém informačním systému MU II,
- Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení,
- Pokyn policejního prezidenta č. 235/2014, o využívání datové sítě intranet Ministerstva vnitra Hermes,
- Pokyn policejního prezidenta č. 170/2015, spisový řád,
- Pokyn policejního prezidenta č. 15/2016, o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin,
- Pokyn policejního prezidenta č. 44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád).

3.2.1.1 Oprávněný subjekt

Oprávněným subjektem k vyžadování sledování osob a věcí jsou policisté zařazení v oprávněných útvech, kterými jsou útvar nebo organizační článek služby kriminální policie a vyšetřování.

Sledování může vyžádat pouze oprávněný žadatel, kterým je policista zařazený v útvaru nebo organizačním článku služby kriminální policie a vyšetřování, formou schválené žádosti o sledování (dále jen „žádost“), která musí být vyplněna a předána příslušnému specializovanému pracovišti. Oprávněný policista a schvalující vedoucí policista odpovídají za to, že žádost je podávána v souladu s právním řádem České republiky a obsahuje všechny náležitosti, včetně čísla jednacího trestního spisu.

Žádost je oprávněný policista nebo jeho přímý nadřízený před jejím schválením a před předáním žádosti státnímu zástupci nebo soudci povinen předložit specializovanému pracovišti, kde odpovědný pracovník vyznačí stanovisko

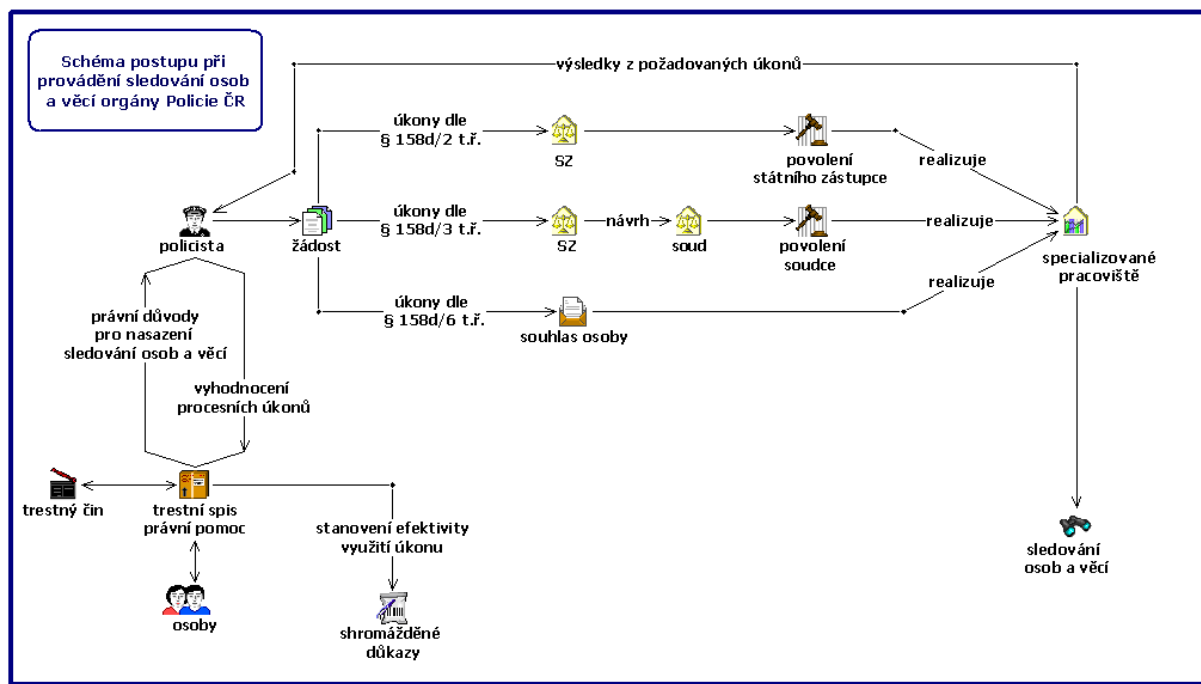
k technické a kapacitní realizovatelnosti úkonu. Bude-li sledování provedeno se souhlasem vlastníka (uživatele) zájmového prostoru, k žádosti se přiloží jeho písemný souhlas. Stanovisko specializovaného pracoviště se vyznačí na žádosti.

Po obdržení souhlasu zpracuje policejní orgán písemnou žádost o povolení státnímu zástupci nebo soudci. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení sledování osob a věcí musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti, písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

Písemnou žádost schválenou služebními funkcionáři i písemné povolení státního zástupce nebo soudce předloží policejní orgán specializovanému pracovišti, se kterým byla žádost projednána. Na základě těchto dokumentů založí specializované pracoviště spis sledování, ve kterém eviduje veškeré písemnosti vzniklé v souvislosti s prováděním akce. Oprávněný policista se na přípravě sledování podílí zejména informačním zajištěním a je povinen informovat specializované pracoviště o všech skutečnostech, které by mohly ovlivnit provádění nebo technické zabezpečení sledování. V závislosti na složitosti sledování a operativní situaci je nezbytná úzká součinnost, zejména vzájemná informovanost a ochrana všech zúčastněných osob.

Bez splnění kterékoliv z výše uvedených podmínek je sledování osob a věcí specializovanými pracovišti Policie ČR nerealizovatelné, s výjimkou případů, kdy je sledování prováděno na základě výslovného souhlasu osoby, do jejíchž práv a svobod má být sledováním zasahováno (nahrazuje povolení státního zástupce či soudce) a v případech nebezpečí z prodlení (pouze úkony dle § 158d odst. 2 tr. ř.), kdy je shora popsany postup realizován až po faktickém zahájení sledování.

Specializované pracoviště provádí sledování osob a věcí v rozsahu definovaném v písemném povolení státního zástupce či soudce. Získané informace zpracovává do písemné zprávy či provádí dokumentaci pomocí technických prostředků a jejich evidenci vede ve spise sledování. Spisy sledování a dokumentace pořízené technickými prostředky se archivují po dobu stanovenou zvláštním předpisem, po jejím uplynutí se předepsaným způsobem zničí.

K ochraně a bezpečnosti informací při využití institutu sledování osob a věcí u Policie ČR napomáhá skutečnost, že informace získané sledováním osob a věcí dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., jsou analyticky zpracovávány zvláštním informačním systémem, který je provozován ve stupni utajení „Vyhrazené“, a další opatření, která jsou uvedena v kapitole 3.1.1.3, jež lze adekvátně vztáhnout k tomuto institutu.

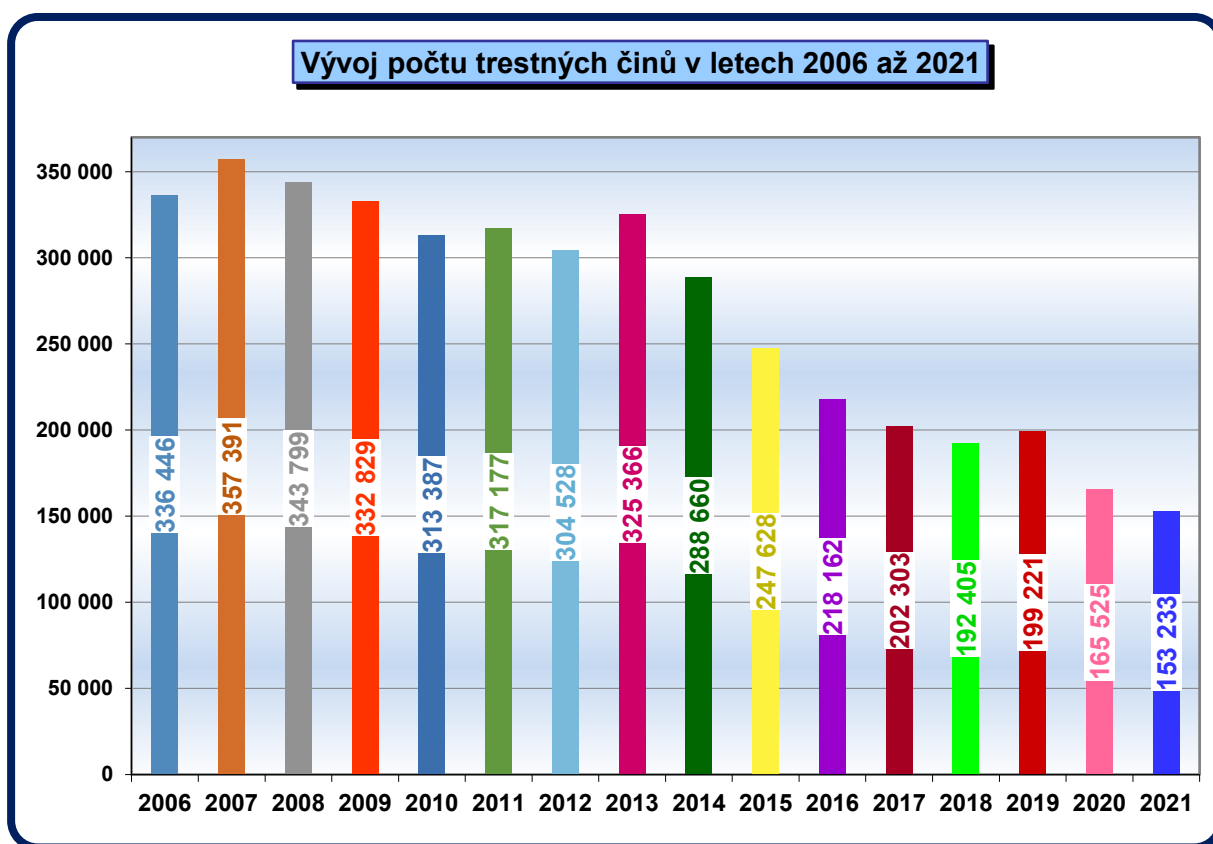
Jeden z prvků, které mohou ovlivňovat úroveň ochrany a bezpečnosti informací při využití institutu sledování osob a věcí u Policie ČR je skutečnost, že pracoviště, která úkon sledování osob a věcí potřebují jako informační či důkazní zdroj v rámci jimi prováděného trestního řízení, jsou fakticky „oddělena“ od specializovaných pracovišť Policie ČR, která toto prolamování v praxi realizují, ale nemají na něm „subjektivní“ zájem.

Kontrolní mechanismy uplatňované při sledování osob a věcí jsou v rámci Policie ČR z hlediska organizačních opatření, oblasti spisové služby a ochrany osobních údajů obdobné jako při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (viz kapitola 3.1.1.4).

4 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ

4.1 Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky

V roce 2021 bylo v České republice Policií ČR evidováno celkem 153 233 trestných činů, což ve srovnání s rokem 2020 představuje pokles o 12 292 (tj. o 7,4 %) trestných činů. Celkem bylo objasněno (včetně dodatečné objasněnosti) 87 744 skutků. K 31. 12. 2021 bylo trestně stíháno 69 373 fyzických osob, což je o 5 656 osob méně (tj. 7,5 %), než v předešlém roce.

Do konce roku 2009 nebylo územní členění Policie ČR identické s vyššími územními samosprávnými celky ČR. Z důvodu změny organizační struktury Policie ČR z 8 správ krajů na 14 územních (regionálních) celků, byla pro potřeby komparace vývoje na teritoriích jednotlivých KŘP, která jsou z hlediska územního uspořádání shodná s vyššími územně správními celky České republiky, statistická data z minulých let přepočtena dle nového rozložení tak, aby bylo možno od 1. ledna 2010 plynule navázat na předešlé statistické údaje. Pro účely tohoto materiálu se v souvislosti s útvary Policie ČR, pod pojmem „kraj“ rozumí teritorium příslušného KŘP, resp. „okres“ teritorium územního odboru.

Je nutno zdůraznit, že celkovou kriminalitu před a po nabytí účinnosti zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nelze bez zohlednění změn srovnávat. Trestní zákoník zavedl nové skutkové podstaty trestných činů a značná část paragrafů byla upravena. Mezi trestné činy již nepatří např. statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona č. 140/1961 Sb.). Kontinuální bezpodmínečné porovnávání statistik kriminality v celém jejich rozsahu by tedy nebylo korektní. Srovnávání uváděných dat před nabytím účinnosti trestního zákoníku a po něm, i když jejich vypovídací hodnota je snížena, je však možno považovat za legitimní.⁴

Stav počtu obyvatel k 31. 12. 2021 byl převzat od Českého statistického úřadu. Poměr trestných činů na počet obyvatel v jednotlivých krajích je jednoznačně nejvyšší na území hl. m. Prahy, s velkým odstupem následuje kraj Ústecký, Moravskoslezský a Liberecký.

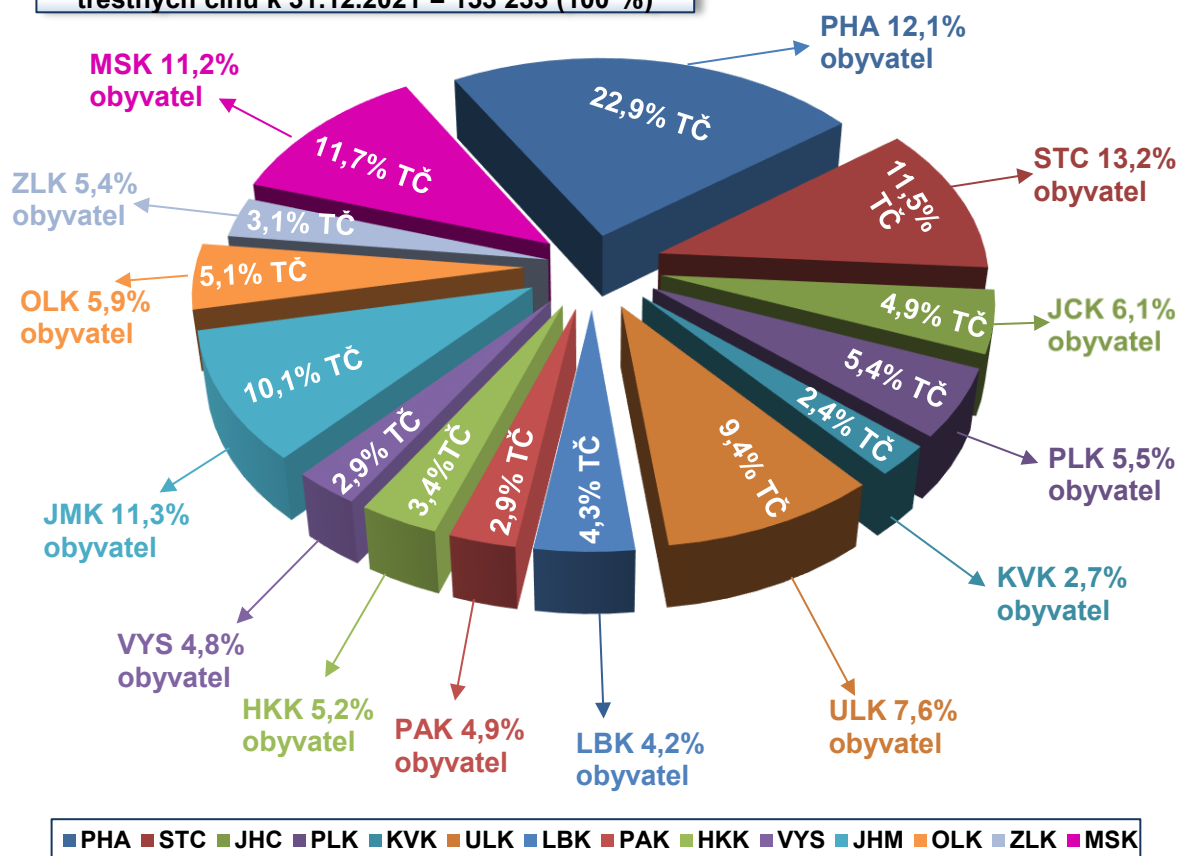
Z hlediska celé struktury územního členění Policie ČR bylo v roce 2021 nejvíce trestných činů registrováno na území hl. m. Prahy, jednalo se o 35 136 trestných činů (tj. 22,9 %), následoval Moravskoslezský kraj s 17 865 trestnými činy (tj. 11,7 %), Středočeský kraj s 17 625 trestnými činy (tj. 11,5 %), Jihomoravský kraj s 15 544 trestnými činy (tj. 10,1 %) a Ústecký kraj s 14 333 trestnými činy (tj. 9,4%). Nejméně trestných činů bylo spácháno na území Karlovarského kraje, jednalo se o 3 754 trestných činů (tj. 2,4 %).

⁴ Za podmínku legitimacy porovnávání nestejnorodých dat považujeme respektování obsahu odpovídající převodové tabulky, opatřené navíc poznámkami či komentáři ke všem jednotlivým paragrafům. Doporučujeme např. tabulku zpracovanou okresním státním zastupitelstvím v Hodonině, dostupnou na internetové adrese <http://www.sagit.cz/pages/prehrlub.asp?cd=2&typo=r&typ=s&refresh=yes>, zveřejněnou v publikaci *Trestní předpisy ÚZ č. 768*, vydal Sagit 2010.

**Územní rozložení trestných činů v roce 2021
(včetně rozložení počtu obyvatel v ČR k 31.12.2021)**

počet obyvatel k 31.12.2021 = 10 516 707 (100 %)

trestných činů k 31.12.2021 = 153 233 (100 %)

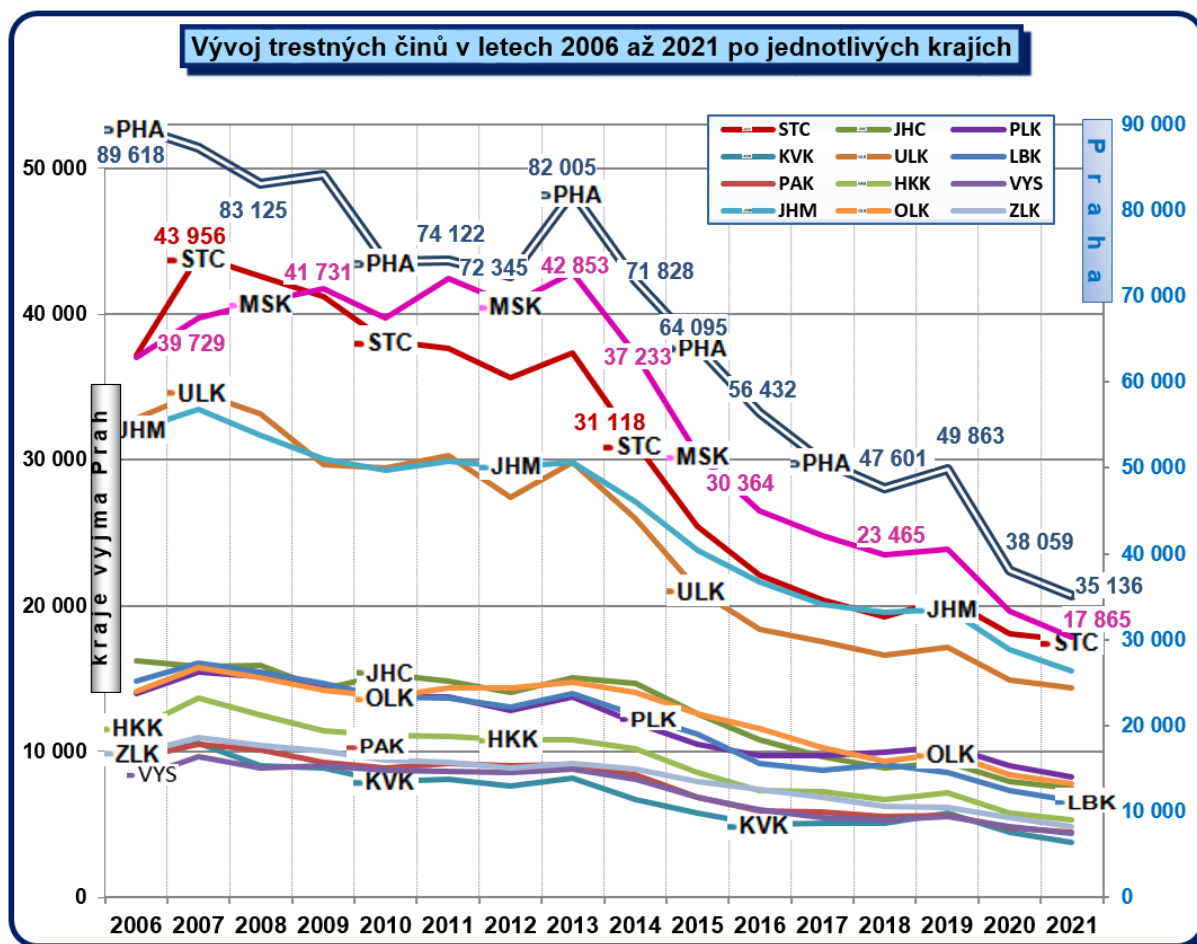

Poznámka: územně správní členění ČR není zcela identické s územně správním členěním KŘP, tento rozdíl je však z hlediska zpracovávané problematiky Analýzy téměř zanedbatelný

KŘP/ rok	registrovaná kriminalita															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PHA	89 618	87 319	83 125	84 133	74 028	74 122	72 345	82 005	71 828	64 095	56 432	50 726	47 601	49 863	38 059	35 136
STC	37 188	43 956	42 601	41 171	38 217	37 654	35 612	37 350	31 118	25 442	22 124	20 424	19 210	20 428	18 091	17 625
JHC	16 205	15 834	15 928	14 282	15 298	14 820	14 005	15 020	14 683	12 595	10 816	9 662	8 861	9 229	7 947	7 484
PLK	13 986	15 421	15 153	14 296	13 843	13 752	12 822	13 713	11 991	10 512	9 679	9 727	9 923	10 324	8 996	8 224
KVK	9 492	10 583	9 030	8 834	7 939	8 110	7 582	8 198	6 726	5 737	4 984	5 084	5 034	5 735	4 422	3 754
ULK	32 837	34 663	33 124	29 670	29 438	30 287	27 427	29 848	25 927	21 061	18 377	17 531	16 560	17 099	14 872	14 333
LBK	14 778	16 050	15 463	14 692	13 764	13 674	13 003	13 963	12 504	11 154	9 186	8 672	9 065	8 572	7 290	6 586
PAK	9 587	10 483	10 062	9 226	8 877	9 160	8 994	9 092	8 380	6 812	5 933	5 808	5 558	5 636	4 778	4 420
HKK	11 557	13 648	12 511	11 435	11 121	11 004	10 785	10 787	10 181	8 575	7 288	7 230	6 723	7 132	5 794	5 268
VYS	8 184	9 612	8 872	8 984	8 678	8 613	8 543	8 761	8 107	6 880	5 986	5 459	5 312	5 538	4 835	4 374
JHM	32 042	33 437	31 700	30 095	29 312	29 933	29 533	29 811	27 109	23 828	21 599	20 086	19 562	19 757	16 985	15 544
OLK	14 092	15 734	15 024	14 235	13 721	14 347	14 367	14 768	14 066	12 609	11 600	10 246	9 332	9 838	8 369	7 802
ZLK	9 887	10 922	10 395	10 044	9 430	9 227	8 887	9 197	8 807	7 964	7 398	6 867	6 199	6 185	5 452	4 818
MSK	36 993	39 729	40 811	41 731	39 721	42 474	40 623	42 853	37 233	30 364	26 528	24 781	23 465	23 885	19 635	17 865
ČR	336 446	357 391	343 799	332 829	313 387	317 177	304 528	325 366	288 660	247 628	218 162	202 303	192 405	199 221	165 525	153 233

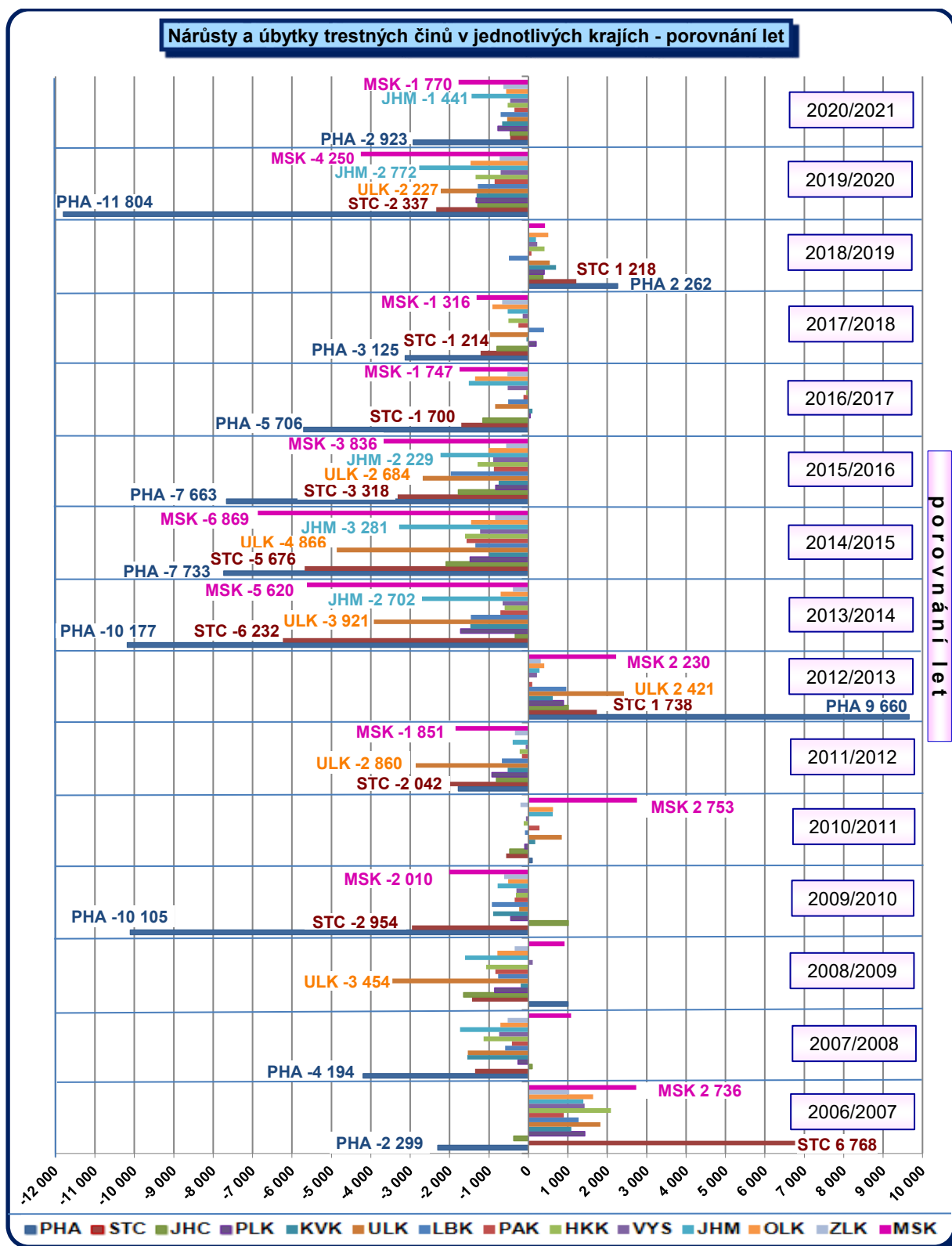
Registrovaná kriminalita se od roku 2008 postupně snižuje, přičemž od roku 2014 byl pokles výraznější. V roce 2018 klesl počet registrovaných skutků pod hranici 200 000. V roce 2019 byl po pětiletém poklesu zaznamenán mírný nárůst. V důsledku koronavirové pandemie následoval v roce 2020 výrazný pokles počtu evidovaných trestných činů. Klesající trend pokračoval i v dalším roce, zasaženém koronavirou pandemií, neboť v roce 2021 bylo registrováno nejméně skutků za celé vyhodnocované období. Rovněž v každém jednotlivém kraji bylo zaznamenáno nejméně trestných činů od roku 2006.

Územní rozložení registrovaných trestných činů se od roku 2006 výrazně nezměnilo. Po celou dobu sledovaného období je nejvíce trestných činů zcela jednoznačně vykazováno v hl. m. Praze. Do roku 2008 evidoval po hl. m. Praze nejvíce trestných činů kraj Středočeský a následně kraj Moravskoslezský, od roku 2009 se jejich pozice vyměnily, a za hl. m. Prahu se na druhé místo zařadil Moravskoslezský kraj. Za Středočeským a Jihomoravským krajem následuje kraj Ústecký. Další kraje se drží ve výraznějším odstupu za nimi, přičemž v roce 2021 žádný další kraj nepřekročil hranici 6% podílu na celkovém počtu registrovaných trestných činů v ČR.

pozn.: z důvodu přehlednějšího grafického znázornění byly hodnoty, početněji zastoupeného hlavního města Prahy, zaneseny na vedlejší svislou osu

Následující graf prezentuje nárůsty a úbytky registrovaných trestných činů vždy v porovnání oproti předchozímu roku. U krajů s největším výkyvem hodnot v daném roce je přiřazena popiska dat s číselným údajem změny. Z hlediska vývoje počtu zjištěných trestných činů v jednotlivých krajích jsou nejvýraznější výkyvy zaznamenávány u krajů s nejvyšším počtem registrovaných trestných činů, tedy hlavní město Praha, Středočeský, Ústecký, Moravskoslezský a Jihomoravský kraj

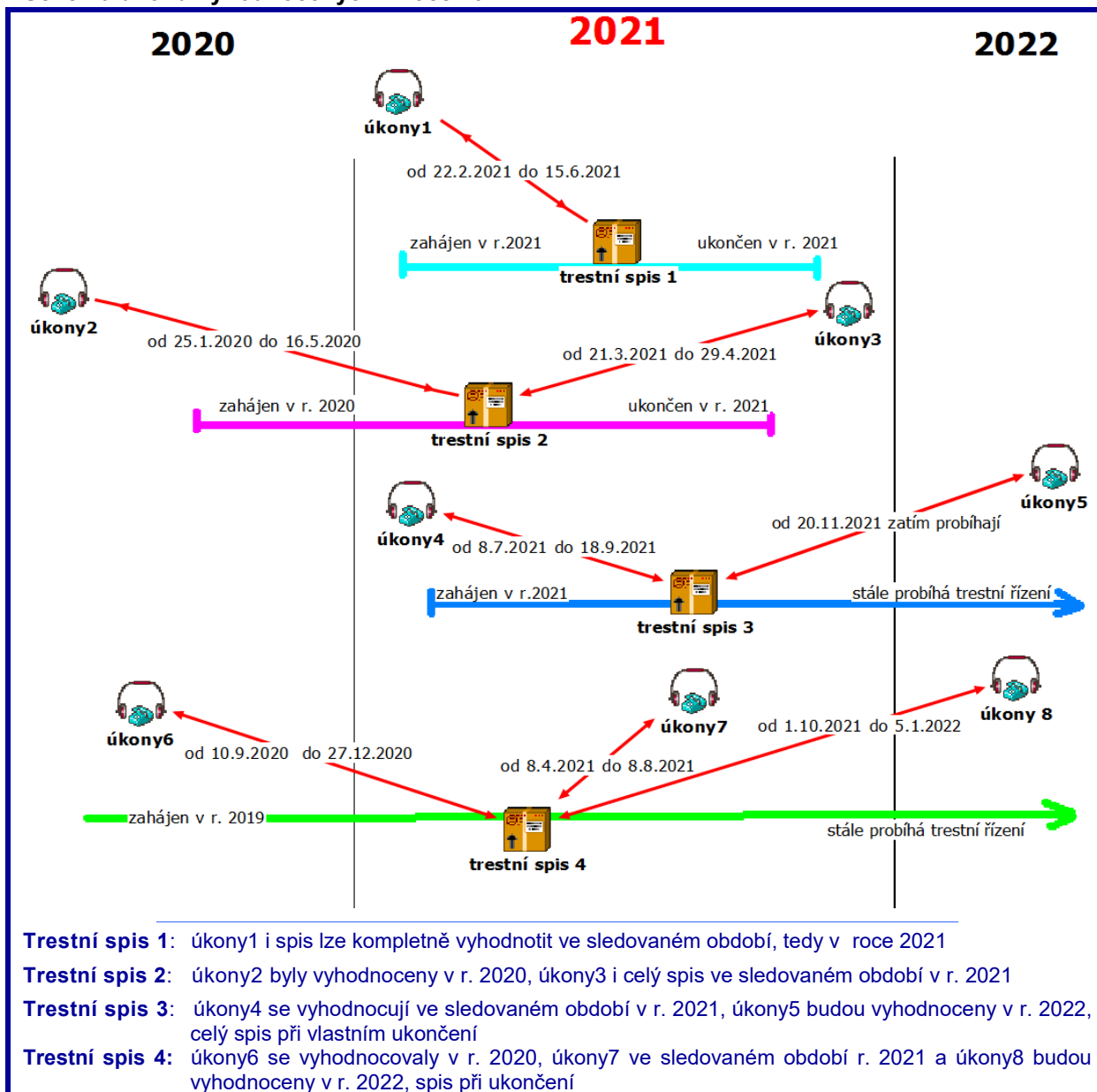

4.1.1 Statistické vyhodnocení využívání úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v rámci trestních spisů

Odposlechy a sledování osob a věcí jsou nasazovány v rámci trestních spisů Policie ČR SKPV evidovaných v informačním systému Evidence trestního řízení (ETŘ). V Analýze vykazovanými trestními spisy za Policii ČR SKPV rozumíme tzv. „živé“ spisy, které zahrnují nápad trestních spisů v roce 2021, spisy převedené z uplynulých let a spisy obnovené, šetřené Policíí ČR SKPV. Pro tuto část Analýzy není podstatné, zda byly v roce 2021 ukončeny či nikoliv.

K této konečné množině „živých“ trestních spisů je za určitých podmínek možné úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. nasadit. K souboru spisů „živých“ v libovolné části roku 2021 (bez ohledu na to, ve kterém roce byly započaty, a kdy budou ukončeny), je vztažena množina úkonů ukončených pouze v roce 2021 (bez zřetele na to, kdy byly úkony započaty).

Schéma úkonů vyhodnocených v roce 2021

V rámci jednoho spisu bývají mnohdy odposlechy, resp. sledování osob a věcí ukončovány ve více letech, tento spis pak bývá vykazován opakovaně (viz předchozí obrázek – Trestní spis 2, 3 a 4), tudíž meziroční srovnání počtu spisů není relevantní. Počty spisů, v nichž byly předmětné úkony použity, jsou získávány prostřednictvím systému MU II, v němž v případě nejednotnosti zápisu čísla jednacího nedojde ke sloučení a počet spisů se navýší. Proto je počet spisů s úkony nutné považovat za orientační, ve skutečnosti se jedná o nižší hodnotu.

Nástupnickým útvarům zrušeného Útvaru odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality SKPV (ÚONVDK) byl od 1. 1. 2007 Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV (ÚOKFK). Od 1. 8. 2016 došlo ke sloučení útvarů Útvaru odhalování organizovaného zločinu SKPV (ÚOOZ) a ÚOKFK do nově vzniklé Národní centrály organizovaného zločinu SKPV (NCOZ). Za celé vyhodnocované období byly úkony ÚONVDK, ÚOKFK a ÚOOZ pro přehlednější vyhodnocování sloučeny a jsou vykazovány u útvaru NCOZ.

V roce 2021 byly z celkového počtu 105 356 „živých“ trestních spisů předmětné úkony nasazeny pouze v 1 158 (tj. 1,1 %) spisech. V porovnání s rokem 2020 došlo k poklesu počtu tzv. „živých“ spisů (v roce 2020 bylo celkem 111 852 „živých“ spisů), i ke snížení počtu spisů, v rámci nichž byly odposlechy a sledování osob a věcí použity (v roce 2020 byly úkony použity v 1 271 spisech). Útvary SKPV KŘP vykázaly 104 752 „živých“ trestních spisů, přičemž zmiňované úkony byly použity v 1 005 (tj. 1,0 %) spisech. Nejvíce trestních spisů s těmito úkony vykázala SKPV KŘP hl. m. Praha (187 spisů), následovala SKPV KŘP Jihomoravského kraje (124 spisů). Útvary SKPV s celostátní působností z celkového počtu 604 „živých“ trestních spisů, nasadily tyto prostředky ve 153 (tj. 25,3 %) spisech. Frekventovanější využívání těchto úkonů útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností (dále jen „ÚCP“) oproti útvarům KŘP SKPV vyplývá obecně z vyšší závažnosti a složitosti případů řešených útvary NCOZ a NPC. Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV nevykázal v roce 2021, stejně jako v předchozích letech, žádný úkon dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., z tohoto důvodu již tento útvar nebude dále v Analýze zmiňován, ani započítáván do souhrnných počtů.

SPISY/ SPISY S ÚKONY §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr. ř. v roce 2021		„živé“ trestní spisy celkem	tj. %	spisů s úkony dle §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr. ř.	tj.% z živých" tr. spisů
CELKEM ČR		105 356	100,00%	1158*)	1,1%
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	104 752	99,4%	1 005	1,0%
	PHA	17 933	17,0%	187	1,0%
	STC	12 914	12,3%	89	0,7%
	JHC	4 214	4,0%	57	1,4%
	PLK	7 143	6,8%	69	1,0%
	KVK	2 903	2,8%	37	1,3%
	ULK	11 151	10,6%	80	0,7%
	LBK	5 420	5,1%	30	0,6%
	PAK	3 997	3,8%	24	0,6%
	HKK	4 457	4,2%	31	0,7%
	VYS	2 960	2,8%	60	2,0%
	JHM	11 311	10,7%	124	1,1%
	OLK	4 864	4,6%	74	1,5%
	ZLK	3 438	3,3%	31	0,9%
	MSK	12 047	11,4%	112	0,9%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	604	0,6%	153*)	25,3%
	NCOZ	449	0,4%	105	23,4%
	NPC	155	0,1%	44	28,4%

*) v souhrnu spisů s úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. je zahrnuto i 4 spisy ÚSKPV

U útvarů KŘP SKPV se z celkového počtu 1 005 spisů jednalo o 557 spisů s odposlechy a 698 spisů se sledováním osob a věcí. Útvary SKPV s celostátní působností včetně úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky (dále jen „ÚSKPV“) (přestože ÚSKPV není útvar s celostátní působností, pro zjednodušení nebude v Analýze vykazován zvlášť) použily úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. celkem v 604 spisech, odposlechy ve 101 a sledování osob a věcí ve 140 z nich.

Z celkového počtu 1 158 spisů, v nichž byly použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., se jednalo o 658 spisů s odposlechy a 838 spisů se sledováním osob a věcí. Z uvedeného vyplývá, že ve 338 spisech byly použity kumulativně úkony dle § 88 tr. ř. i dle § 158d tr. ř.

Spisy s úkony dle §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2021		§88/1,5 tr.ř.	§158d/2,3,6 tr.ř.
CELKEM PČR		658	838
CELKEM KŘP SKPV		557	698
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	101	140
	ÚSKPV	3	1
	NCOZ	66	101
	NPC	32	38

legenda: úkony dle § 88/1, 5 a § 158d/2, 3, 6 tr. ř.

úkony dle § 88/1, 5 tr. ř.

úkony dle § 158d/2, 3, 6 tr. ř.

Tabulka zachycuje počty předmětných spisů od roku 2006. V roce 2010 došlo ke změně organizační struktury Policie ČR z 8 správ krajů na 14 KŘP, z tohoto důvodu jsou za útvary SKPV s územně vymezenou působností uvedeny pouze souhrnné počty spisů.

Spisy s úkony dle §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
CELKEM PČR		1 590	1 403	1 289	1 362	1 426	1 563	1 765	1 837	1 861	1 681	1 617	1 577	1 507	1 467	1 271	1 158
CELKEM KŘP SKPV		1 291	1 148	1 040	1 123	1 136	1 278	1 454	1 528	1 598	1 449	1 350	1 325	1 301	1 269	1 101	1 005
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	299	255	249	239	290	285	311	309	263	232	267	252	206	198	170	153
	ÚSKPV	2	13	9	6	13	17	26	30	18	17	22	21	17	11	5	4
	NCOZ	245	187	169	162	206	195	213	215	163	157	181	157	123	127	109	105
	NPC	52	55	71	71	71	73	72	64	82	58	64	74	66	60	56	44

V porovnání s rokem 2020 došlo k poklesu trestních spisů, v rámci nichž byly nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. o 113 spisů. Útvary Policie ČR SKPV KŘP vykázaly snížení počtu trestních spisů s použitím těchto úkonů o 96 spisů a útvary PČR SKPV ÚCP o 17 spisů

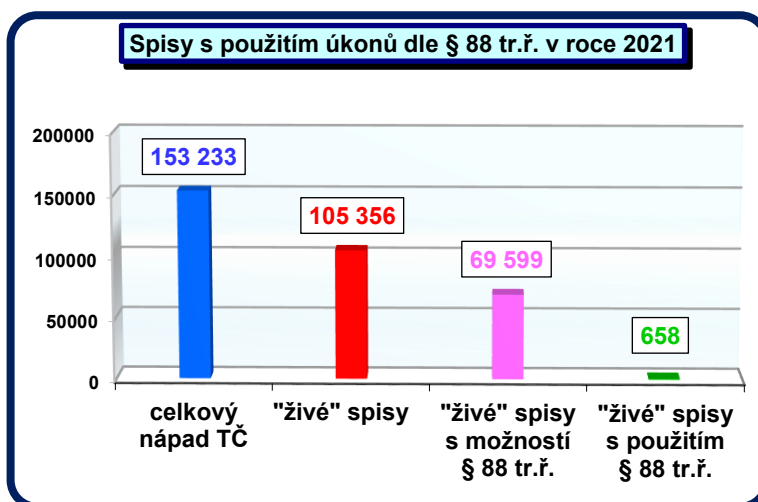
4.1.1.1 Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř.

Podmínky nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jsou striktně vymezeny v § 88 tr. ř., kde v odst. 1 je definován i okruh trestných činů, na které lze odposlechy nařídit. Jde o zločiny, na které zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, vybraná ustanovení devíti určených trestných činů a úmyslné trestné činy, k jejichž stíhání nás zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva (viz příloha č. 1). V § 88 tr. ř. odst. 5 jsou uvedeny trestné činy, na něž může nařídit odposlech policejní orgán, pokud s tím uživatel telekomunikačního prostředku souhlasí.

KŘP/ÚCP SKPV úkony dle §§ 88/1, 5 tr.ř. rok 2021		"živé" spisy	spisy s možností úkonů dle § 88 tr.ř.	Spisy s použitím úkonů dle § 88 tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů	tj. % ze spisů, kde bylo možno použít úkony dle § 88 tr.ř.
CELKEM PČR		105 356	69 599	658*)	0,6%	0,9%
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	104 752	69 273	557	0,5%	0,8%
	PHA	17 933	11 477	89	0,5%	0,8%
	STC	12 914	7 693	54	0,4%	0,7%
	JHC	4 214	3 756	35	0,8%	0,9%
	PLK	7 143	3 675	30	0,4%	0,8%
	KVK	2 903	1 921	19	0,7%	1,0%
	ULK	11 151	10 803	54	0,5%	0,5%
	LBK	5 420	3 271	21	0,4%	0,6%
	PAK	3 997	2 604	17	0,4%	0,7%
	HKK	4 457	2 026	20	0,4%	1,0%
	VYS	2 960	1 918	38	1,3%	2,0%
	JHM	11 311	5 228	63	0,6%	1,2%
	OLK	4 864	3 490	41	0,8%	1,2%
	ZLK	3 438	2 175	14	0,4%	0,6%
	MSK	12 047	9 236	62	0,5%	0,7%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	604	326	101*)	16,7%	31,0%
	NCOZ	449	249	66	14,7%	26,5%
	NPC	155	77	32	20,6%	41,6%

*) v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 88 tr.ř. jsou zahrnuty i 3 spisy ÚSKPV (1 spis spadající do kategorie trestní spis, 1 pátrání a 1 mzn. právní pomoc)

Odposlechy ukončené v roce 2021 byly použity v 658 spisech, což je 0,6 % spisů z celkového počtu „živých“ spisů a 0,9 % spisů, které splňovaly právní podmínky pro využití těchto úkonů. Nejvyšší procento v používání tohoto prostředku vykazují útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností.

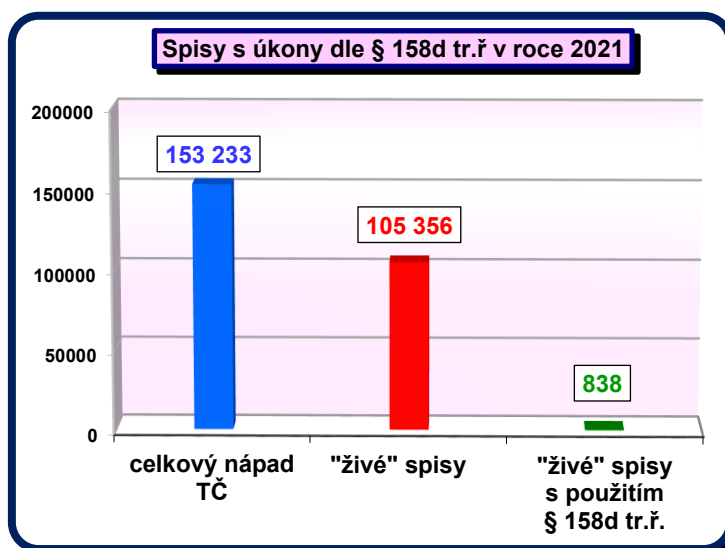
4.1.1.2 Trestní spisy s úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Nasazení operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí umožňuje ustanovení § 158b tr. ř. za podmínek uvedených v § 158d tr. ř. Zjednodušeně řečeno, operativně pátrací prostředek sledování osob a věcí mohou v rámci Policie ČR použít útvary SKPV v trestním řízení o úmyslném trestném činu (jedná se tedy o většinu „živých“ spisů Policie ČR SKPV).

KŘP/ÚCP SKPV úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. rok 2021		"živé" spisy	spisy s použitím úkonů dle § 158d tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů
CELKEM PČR		105 356	838*)	0,8%
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	104 752	698	0,7%
	PHA	17 933	131	0,7%
	STC	12 914	59	0,5%
	JHC	4 214	41	1,0%
	PLK	7 143	52	0,7%
	KVK	2 903	29	1,0%
	ULK	11 151	49	0,4%
	LBK	5 420	13	0,2%
	PAK	3 997	12	0,3%
	HKK	4 457	19	0,4%
	VYS	2 960	45	1,5%
	JHM	11 311	99	0,9%
	OLK	4 864	43	0,9%
	ZLK	3 438	26	0,8%
	MSK	12 047	80	0,7%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	604	140*)	23,2%
	NCOZ	449	101	22,5%
	NPC	155	38	24,5%

*) v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 158d tr.ř. je zahrnut i 1 spis ÚSKPV (spadající do kategorie trestní spisy)

Úkony sledování osob a věcí, které byly ukončeny v roce 2021, byly použity v rámci 838 spisů, což je 0,8 % z celkového počtu „živých“ spisů. Nejvyšší procento používání těchto prostředků vykazují, stejně jako u odposlechů, útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností.

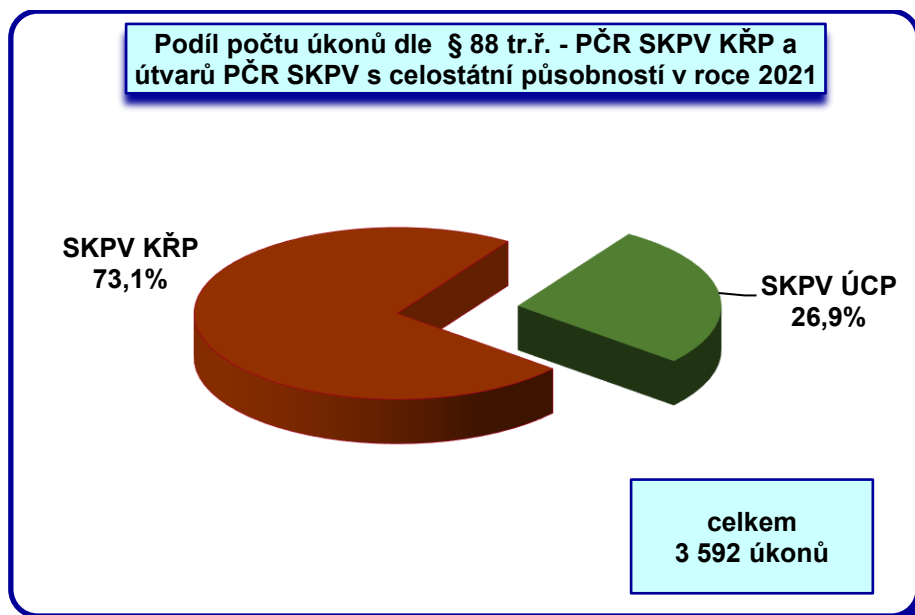
4.2 Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

4.2.1 Počty odposlouchávaných linek a osob

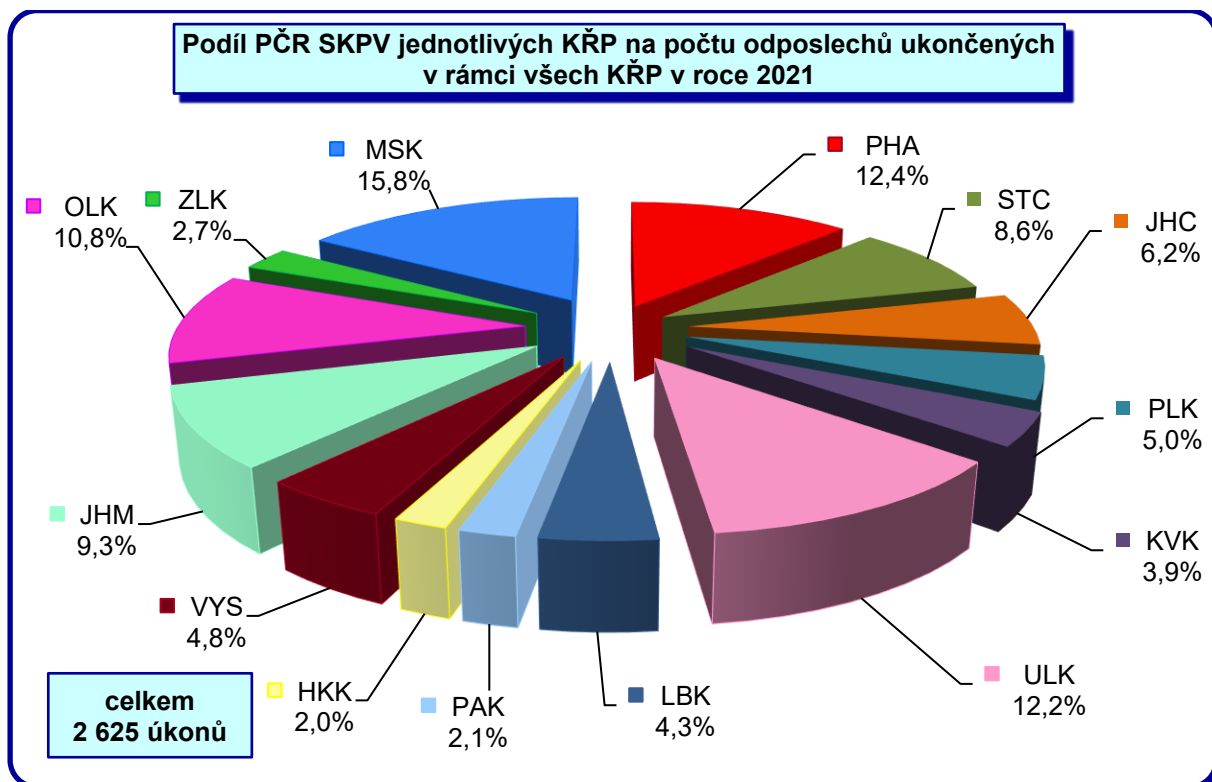
V rámci celé České republiky bylo v souladu s § 88 odst. 1, 5 tr. ř. v roce 2021 Policií ČR SKPV ukončeno celkem 3 592 nasazených úkonů, což představuje odposlechy a záznamy hovorů uskutečňovaných prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic, komunikaci s využitím telefaxu i jiného telekomunikačního zařízení, včetně komunikace prostřednictvím sítě Internet (dále jen „linky“).

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2021		počet odp. linek celkem	počet odp. osob	průměr odp. linek na osobu	spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	průměr odp. linek na spis
CELKEM PČR		3 592	1 939	1,9	658	5,5
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 625	1 364	1,9	557	4,7
	PHA	325	154	2,1	89	3,7
	STC	225	100	2,3	54	4,2
	JHC	163	54	3,0	35	4,7
	PLK	132	55	2,4	30	4,4
	KVK	102	32	3,2	19	5,4
	ULK	319	179	1,8	54	5,9
	LBK	113	47	2,4	21	5,4
	PAK	55	44	1,3	17	3,2
	HKK	52	34	1,5	20	2,6
	VYS	125	76	1,6	38	3,3
	JHM	243	173	1,4	63	3,9
	OLK	283	96	2,9	41	6,9
	ZLK	72	45	1,6	14	5,1
	MSK	416	275	1,5	62	6,7
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	967	575	1,7	101	9,6
	ÚSKPV	11	4	2,8	3	3,7
	NCOZ	414	279	1,5	66	6,3
	NPC	542	292	1,9	32	16,9

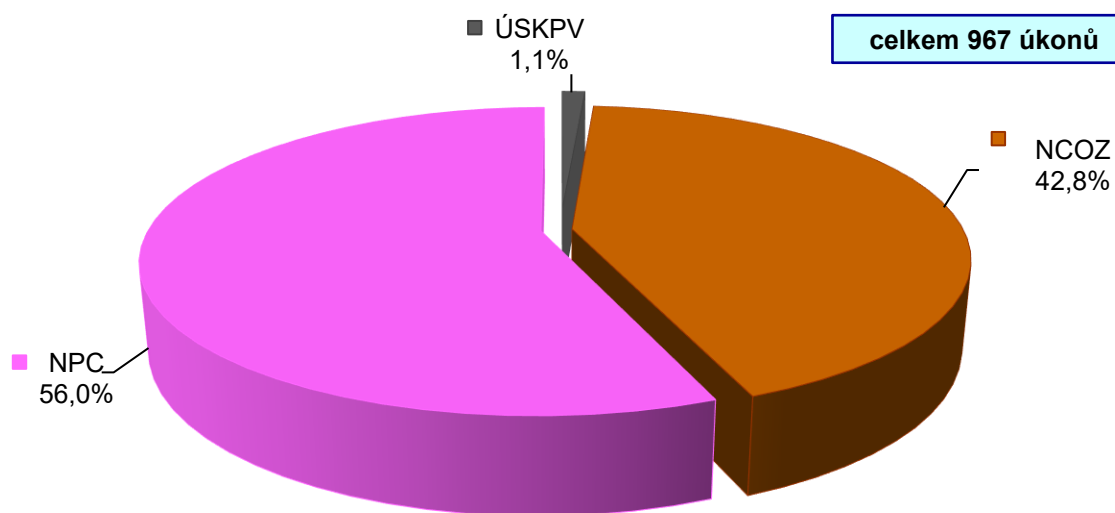
Z celkového počtu 3 592 ukončených odposlechů v roce 2021 připadlo 2 625 úkonů (tj. 73,1 %) na SKPV KŘP, zbývajících 967 (tj. 26,9 %) úkonů vyžádaly útvary SKPV ÚCP.

Je nezbytné upozornit na skutečnost, že trestná činnost často přesahuje hranice jednoho území. Zvláště pro SKPV KŘP hl. m. Prahy je pak typická součinnost s ostatními útvary, kdy v mnohých případech jsou nasazené úkony vykazovány na SKPV KŘP hl. m. Praha, ačkoli informace z provedených úkonů nakonec sloužily jinému organizačnímu celku Policie ČR SKPV. Především to platí u trestné činnosti na úseku toxikomanie, kdy „varny“ pervitinu a sklady prekurzorů se nachází mimo území hlavního města, ale k prodeji dochází v Praze.

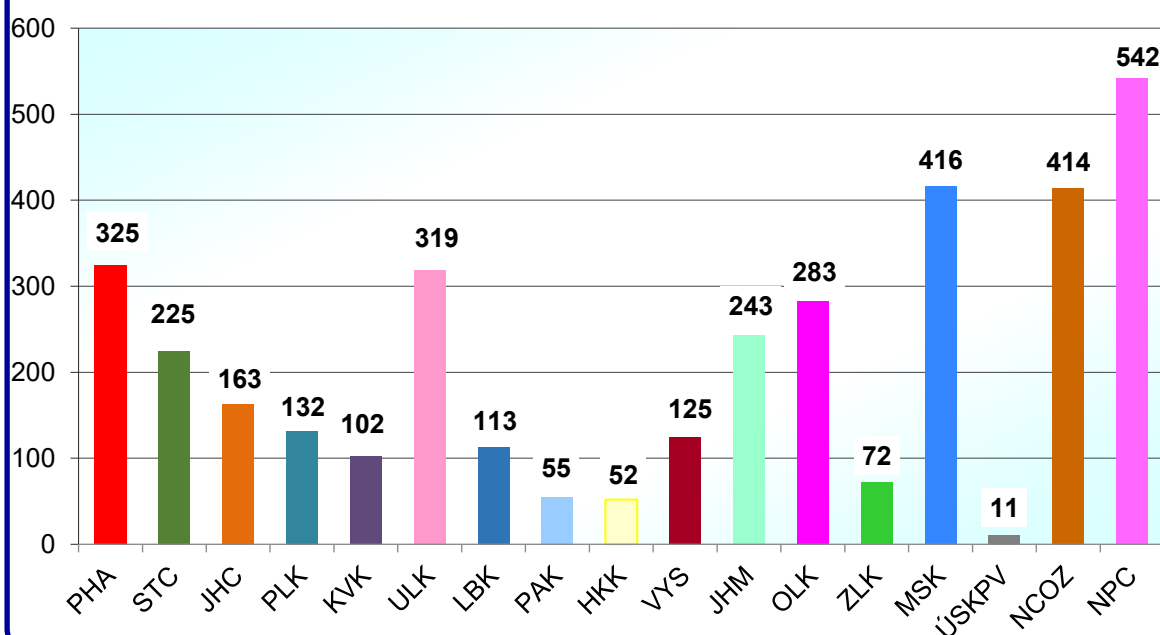

Podíl útvarů PČR SKPV s celostátní působností na počtu odposlechnů ukončených v rámci všech těchto útvarů v roce 2021

Stran absolutního počtu odposlouchávaných linek, nejvyšší počty odposlechnů za rok 2021 vykazuje NPC (542 linek), SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (416), NCOZ (414), SKPV KŘP hl. m. Prahy (325) a SKPV KŘP Ústeckého kraje (319).

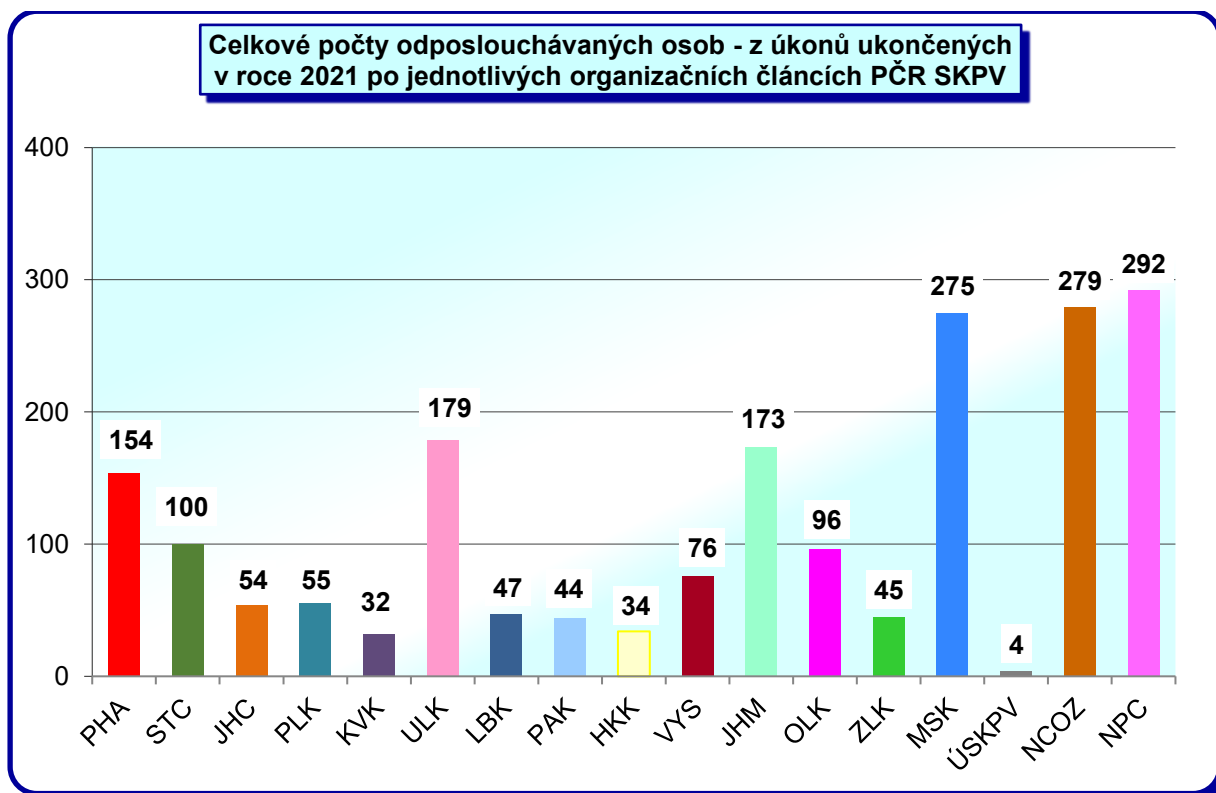
Celkové počty odposlechnů - úkonů ukončených v roce 2021 po jednotlivých organizačních článcích PČR SKPV

V roce 2021 připadalo celkově na jeden spis průměrně 5,5 odposlouchávaných linek. Útvary PČR SKPV s celostátní působností vykazují vyšší podíl (9,6 odposlechů na spis). Nejvyšší podíl odposlouchávaných linek je zaznamenán u NPC, a to 16,9 odposlouchávaných linek na jeden spis, následuje NCOZ s 6,3 linkami. Z hlediska SKPV KŘP je průměr 4,7 odposlouchávaných linek na spis, přičemž poměr se pohybuje v rozpětí od 2,6 do 6,9 odposlouchávaných linek. Je nutno zdůraznit, že v případech nestejně zapsaného čísla jednacího do systému MU II, nedojde ke sloučení „vykazovaných spisů“, počet čísel jednacích může být ve skutečnosti tedy o něco nižší a analogicky průměr odposlouchávaných linek v jednom spise vyšší.

Vytěžením systému MU II bylo zjištěno nasazení odposlechů na 1 939 osob, současně je však nezbytné ozřejmit, že v souvislosti s principem zjišťování počtu odposlouchávaných osob prostřednictvím systému MU II a s možnou nejednotností zápisu čísla jednacího, nedochází ke sloučení osob v rámci jednoho spisu v případě rozdílně zapsaného čísla jednacího. Z bezpečnostních důvodů systém neobsahuje žádné osobní údaje, nelze proto osoby v systému dodatečně žádným způsobem dohledat a případně sloučit. K jednotlivým úkonům přiřazuje objekty (osoby) vyplňující kriminalista a ten jediný může správně zadat k úkonu příslušnou osobu, na kterou již měl v rámci čísla jednacího nasazen nějaký úkon či osobu novou. Rovněž je nutno připomenout vícečetné vykázání osoby v případě nasazení odposlechů na tutéž osobu v rámci různých útvarů, resp. odlišných čísel jednacích. Stejně tak mohl být odposlech v rámci jednoho roku ukončen na jednu osobu vícekrát. Proto je nutno považovat uváděný počet odposlouchávaných osob pouze za orientační, ve skutečnosti se jedná o nižší počet.

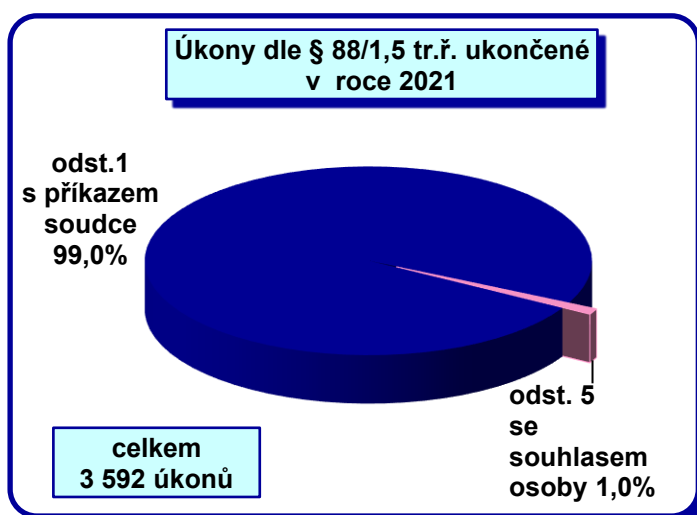
Nejvyšší počet odposlouchávaných osob byl zaznamenán u NPC (292 osob), NCOZ (279 osob) a SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (275 osob).

4.2.2 Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce

Dle § 88 odst. 5 tr. ř. je možno nasadit odposlech se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice pouze u taxativně vymezených trestných činů, na něž se vede trestní řízení. V roce 2021 představovaly úkony realizované se souhlasem odposlouchávané osoby 36 úkonů (tj. 1,0 % z celkového počtu odposlechnů).

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2021		počet odp. linek celkem	z toho dle §88/1 tr.ř.	z toho dle §88/5 tr.ř.	tj. % ze všech odp. linek v org. celku
CELKEM PČR		3 592	3 556	36	1,0%
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 625	2 589	36	1,4%
	PHA	325	303	22	6,8%
	STC	225	219	6	2,7%
	JHC	163	162	1	0,6%
	PLK	132	132		
	KVK	102	102		
	ULK	319	318	1	0,3%
	LBK	113	110	3	2,7%
	PAK	55	55		
	HKK	52	52		
	VYS	125	124	1	0,8%
	JHM	243	242	1	0,4%
	OLK	283	283		
	ZLK	72	72		
	MSK	416	415	1	0,2%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	967	967		
	ÚSKPV	11	11		
	NCOZ	414	414		
	NPC	542	542		

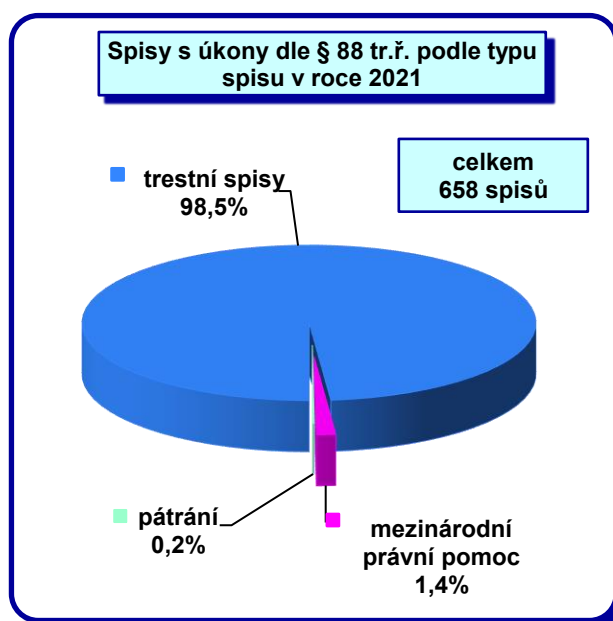
Z celkového počtu 2 625 odposlechnů evidovaných u SKPV KŘP jich bylo 36 (tj. 1,4 %) vyžádáno se souhlasem odposlouchávané osoby. Z pohledu SKPV KŘP byl nejvyšší podíl těchto odposlechnů zaznamenán u SKPV KŘP hl. m. Prahy (22 úkonů, tj. 6,8 % odposlechnů vyžádaných tímto KŘP), u SKPV KŘP ostatních krajů bylo procento odposlechnů vyžádaných dle § 88/5 tr. ř. výrazně nižší.

Z celkového počtu 967 odposlechnů, vyžádaných útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, nebyl žádný odposlech nasazen se souhlasem odposlouchávané osoby.

4.2.3 Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)

Spisy s úkony § 88/1,5 tr.ř. v roce 2021		spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	z toho:		
			trestní spis	mzn. právní pomoc	pátrání
CELKEM PČR		658	648	9	1
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	557	557	0	0
	PHA	89	89		
	STC	54	54		
	JHC	35	35		
	PLK	30	30		
	KVK	19	19		
	ULK	54	54		
	LBK	21	21		
	PAK	17	17		
	HKK	20	20		
	VYS	38	38		
	JHM	63	63		
	OLK	41	41		
	ZLK	14	14		
	MSK	62	62		
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	101	91	9	1
	ÚSKPV	3	1	1	1
	NCOZ	66	59	7	
	NPC	32	31	1	

Odposlechy byly použity v 648 (tj. 98,5 %) trestních spisech. Spisy s mezinárodní právní pomocí a pátráním tvořily minimum. V případě souběhu trestního spisu s mezinárodní právní pomocí či pátráním se v systému sběru dat tyto případy vykazují pouze v rámci trestního spisu. U útvarů Policie SKPV KŘP nebyly odposlechy použity. Útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností použily odposlechy v 9 spisech na mezinárodní právní pomoc a pouze v jednom spise na pátrání.

4.2.4 Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti

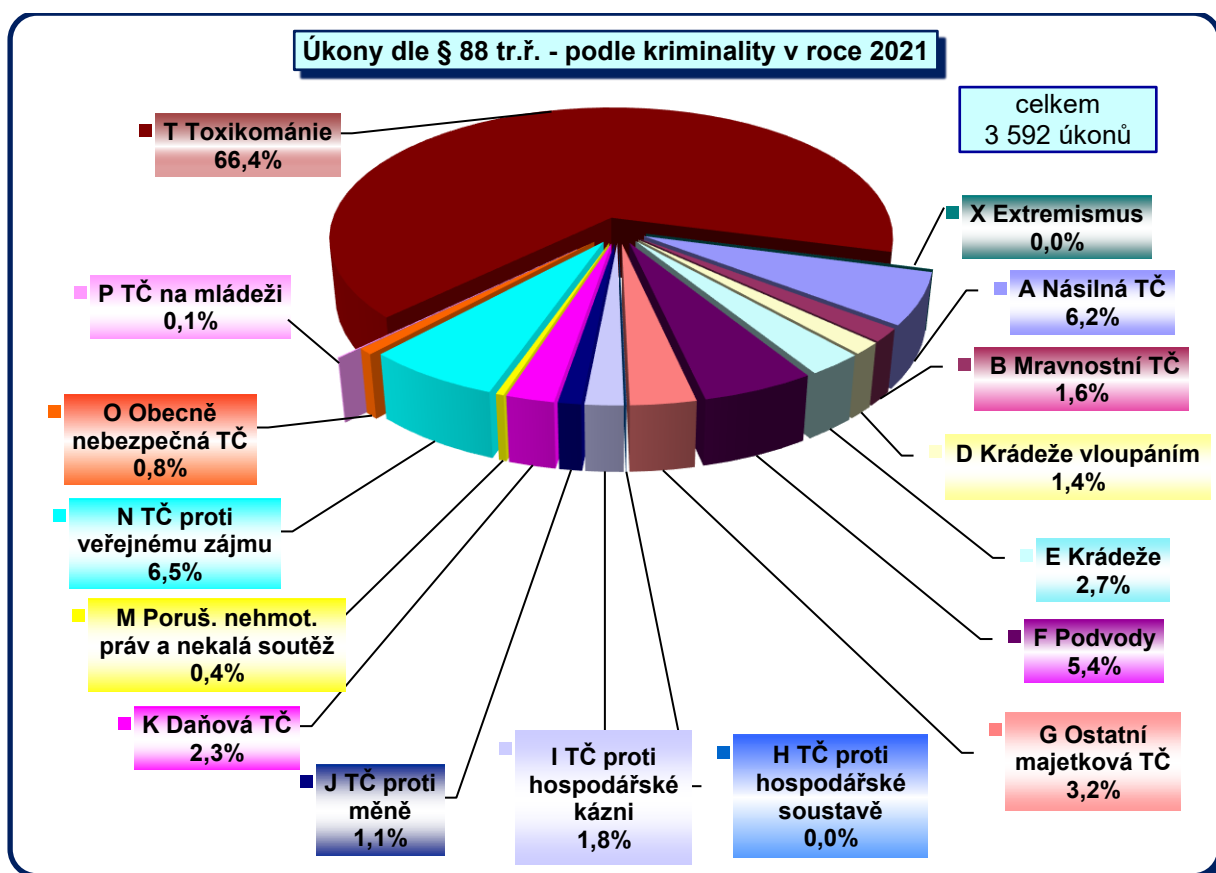
Součástí Analýzy je vyhodnocování jednotlivých druhů trestné činnosti, na něž jsou nasazovány odposlechy a sledování osob a věcí. Při tvorbě systému MU II, jehož výstupní data jsou základem pro zpracování analýz, byl použit jako východisko oficiální číselník IS KSU (Kriminalisticky sledovaná událost), potažmo IS ETŘ s tím, že byl pro tyto účely upraven. Byl sestaven interaktivní číselník kriminality trestných činů s vazbou na třídy IS KSU (viz příloha č. 2), přičemž důležitým aspektem bylo maximální zjednodušení práce policistů vyplňujících webový formulář. Číselník byl užít do druhé úrovně, neboť podrobnější členění je pro účely Analýzy nadbytečné.

K vlastnímu vyhodnocení kriminality je nutno dodat, že v rámci sběru dat bylo možné většině spisů, resp. úkonů, přiřadit dle stanovené metodiky více druhů trestné činnosti (v tabulkách vykázano jako souběhy), ale není povinností kriminalisty vypisovat úplný výčet druhů trestné činnosti, na něž byly úkony použity. Vždy jsou však vyplňovány nejzávažnější druhy trestné činnosti a záleží na volbě konkrétního policisty, jak široký výčet zvolí. V případě, že považuje za vhodné uvést i další trestné činy, není systémem MU II v tomto případě omezen. Z uvedeného vyplývá, že ve skutečnosti se jedná o vyšší počet souběhů, a to jak v rámci základních druhů trestné činnosti, tak i jejich podkategorií. Vzhledem k počtu možných kombinací by bylo obtížné stanovit všechny variace, byly tedy použity absolutní hodnoty jednotlivých druhů trestných činností a absolutní počet souběhů. Toto je platné pro vyhodnocení odposlechů i sledování osob a věcí.

V případě, že mají být využity úkony odposlechu, musí vždy alespoň jeden trestný čin v rámci spisu opravňovat k jejich nasazení (viz § 88 tr. ř.). Statisticky se tedy může stát, že odposlech bude vykázan i na trestný čin, na který „samostatně“ odposlech použít nelze, to ovšem v žádném případě neznamená, že odposlech byl nařízen na základě vazby pouze k tomuto méně závažnému trestnému činu. V těchto případech je potřebné nařízený odposlech vztahovat vždy k nejzávažnějšímu trestnému činu ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř., resp. odst. 5, pouze k vybraným trestným činům.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. podle kriminality v roce 2021		DRUHY TRESTNÉ ČINNOSTI																
		A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	D Krádeže vloupáním	E Krádeže	F Podvody	G Ostatní majetková TČ	H TČ proti hospodářské soustavě	I TČ proti hospodářské kázni	J TČ proti měně	K Daňová TČ	M Poruš. nehmotných práv a nekalá soutěž	N TČ proti veřejnému zájmu	O Obecně nebezpečná TČ	P TČ na mládeži	T Toxikománie	X Extremismus	z toho v souběhu
CELKEM PČR		238	62	56	104	210	122	1	71	43	90	15	253	29	3	2 567	1	273
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	174	46	56	104	133	36		2	38	60	9	40	8	2	2 017	1	101
	PHA	61	3	13	14	24	12			28	8		6	6		168	1	19
	STC	15	1	8	8	14	8									187		16
	JHC	10	23	7	10	1										112		
	PLK					5				1			1			125		
	KVK					1	1									101		1
	ULK	28		4		4							2			310		29
	LBK	4	8													101		
	PAK					2										53		
	HKK	1		3	2	18							3	2		28		5
	VYS	11		2		14					4					94		
	JHM	11	5	16		4									2	207		2
	OLK	28			2	2	2									249		
	ZLK	4			6	8	13		1		15					31		6
	MSK	1	6	3	62	36			1	9	33	9	28			251		23
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	64	16			77	86	1	69	5	30	6	213	21	1	550		172
	ÚSKPV	1				8										2		
	NCOZ	63	16			69	86	1	69	5	30	6	213	21	1	6		172
	NPC															542		

Při analyzování jednotlivých druhů trestné činnosti, na které byly odposlechy nasazeny, lze konstatovat, že největší podíl tvořily odposlechy použité na toxikomanii 2 567 (tj. 66,4 %), trestnou činností proti veřejnému zájmu (253, tj. 6,5 %), násilnou trestnou činností (238, tj. 6,2 %) a na podvody (210, tj. 5,4 %). Úkony použité na další druhy trestné činnosti se pohybovaly pod hranicí 4 %.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Graf zachycuje podíly jednotlivých druhů trestné činnosti, k jejichž šetření byly odposlechy využity.

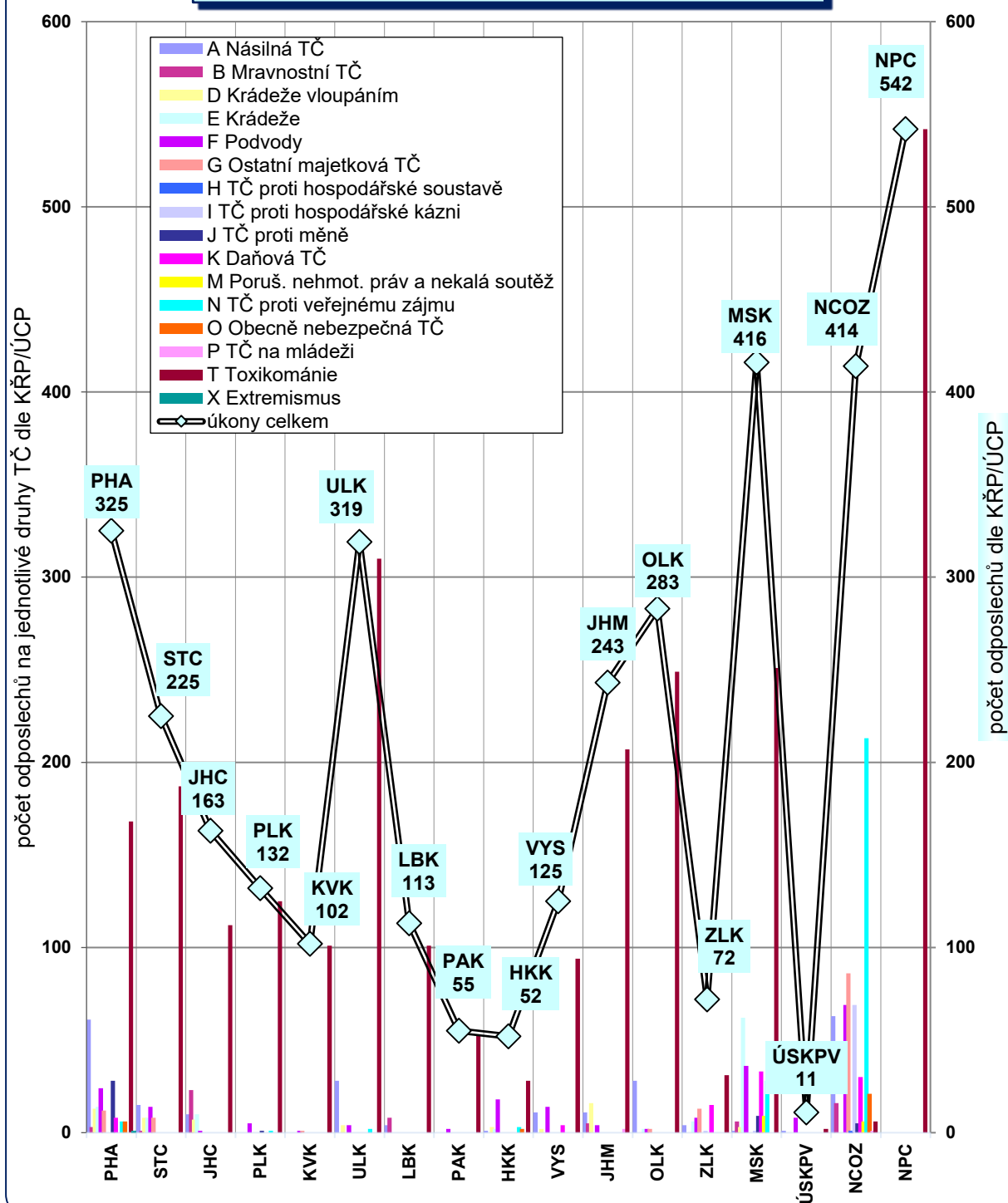
Z hlediska šetření nejpočetněji zastoupené trestné činnosti – toxikomanie, na kterou byly úkony nasazeny, se na první místo logicky řadí NPC (542 úkonů), následovala SKPV KŘP Ústeckého (310) a Moravskoslezského kraje (251). U všech SKPV KŘP krajů bylo nejvíce odposlechnů použito právě na tento druh trestné činnosti.

Nejvíce odposlechnů na trestnou činnost proti veřejnému zájmu použila NCOZ (213). U tohoto útvaru bylo rovněž registrováno nejvíce úkonů použitých na ostatní majetkovou trestnou činnost (86), podvody (69), trestnou činnost proti hospodářské kázi (69), násilnou trestnou činnost (63) a obecně nebezpečnou trestnou činnost (21).

Na krádeže (62 úkonů), daňovou trestnou činnost (33), porušování nehmotných práv a nekalou soutěž (9) použila nejvíce úkonů SKPV KŘP Moravskoslezského kraje.

Nejvíce odposlechnů na mravnostní trestnou činnost (23) bylo evidováno u SKPV KŘP Jihočeského kraje, na trestnou činnost proti měně (28) u SKPV KŘP hl. města Prahy a na krádeže vloupáním (16) u SKPV KŘP Jihomoravského kraje.

Druhy TČ v úkonech dle § 88 tr.ř. u PČR SKPV v roce 2021

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

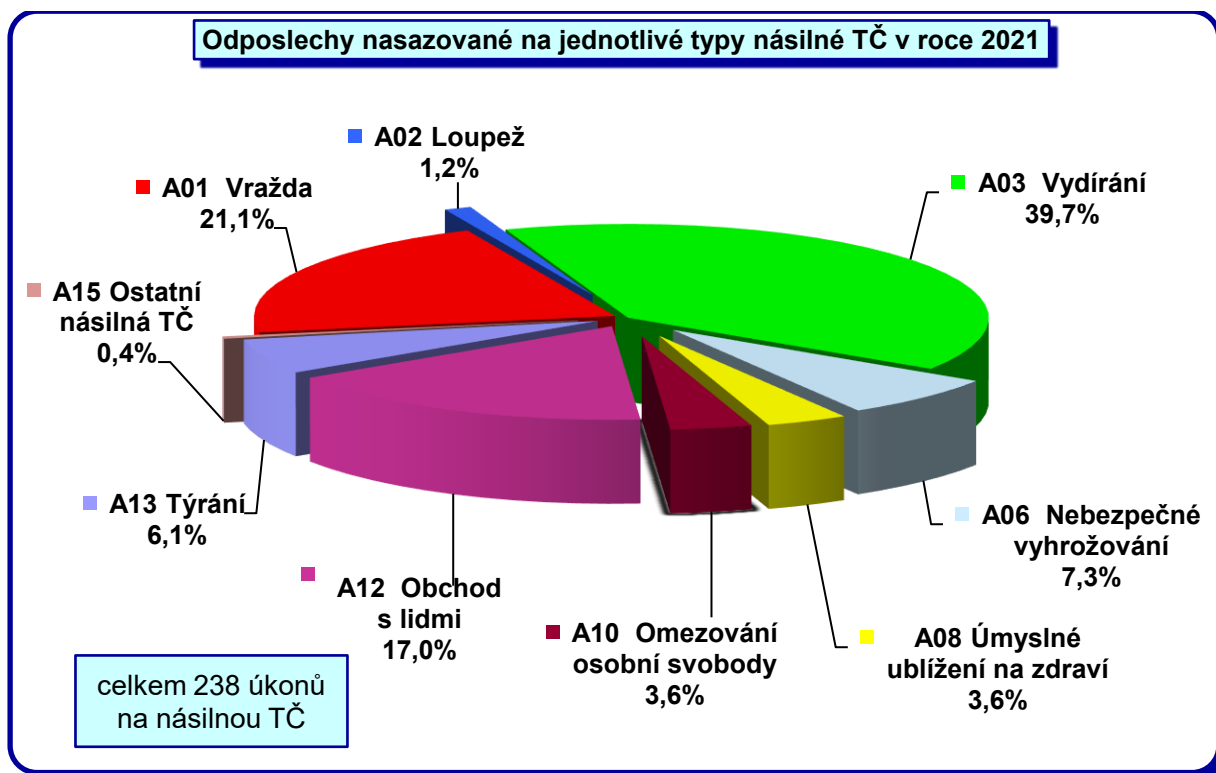
Při analyzování odposlechů nasazených na jednotlivé druhy násilné trestné činnosti, je vzhledem k nejvyšším počtům odposlechů nutno hovořit především o úkonech použitých v souvislosti s objasňováním trestných činů vydírání (98 úkonů), vraždy (52) a pro trestnou činnost související s obchodem s lidmi (42 úkonů). Dále byly odposlechy použity v trestních řízeních vedených pro trestnou činnost nebezpečné vyhrožování (18), týrání (15), úmyslným ublížením na zdraví (9) a omezováním osobní svobody (9). Stejně jako u ostatních kategorií trestné činnosti, tak i u násilné trestné činnosti se vyskytují souběhy, a to jak v rámci jednotlivých podskupin této trestné činnosti, tak i souběhy s dalšími druhy trestné činnosti. Tyto souběhy nejsou v tabulce vykázány.

V následujících tabulkách, resp. grafech, týkající se podskupin trestné činnosti, jsou uvedeny pouze útvary PČR SKPV a podskupiny trestné činnosti s hodnotami.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. A - násilná trestná činnost v roce 2021		A01 Vražda	A02 Loupež	A03 Vydírání	A06 Nebezpečné vyhrožování	A08 Úmyslné ublížení na zdraví	A10 Omezování osobní svobody	A12 Obchod s lidmi	A13 Týrání	A15 Ostatní násilná TČ
CELKEM PČR		52	3	98	18	9	9	42	15	1
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	42	3	72	12	9	9	14	15	1
	PHA	29	3	16	8	4	1	2		1
	STC	4		3	3	5				
	JHC	8		1			1			
	ULK			27				1		
	LBK	1		2	1					
	HKK							1		
	VYS			1				10		
	JHM			4			7			
	OLK			13					15	
	ZLK			4						
	MSK			1						
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	10		26	6			28		
	ÚSKPV	1								
	NCOZ	9		26	6			28		

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Nejvíce odposlechů na vraždy (29), nebezpečné vyhrožování (8) a loupež (3) využila SKPV KŘP hl. města Prahy. Na obchod s lidmi (28) použila odposlechy nejčastěji NCOZ, na vydírání SKPV KŘP Ústeckého kraje (27) a na týrání (15) SKPV KŘP Olomouckého kraje.

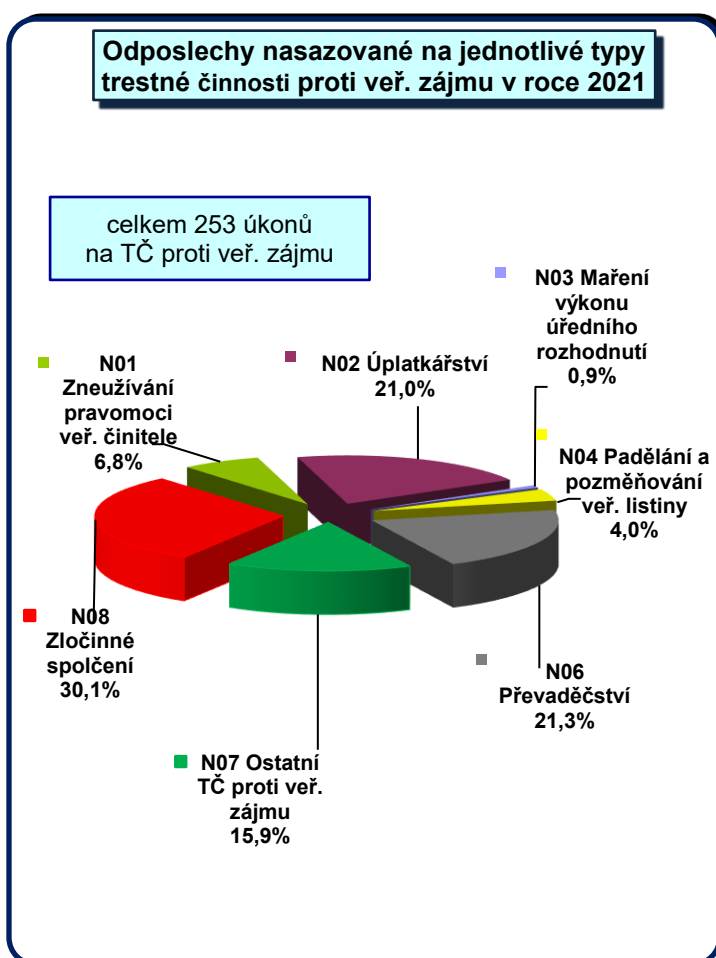

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z hlediska počtu úkonů následují po toxikománii odposlechy použité na trestnou činnost proti veřejnému zájmu. Odposlechy na tuto kategorii trestné činnosti jsou doménou NCOZ. Úkony na zločinné spolčení (86), převaděčství (75), úplatkářství (65), ostatní trestnou činnost proti veřejnému zájmu (48), zneužívání pravomoci veřejného činitele (24) a padělání a pozměňování veřejné listiny (14) využila NCOZ ze všech útvarů nejčastěji. Použití úkonů na maření výkonu úředního rozhodnutí (3) vykazala SKPV KŘP Královéhradeckého kraje.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2021		N01 Zneužívání pravomoci veř. činitele	N02 Úplatkářství	N03 Maření výkonu úředního rozhodnutí	N04 Padělání a pozměňování veř. listiny	N06 Převaděčství	N07 Ostatní TČ proti veř. zájmu	N08 Zločinné spolčení
CELKEM PČR		24	74	3	14	75	56	106
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV		9	3			8	20
	PHA						6	
	PLK		1					
	ULK						2	
	HKK			3				
	MSK		8					20
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	24	65		14	75	48	86
	NCOZ	24	65		14	75	48	86

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Odposlechy NCOZ vykázané na trestnou činnost proti veřejnému zájmu dosahují většího počtu souběhů, a to jak v rámci této kategorie, nejčastěji se jedná o souběhy se zločinným spolčením (§ 361 tr. z. Účast na organizované zločinecké skupině), převaděčstvím (§ 340 tr. z. Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice), úplatkářstvím (§ 331 tr. z. Přijetí úplatku a § 332 Podplácení), tak i s dalšími druhy trestné činnosti. Z hlediska souběhů s dalšími druhy trestné činnosti je nejvýraznější souběh v rámci ostatní majetkové trestné činnosti, zejména s § 230 tr. z. Neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněný zásah do počítačového systému nebo nosiče informací a § 220 tr. ř. Porušení povinnosti při správě cizího majetku.

4.2.5 Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou

Vedle hodnocení využívání odposlechů z hlediska druhů trestné činnosti je nutno mít na zřeteli také další důležitý aspekt, a tím je organizovanost trestné činnosti. Šetření trestné činnosti s prvky organizovanosti, se zapojením více osob, často s velkým finančním zázemím, nadstandardním vybavením a mezinárodním propojením, bývá velmi složité.

Za úkony použité na trestnou činnost s prvkem organizovanosti jsou pro potřeby této Analýzy považovány úkony, u nichž lze organizovanost chápat v nejširším slova smyslu. Patří sem tedy úkony na trestné činy páchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny dle § 129 tr. z., teroristické skupiny dle § 129a tr. z., dále jsou takto vykazovány úkony použité na šetření trestné činnosti páchané, v zákoně nedefinovanou organizovanou skupinou (jako člen organizované skupiny, kdo trestný čin zorganizuje, kdo se spolčí, srotí, účastní se činnosti skupiny), a na další ustanovení tr. z. v případech, že čin pachatel spáchá nejméně s dvěma osobami.

úkony dle § 88/1,5 tr.ř. / organizovaná skupina v roce 2021		úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	úkony na org. sk.	úkony na org. sk. v %	úkony bez org. sk.
CELKEM ČR		3 592	1 029	28,60%	2 563
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	2 625	448	17,10%	2 177
	PHA	325	34	10,50%	291
	STC	225	23	10,20%	202
	JHC	163	50	30,70%	113
	PLK	132	11	8,30%	121
	KVK	102	14	13,70%	88
	ULK	319	76	23,80%	243
	LBK	113	17	15,00%	96
	PAK	55	0	0,00%	55
	HKK	52	2	3,80%	50
	VYS	125	18	14,40%	107
	JHM	243	24	9,90%	219
	OLK	283	50	17,70%	233
	ZLK	72	9	12,50%	63
	MSK	416	120	28,80%	296
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	967	581	60,10%	386
	ÚSKPV	11	2	18,20%	9
	ÚOOZ	414	227	54,80%	187
	NPC	542	352	64,90%	190

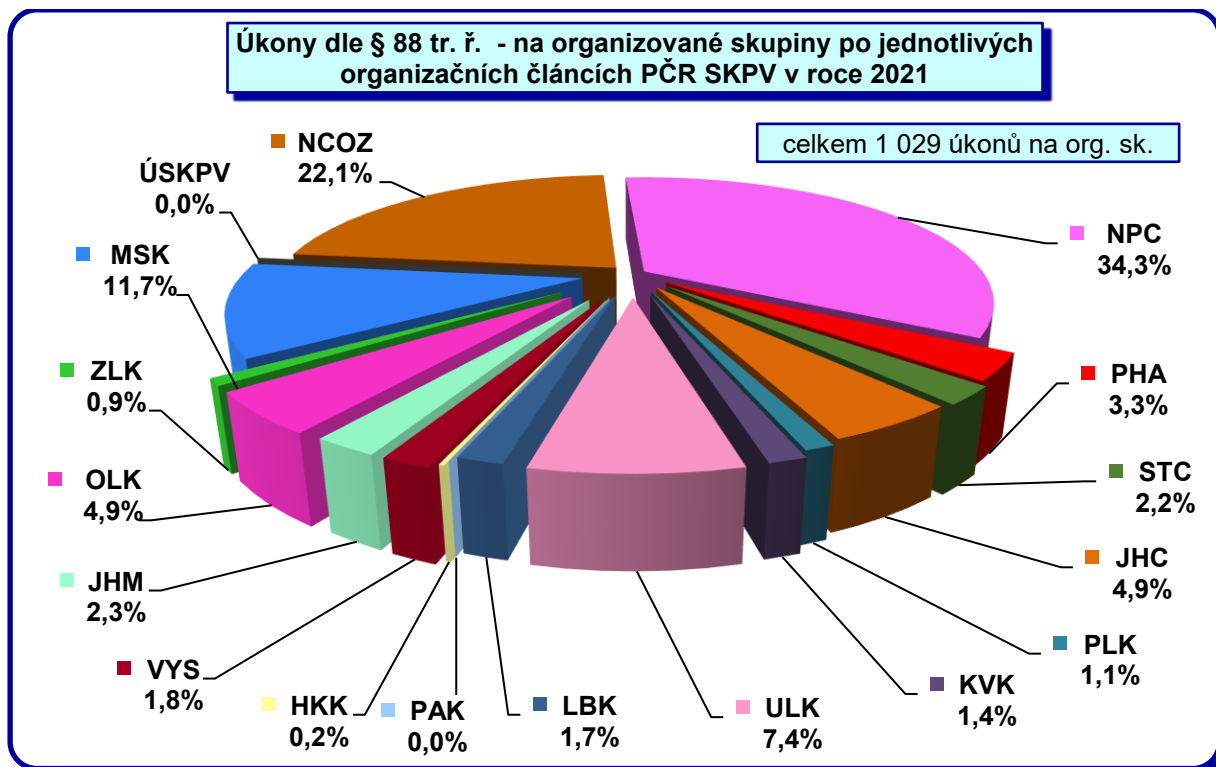
Z celkového počtu 3 592 odposlechů jich bylo 1 029, tj. 28,6 %, využito na organizované skupiny.

Při hodnocení SKPV KŘP krajů, vykazuje nejvíce nasazených odposlechů na organizovanou trestnou činnost SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (120 úkonů, tj. 28,8 % z celkového počtu úkonů evidovaných u tohoto KŘP). Nejvyšší podíl

odposlechů na organizovanou kriminalitu je evidován u SKPV KŘP Jihočeského kraje (50 úkonů, tj. 30,7 %).

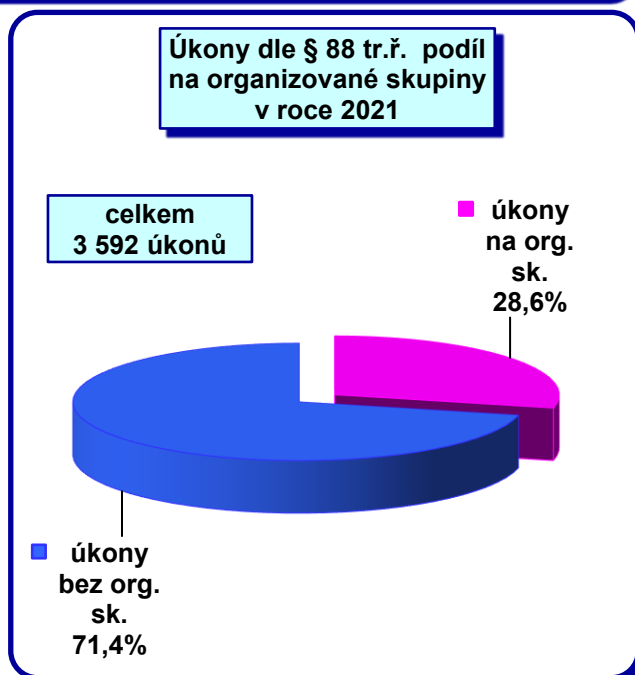
U útvarů SKPV s celostátní působností byl nejvyšší počet i podíl odposlechů na organizovanou trestnou činnost evidován u NPC, jedná se o 352 (tj. 64,9 %) úkonů, s 227 (tj. 54,8 %) úkony následuje NCOZ.

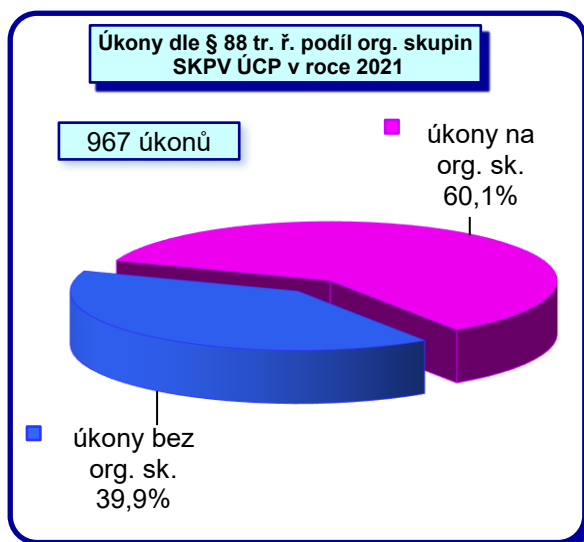
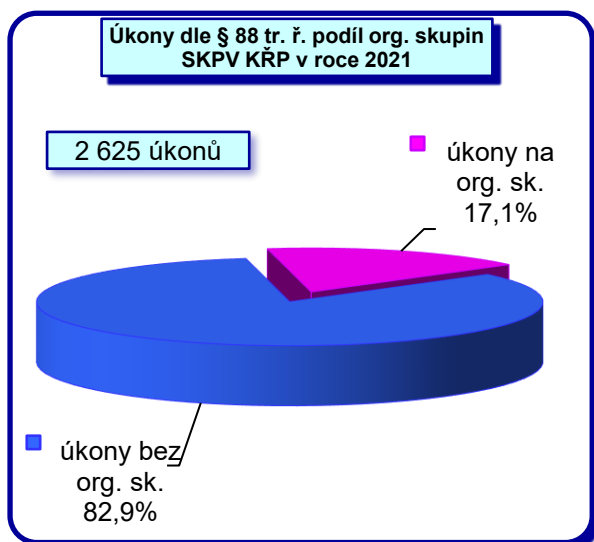
Rozložení podílu použitých odposlechů na organizovanou trestnou činnost z hlediska všech útvarů Policie ČR SKPV zachycuje následující graf.

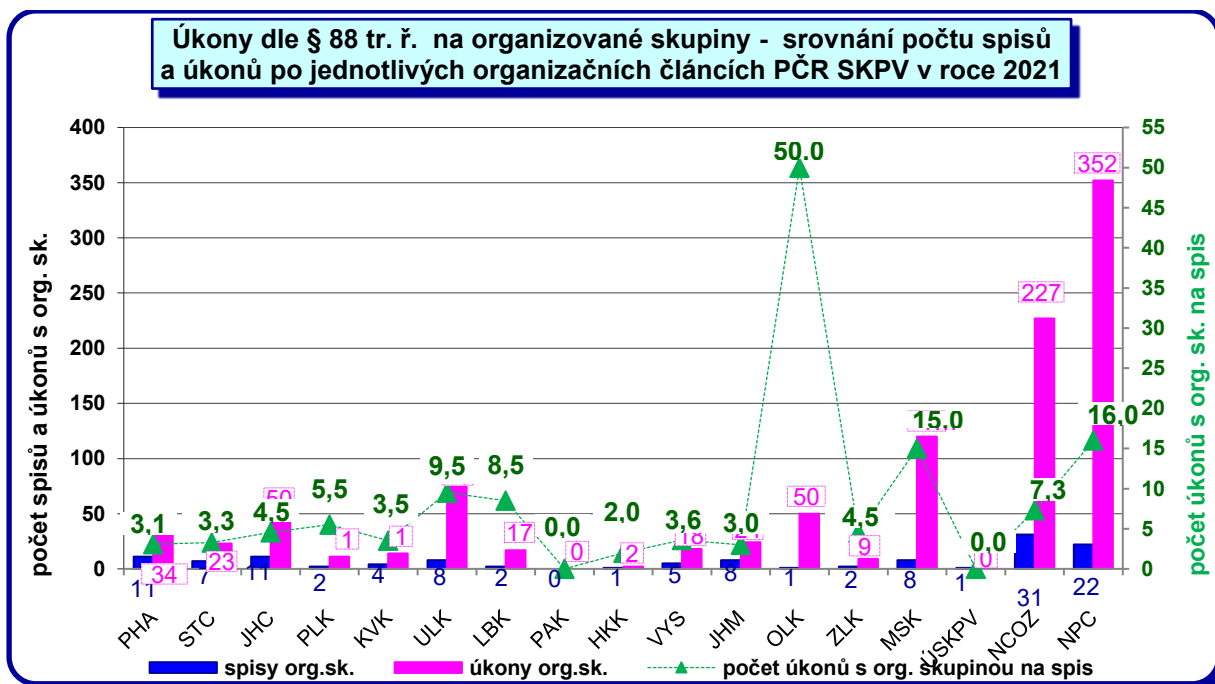
Útvary SKPV s celostátní působností souhrnně vykazují, vzhledem k celkovému množství odposlechů, vyšší podíl odposlechů použitých na organizovanou kriminalitu. Toto je způsobeno větším množstvím odposlechů na organizované skupiny zaznamenaným zejména u NPC. Odposlechy NPC představují 34,3 % ze všech úkonů na organizovanou trestnou činnost, u NCOZ se jedná o 22,1 %.

Zatímco útvary SKPV KŘP označily použití odposlechů na organizované skupiny pouze u 17,1 % z nich, u útvarů SKPV ÚCP činil tento podíl 60,1 %.

K dokreslení situace je vhodné zmínit rozdíly mezi počty spisů s úkony nasazenými na organizované skupiny a počty úkonů v těchto spisech. Jak již bylo uvedeno, šetření trestné činnosti se zapojením organizované skupiny bývá komplikovanější, trestní spis se váže k více osobám, a tudíž odposlechy bývají nasazovány na vyšší počet subjektů než v případech, kde se jedná o osoby bez vazeb na organizovaný zločin. Toto bývalo v minulých letech patrné zejména u útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností, zejména u NPC, případně u NCOZ, v roce 2021 se však před tyto útvary zařadily některé útvary SKPV KŘP, přičemž nejvyšší poměr úkonů na organizovanou trestnou činnost ve vztahu k počtu spisů na organizované skupiny byl zaznamenán u SKPV KŘP Olomouckého kraje (50 úkonů bylo použito v rámci jednoho spisu na organizované skupiny tohoto KŘP). Vyšší počet úkonů na organizovanou trestnou činnost ve vztahu k počtu spisů na organizovanou trestnou činnost byl zaznamenán dále u SKPV KŘP Moravskoslezského, Ústeckého, Libereckého a Plzeňského kraje. Průměrně za celou PČR SKPV bylo ve spisech na organizované skupiny použito 8,3 odposlechů na spis. Ve spisech bez organizované skupiny byl poměr nižší, jednalo se o 2,9 odposlechů na spis.

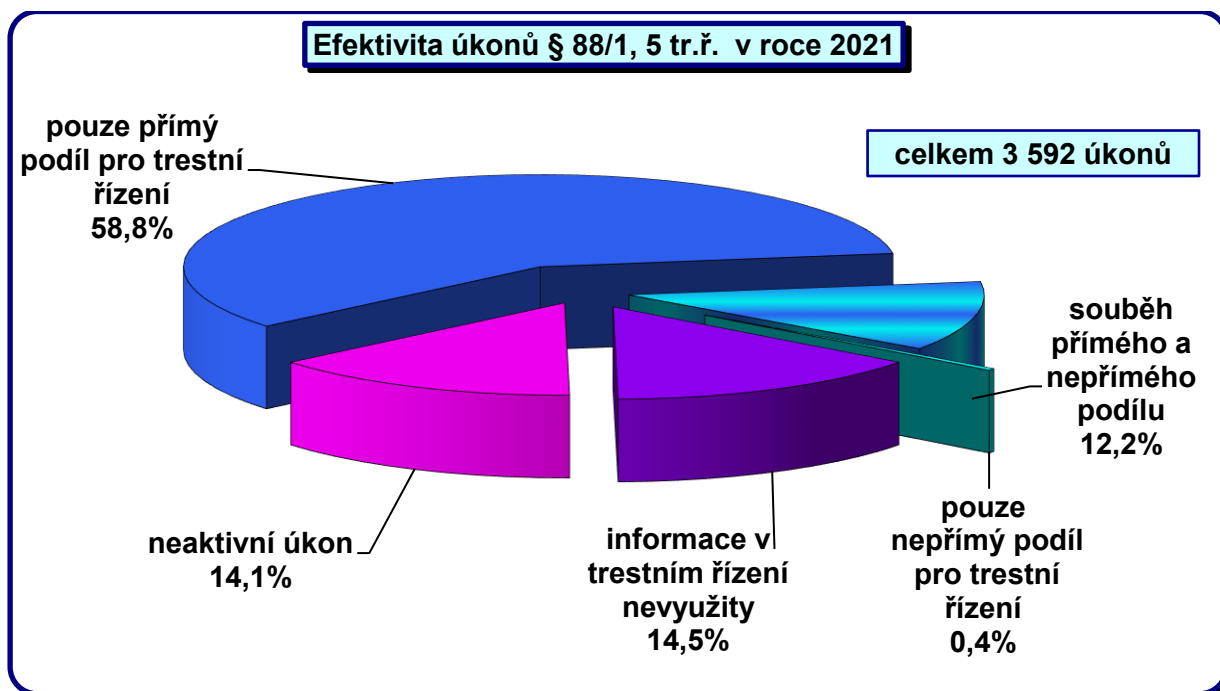
4.2.6 Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení

Efektivitu úkonů nasazených dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. i dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. lze vyhodnotit na základě níže definovaných kategorií:

1. Aktivní - úkon byl aktivován (zahájen, nasazen) ze strany specializovaného pracoviště a byly jím zjištěny informace. U úkonů, které byly aktivní, se dále detailněji vyhodnocuje, jaký měly přínos. Je možno zvolit „přímý podíl pro trestní řízení“, „nepřímý podíl pro trestní řízení“ či „ztotožnění osoby“. První dvě kategorie lze přiřadit jak samostatně, tak i kumulativně. „Ztotožnění osoby“ se vždy vybírá společně s uvedenými prvními dvěma kategoriemi. „Úkonem zjištěné informace nevyužity“ lze vybrat pouze samostatně.
2. Neaktivní - (v případě, že je zvolena tato kategorie, není již možno vybrat jinou kategorii efektivity)
 - a. neaktivní úkon - specializované pracoviště Policie požadavek k realizaci úkonu přijalo, úkon byl realizován (k realizaci úkonu byly nasazeny síly a prostředky specializovaného pracoviště), ale nebyly pořízeny žádné záznamy pro trestní řízení. Např. mobilní telefon byl neaktivní, zájmová osoba se nezdržovala na území ČR a podobně.
 - b. úkon nerealizován - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, přesto k realizaci úkonu nedošlo. Po celou dobu platnosti souhlasu nebo příkazu justičního orgánu nebyly k realizaci úkonu nasazeny žádné síly a prostředky specializovaného pracoviště (z technických, kapacitních nebo jiných důvodů). K pořízení jakýchkoliv záznamů tedy nedošlo (ani dojít nemohlo).
3. Přímý podíl pro trestní řízení – informace byly, jsou či budou využity:
 - a. jako důkaz v tomto trestním řízení - získané informace mohou sloužit jako důkaz v rámci prováděného trestního řízení,
 - b. pro taktiku a další průběh vyšetřování - získané informace mohou být důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení,
 - c. k odvrácení trestného činu - získané informace úspěšně napomohly odvrátit spáchání (přípravy, pokusu, dokonání) trestného činu,
 - d. k zadržení pachatele trestné činnosti - získané informace úspěšně vedly k zadržení pachatele trestné činnosti.

1. Nepřímý podíl pro trestní řízení – získanými informacemi byla zjištěna:
 - a. nová trestná činnost pachatele - byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení,
 - b. jiná trestná činnost třetích osob - byla zjištěna jiná trestná činnost třetích osob, které původně nebyly předmětem prováděného trestního řízení.
2. Úkon vedl ke ztotožnění osoby - realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta). Získané informace vedly:
 - a. ke zproštění zájmu pro vedené trestní řízení,
 - b. k potvrzení zájmu pro vedené trestní řízení.
3. Úkonem zjištěné informace nevyužity - nebyly zjištěny informace, které by byly příslušným způsobem využitelné (= neefektivní úkon).

Celkem 58,8 % odposlechů poskytlo kriminalistům informace zahrnuté do kategorie přímý podíl pro trestní řízení (bez souběhu s nepřímým podílem). Dalších 12,2 % úkonů bylo kriminalisty zařazeno současně do přímého i nepřímého podílu pro trestní řízení a v 0,4 % pouze do nepřímého podílu pro trestní řízení. Celkově tedy byla účinnost z hlediska přímého, nepřímého či současně obou těchto podílů vykázána u 71,4 % odposlechů. Informace získané ve 14,5 % úkonů nebyly v trestním řízení využity, v těchto případech by pak bylo možno dané úkony považovat za neefektivní. Zbývajících 14,1 % úkonů bylo neaktivních.

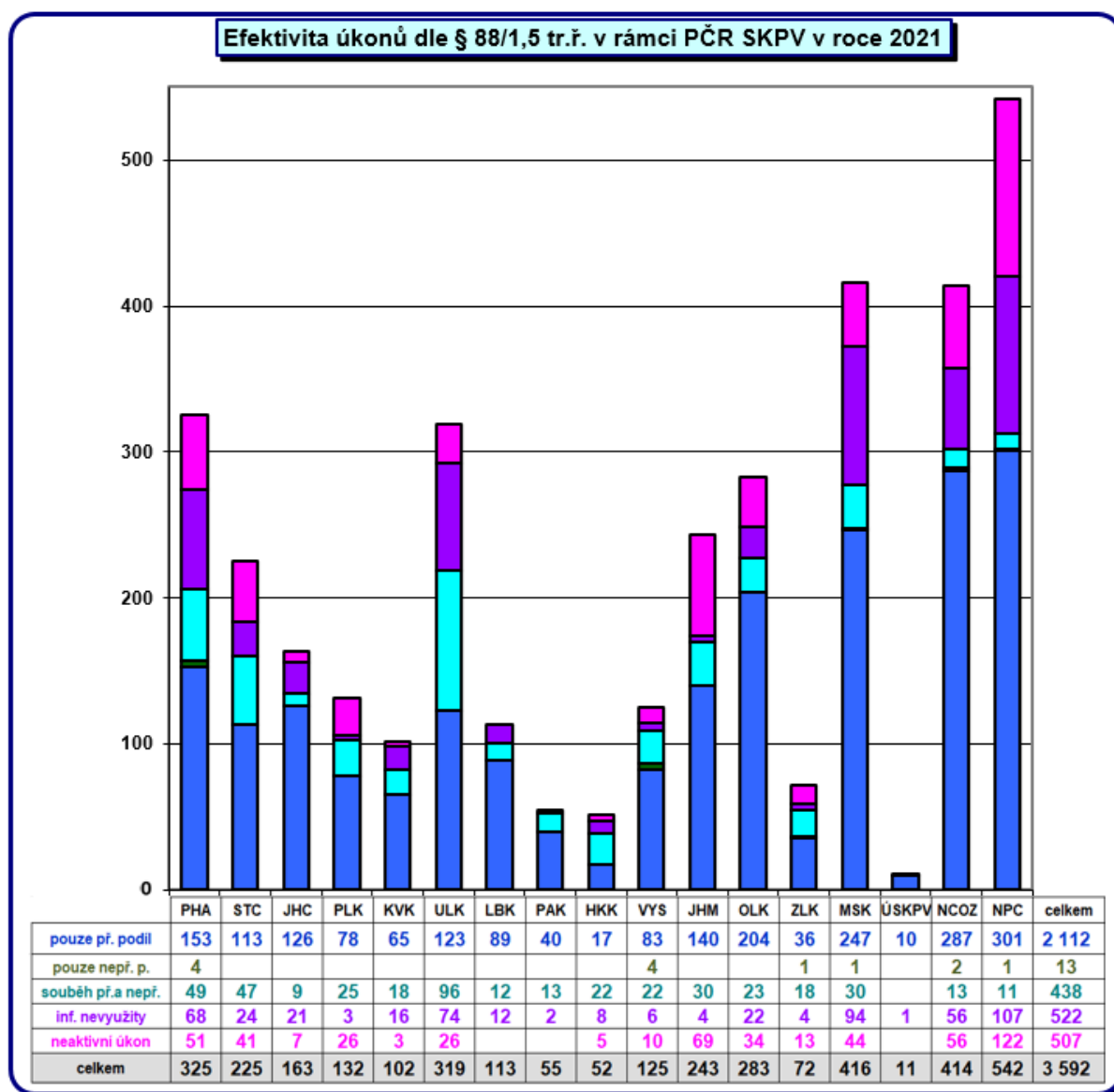

Společně s přímým, případně i nepřímým podílem pro trestní řízení, byly vykazovány případy ztotožnění osoby. Ve 145 případech vedly úkony ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa. Z toho ve 138 případech došlo za využití odposlechů k potvrzení zájmu o osobu ve vedeném trestním řízení.

EFEKTIVITA ÚKONŮ § 88/1,5 tr.ř. v roce 2021		počet odp. linek celkem	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
CELKEM ČR		3 592	2 112	13	438	522	507
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘPSKPV	2 625	1 514	10	414	358	329
	PHA	325	153	4	49	68	51
	STC	225	113		47	24	41
	JHC	163	126		9	21	7
	PLK	132	78		25	3	26
	KVK	102	65		18	16	3
	ULK	319	123		96	74	26
	LBK	113	89		12	12	
	PAK	55	40		13	2	
	HKK	52	17		22	8	5
	VYS	125	83	4	22	6	10
	JHM	243	140		30	4	69
	OLK	283	204		23	22	34
	ZLK	72	36	1	18	4	13
	MSK	416	247	1	30	94	44
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	967	598	3	24	164	178
	ÚSKPV	11	10			1	
	NCOZ	414	287	2	13	56	56
	NPC	542	301	1	11	107	122

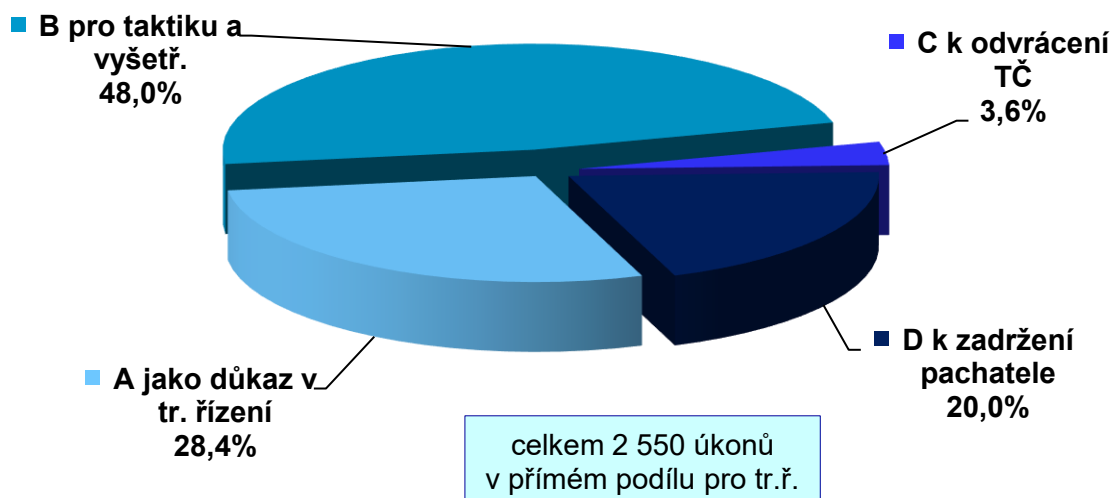
V rámci Policie ČR SKPV útvarů s územně vymezenou působností ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykazují největší podíl úkonů, které je možno označit jako efektivní (tj. informace získané z úkonů měly přímý nebo nepřímý podíl pro trestní řízení, případně souběh obou podílů), SKPV KŘP Pardubického kraje. Následovala SKPV KŘP Libereckého kraje, SKPV KŘP kraje Vysočina a Jihočeského kraje. U Policie ČR SKPV s celostátní působností vykazovala v roce 2021 nejvyšší podíl efektivních úkonů ÚSKPV.

Z grafu je patrné rozložení efektivity využití odposlechnů u útvarů Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností dle pěti zvolených základních hledisek.

Přímý podíl pro trestní řízení lze dle zvoleného sledování efektivity rozdělit do čtyř kategorií. U odposlechnů vyhodnocených v přímém podílu pro trestní řízení byl zaznamenán velký počet souběhů. Dle uvedené metodiky, kriminalisté při vyplňování efektivity volili kombinace uvedených čtyř kategorií. Nejčastěji (48 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci realizovaného trestního řízení. U 28,4 % úkonů mohly získané informace sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení a ve 20 % vedly k zadržení pachatele trestné činnosti. K odvrácení trestného činu přispělo 3,6 % odposlechnů vykázaných v rámci přímého podílu.

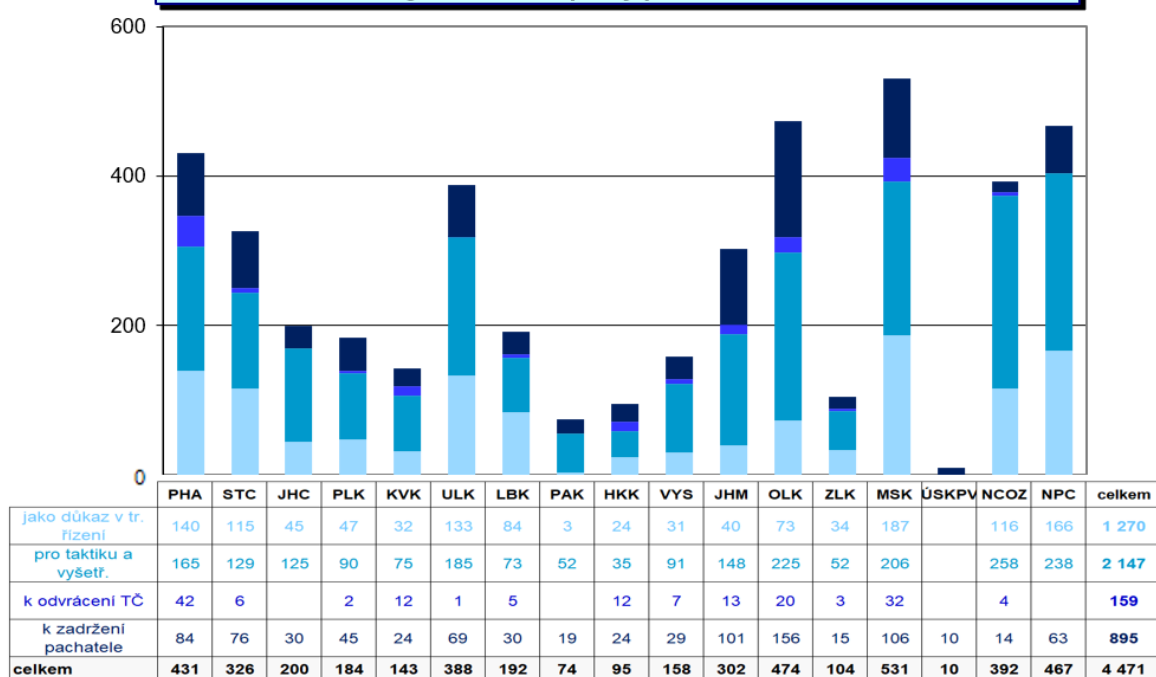
Efektivita úkonů dle § 88/1, 5 tr.ř. - přímý podíl pro trestní řízení v roce 2021

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Při hodnocení efektivity jednotlivých kategorií přímého podílu pro trestní řízení z pohledu SKPV KŘP oproti útvarům SKPV ÚCP lze konstatovat, že útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností uvádějí častěji použití získaných informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a dále jako možného důkazu v trestním řízení. Naopak útvary Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností vyhodnotily častěji efektivitu úkonů v případech, kdy získané informace vedly k úspěšnému zadržení pachatele. Graf prezentuje jednotlivé kategorie efektivity z hlediska přímého podílu pro trestní řízení. V grafu je efektivita započtena ve všech kategoriích, označených vyplňujícími kriminalisty, nejsou zde vyčísleny souběhy více kategorií.

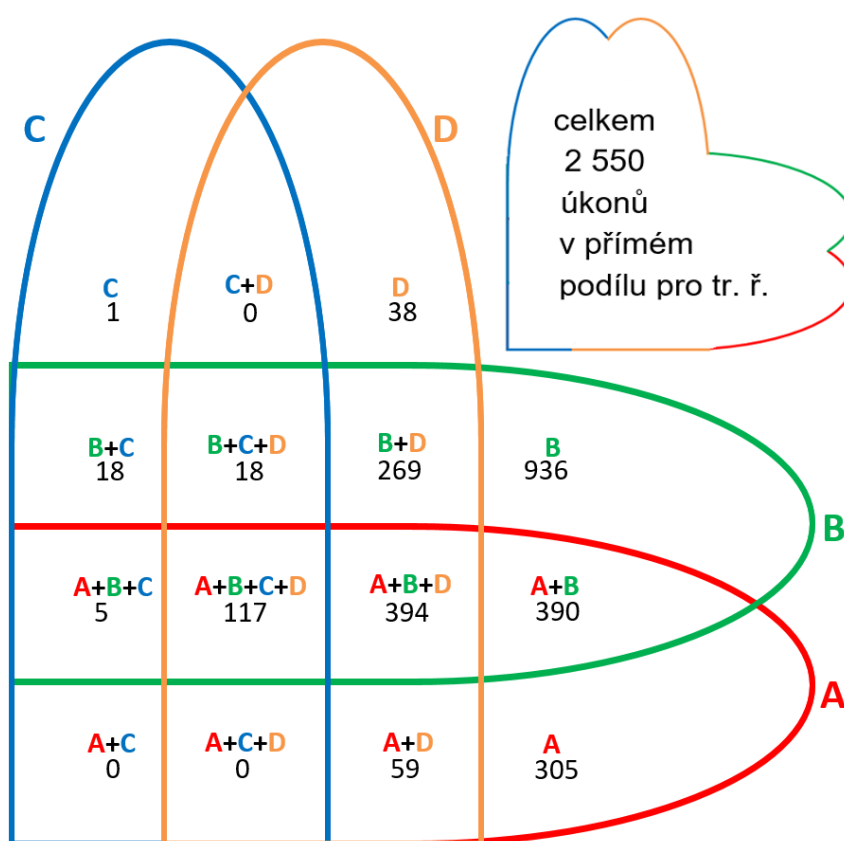
Efektivita úkonů dle § 88/1, 5 tr.ř. - přímý podíl v rámci PČR SKPV v roce 2021

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Nejtransparentnějším schématem zastoupení všech čtyř kategorií přímého podílu pro trestní řízení, včetně jejich vzájemných průniků, se jeví zanesení do množin. Dle uvedeného členění bylo zjištěno, že ze všech 2 550 odposlechů zahrnutých do přímého podílu pro trestní řízení, byla nejfrekventovaněji označena kategorie informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování (936, tj. 36,7 %). Následoval souběh tří kategorií, kdy u 394 (tj. 15,5 %) úkonů vedly informace k zadržení pachatele, zároveň sloužily pro taktiku a další vyšetřování a rovněž se předpokládá jejich použití jako důkazu pro trestní řízení. Souběh užití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a současně možného využití jako důkazu v trestním řízení bylo zaznamenáno u 390 (tj. 15,3 %) úkonů. U dalších 305 úkonů (tj. 12 %) byla vykázána samostatná kategorie, v rámci níž se jednalo o přínos úkonů ve smyslu využití získaných informací jako důkazu v trestním řízení. V případě 269 (tj. 10,5 %) odposlechů se jednalo o využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a současně k zadržení pachatele. Celkem 117 (tj. 4,6 %) úkonům byly přiřazeny všechny čtyři podkategorie přímého podílu. Podíly dalších kategorií, resp. jejich souhrny, již nedosahovaly ani tříprocentní zastoupení v rámci analyzované efektivity přímého podílu pro trestní řízení.

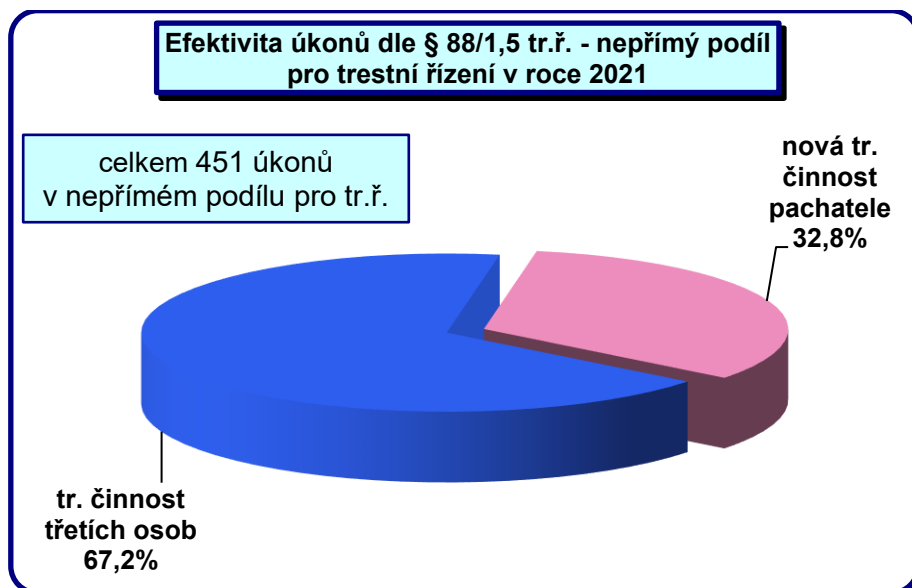
Efektivita úkonů dle § 88/1, 5 tr.ř. - přímý podíl pro trestní řízení v roce 2021

- A – informace využity jako důkaz v trestním řízení**
- B – informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování**
- C – informace využity k odvrácení trestného činu (přípravy, pokusu, dokonání)**
- D – informace využity k zadržení pachatele trestné činnosti**

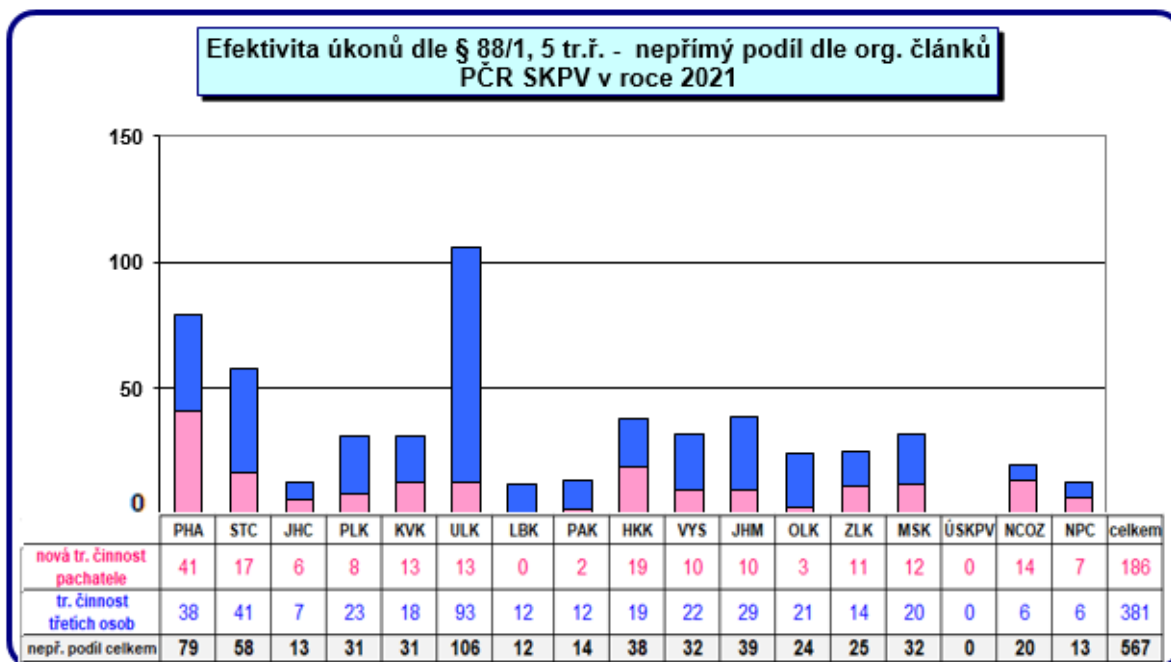
Informace vyhodnocené jako nepřímý podíl pro trestní řízení byly rozčleněny do dvou kategorií. Jedná se o případy, kdy pomocí odposlechů byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení, druhou kategorií je zjištění trestné činnosti třetích osob, které zpočátku nebyly předmětem prováděného trestního řízení.

Odposlechy, jimiž byla zjištěna trestná činnost třetích osob (67,2 %), převažovaly nad úkony, pomocí nichž byly zjištěny informace o nové trestné činnosti pachatele (32,8 %).

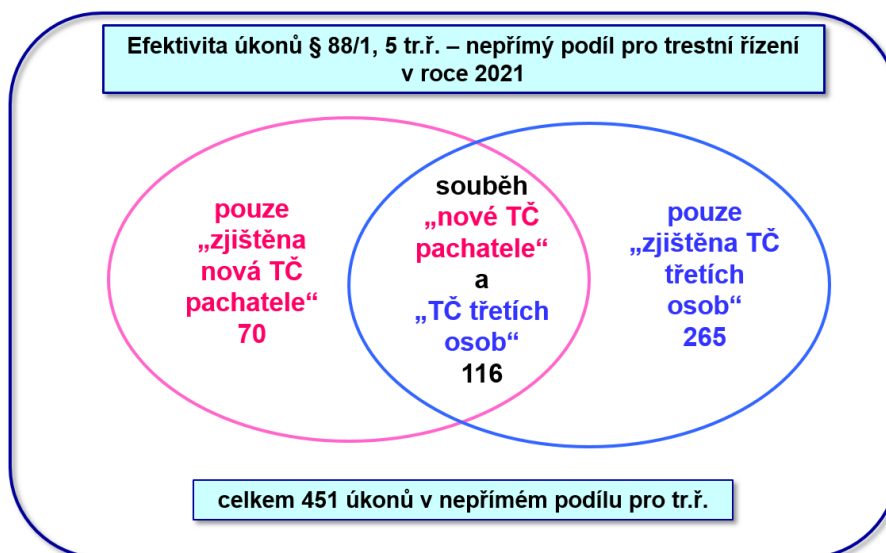
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z pohledu jednotlivých organizačních článků byl nejvyšší podíl zjištěné trestné činnosti třetích osob vykázan u SKPV KŘP Libereckého kraje. Naopak největší poměr zjištění nové trestné činnosti pachatele byl zaznamenán u NCOZ, následovala NPC.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Pro přehlednější ilustraci byly rovněž kategorie nepřímého podílu pro trestní řízení, včetně jejich průniků, zaznamenány do množin. Nejvíce úkonů (265, tj. 58,8 %) napomohlo ke zjištění trestné činnosti třetích osob. Následovaly úkony (116, tj. 25,7 %), které přispěly současně jak ke zjištění trestné činnosti třetích osob, tak ke zjištění nové trestné činnosti pachatele. Dalších 70 (tj. 15,5 %) odposlechů napomohlo ke zjištění nové trestné činnosti pachatele.

Při hodnocení efektivity nepřímého podílu pro trestní řízení je nutno připomenout již výše uvedený souběh přímého a nepřímého podílu pro trestní řízení. Nepřímý podíl byl registrován celkem u 451 odposlechů, z toho u 438 (tj. 97,1 %) úkonů v souběhu s přímým podílem a jen u 13 úkonů byl nepřímý podíl vykázan samostatně.

4.2.7 Informování odposlouchávaných osob Policí ČR o odposlechu dle § 88/8, 9 tr. ř.

Novelou trestního řádu – zákonem č. 459/2011 Sb., který nabyt účinnosti 1. ledna 2012, byla policejnímu orgánu podle § 88 odst. 8 tr. ř. uložena informační povinnost vyrozumět osobu, vůči níž byl nařízen odposlech a záznam telekomunikačního provozu, v případě, že trestní věc byla skončena pravomocným rozhodnutím policejního orgánu. Do této doby se povinnost vztahovala pouze na státního zástupce a předsedu senátu.

V § 88 odst. 9 tr. ř. jsou současně uvedeny důvody, kdy policejní orgán informační povinnost nesplní (např. jedná-li se o zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let spáchaný organizovanou skupinou, nebo pokud by tím mohl být zmařen účel trestního řízení).

Od poloviny října 2014 sbírá Policie ČR prostřednictvím systému MU II statistické údaje ohledně informování odposlouchávaných osob dle § 88 odst. 8 a 9 tr. ř., a to pouze u věcí pravomocně skončených policejním orgánem. Doplnování těchto informací do systému MU II za vyhodnocovaný rok se tedy týká odposlechů ukončených v období od 1. 1. do 31. 12. 2021. O odposlechu nejsou informovány osoby v případech, kdy byl odposlech uskutečněn na základě § 88 odst. 5 tr. ř., tedy pokud s ním uživatel odposlouchávané stanice souhlasil, dále v případech, kdy nebyl odposlech aktivní, resp. nebyl realizován, eventuálně byl použit na neznámou osobu.

Nejedná se však o celkový počet všech informovaných odposlouchávaných osob, neboť většinu věcí neukončuje policejní orgán, ale soud nebo státní zástupce. Tyto statistické údaje však Analýza z povahy věci neobsahuje, neboť se zabývá pouze statistikami Policie ČR.

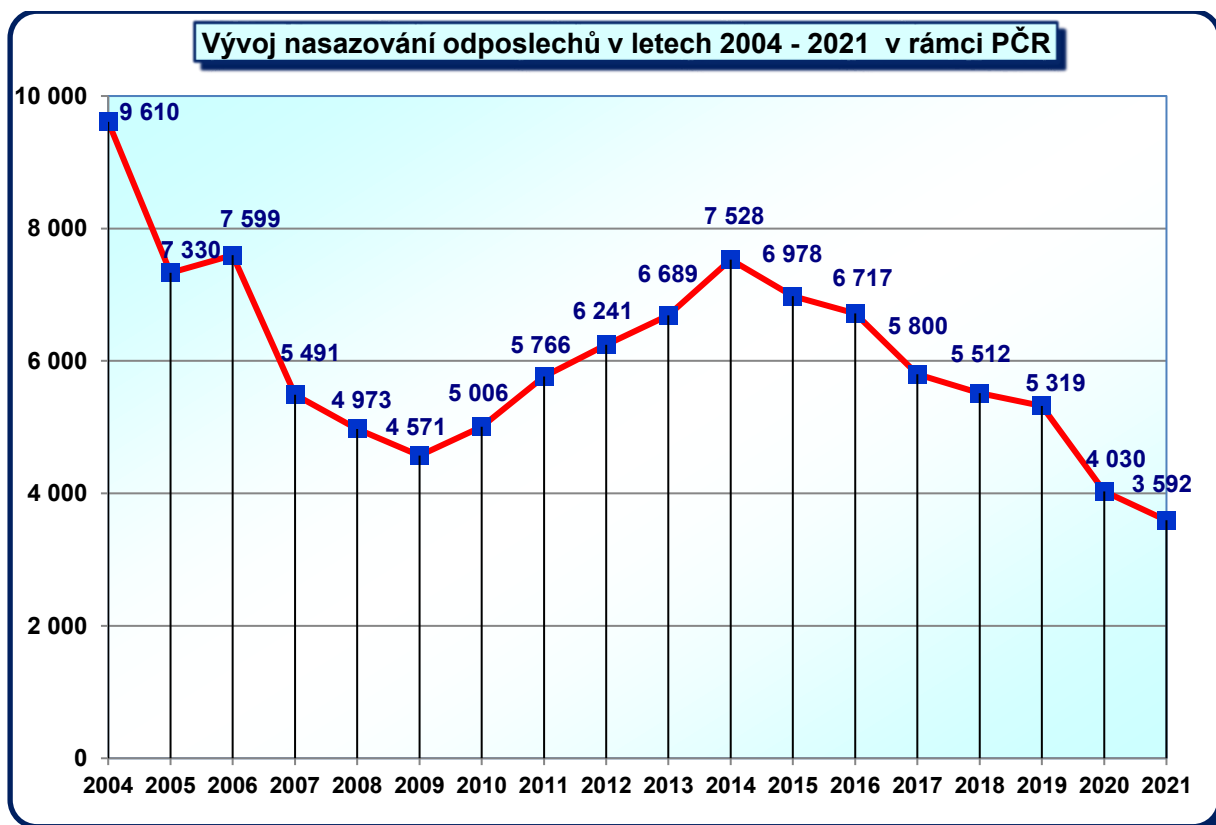
U věcí, které policejní orgán pravomocně skončil, vznikla v roce 2021, dle § 88 odst. 8 tr. ř., policejnímu orgánu povinnost, informovat celkem 83 osob, na něž odposlech skončil v roce 2021. Z toho počtu bylo v roce 2021 informováno 63 z nich.

Celkem 20 osob nebylo informováno o nařízeném odposlechu, z důvodů uvedených v § 88 odst. 9 tr. ř. Jednalo o zločin s horní hranicí trestní sazby neméně 8 let spáchaný organizovanou skupinou - 1 osoba, spáchání trestného činu, na němž se podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno - 3 osoby, poskytnutím informace by mohl být zmařen účel trestního řízení – 13 osob a informováním by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob – 3 osoby.

4.2.8 Vývojové trendy v nasazování odposlechů

Na úvod této kapitoly je třeba konstatovat, že ÚSKPV do roku 2006 nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech odposlechů, od roku 2007 je sběr dat prováděn prostřednictvím systému MU II, což platí i pro úkony sledování osob a věcí. Data za roky 2004 a 2005 byla převzata z ÚZČ.

Vývojové trendy jsou vyhodnocovány od roku 2004. V předchozích letech byly sice také sledovány počty odposlechů, avšak dle odlišné metodiky (do roku 2004 se jednalo o počty zahájených odposlechů v daném roce, od roku 2004 o počty ukončených úkonů).

Z výše uvedeného grafu je evidentní výrazná sestupná tendence počtu ukončených odposlechů do roku 2009, tato byla vystřídána setrvalým pětiletým nárůstem. V roce 2015 se směr vývoje opět změnil, a počet odposlechů klesá. V roce 2021 činil úbytek, oproti předchozímu roku, celkem 438 úkonů (tj. 10,9 %). Za SKPV KŘP představoval pokles 560 úkonů (tj. 17,6 %). Naopak za SKPV ÚCP byl zaznamenán nárůst 122 úkonů (tj. 14,4 %).

Při porovnání počtu odposlechů ukončených v roce 2021 vůči počátku vyhodnocovaného období v roce 2004 je zřejmý značný pokles (6 018, tj. 62,6 %) v nasazování těchto úkonů, přičemž v roce 2021 bylo ukončeno nejméně odposlechů za celé osmnáctileté období.

Do celkového snížení počtu ukončených odposlechů v roce 2021 se promítá zejména pokles odposlechů evidovaný u KŘP Olomouckého kraje (pokles o 120 úkonů, tj. 29,8 %), SKPV KŘP kraje Vysočina (-109, tj. -46,6 %) a SKPV KŘP

Zlínského kraje (-89, tj. 55,3 %). Snížení počtu odposlechů částečně zmírnila NPC, kde byl zaznamenán nárůst o 101 úkonů, tj. 22,9 %.

Jak již bylo zmíněno výše, do roku 2006 zpracovatel Analýzy nedisponuje vlastními daty, tudíž přepočítání odposlechů na KŘP, vzniklých v roce 2010, byl proveden až od roku 2006. Úkony, které byly vykázány u dřívější správy kraje, která se rozdělila, byly automaticky přiřazeny nástupnickému KŘP.

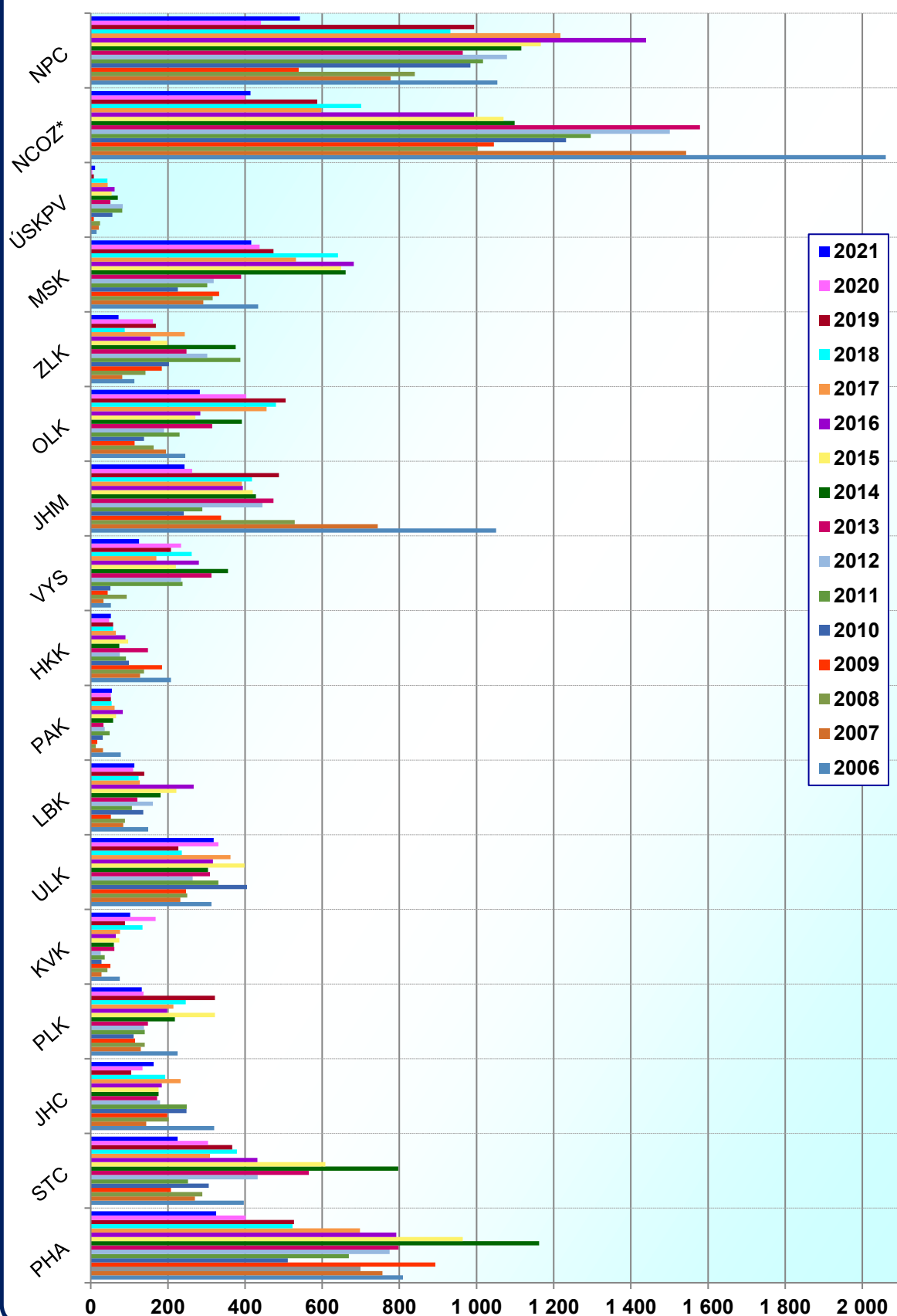
Souhrnně, za celé vyhodnocované období vykázaly nejvíc odposlechů NCOZ a NPC, dále pak SKPV KŘP hl. m. Prahy, následuje SKPV KŘP Jihomoravského, Moravskoslezského a Středočeského kraje.

Stejně jako v předchozích šesti letech, i v roce 2021 byl nejvyšší počet odposlechů zaznamenán u NPC, následovala SKPV KŘP Moravskoslezského kraje, NCOZ, SKPV KŘP hl. města Prahy, SKPV KŘP Ústeckého a Olomouckého kraje. Za celé šestnáctileté období vykázala v roce 2021 nejméně úkonů SKPV KŘP hl. města Prahy a SKPV KŘP Zlínského kraje.

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
CELKEM PČR		7 599	5 491	4 973	4 571	5 006	5 766	6 241	6 689	7 528	6 978	6 717	5 800	5 512	5 319	4 030	3 592
PČR SKPV DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	4 469	3 150	3 106	2 979	2 734	3 371	3 578	4 095	5 243	4 687	4 223	3 940	3 836	3 730	3 185	2 625
	PHA	809	756	699	893	511	669	775	798	1 162	964	792	698	523	527	402	325
	STC	397	270	289	208	306	252	433	565	797	608	432	309	379	367	304	225
	JHC	320	144	202	198	248	249	180	172	176	176	184	233	193	105	134	163
	PLK	225	130	140	115	111	140	138	148	218	322	198	214	246	322	137	132
	KVK	75	28	43	51	28	36	26	61	60	74	65	76	134	89	168	102
	ULK	313	232	250	247	405	331	264	309	304	399	317	362	236	227	331	319
	LBK	149	84	89	52	136	107	161	121	181	222	267	127	124	139	110	113
	PAK	78	32	13	17	31	49	36	33	58	66	83	62	54	52	52	55
	HKK	208	128	138	185	99	91	75	148	74	97	90	65	58	58	48	52
	VYS	52	33	93	44	51	238	234	313	356	221	280	170	262	208	234	125
	JHM	1 051	744	529	338	241	289	445	474	428	420	394	392	418	488	263	243
	OLK	245	195	163	114	138	230	190	315	392	271	284	456	480	505	403	283
	ZLK	113	82	142	184	203	388	302	248	376	198	155	244	88	169	161	72
	MSK	434	292	316	333	226	302	319	390	661	649	682	532	641	474	438	416
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	3 130	2 341	1 867	1 592	2 272	2 395	2 663	2 594	2 285	2 291	2 494	1 860	1 676	1 589	845	967
	ÚSKPV	15	21	24	8	56	82	83	51	70	54	62	44	43	8	4	11
	NCOZ*	2 061	1 543	1 003	1 045	1 232	1 296	1 501	1 579	1 099	1 070	993	598	701	587	400	414
	NPC	1 054	777	840	539	984	1 017	1 079	964	1 116	1 167	1 439	1 218	932	994	441	542

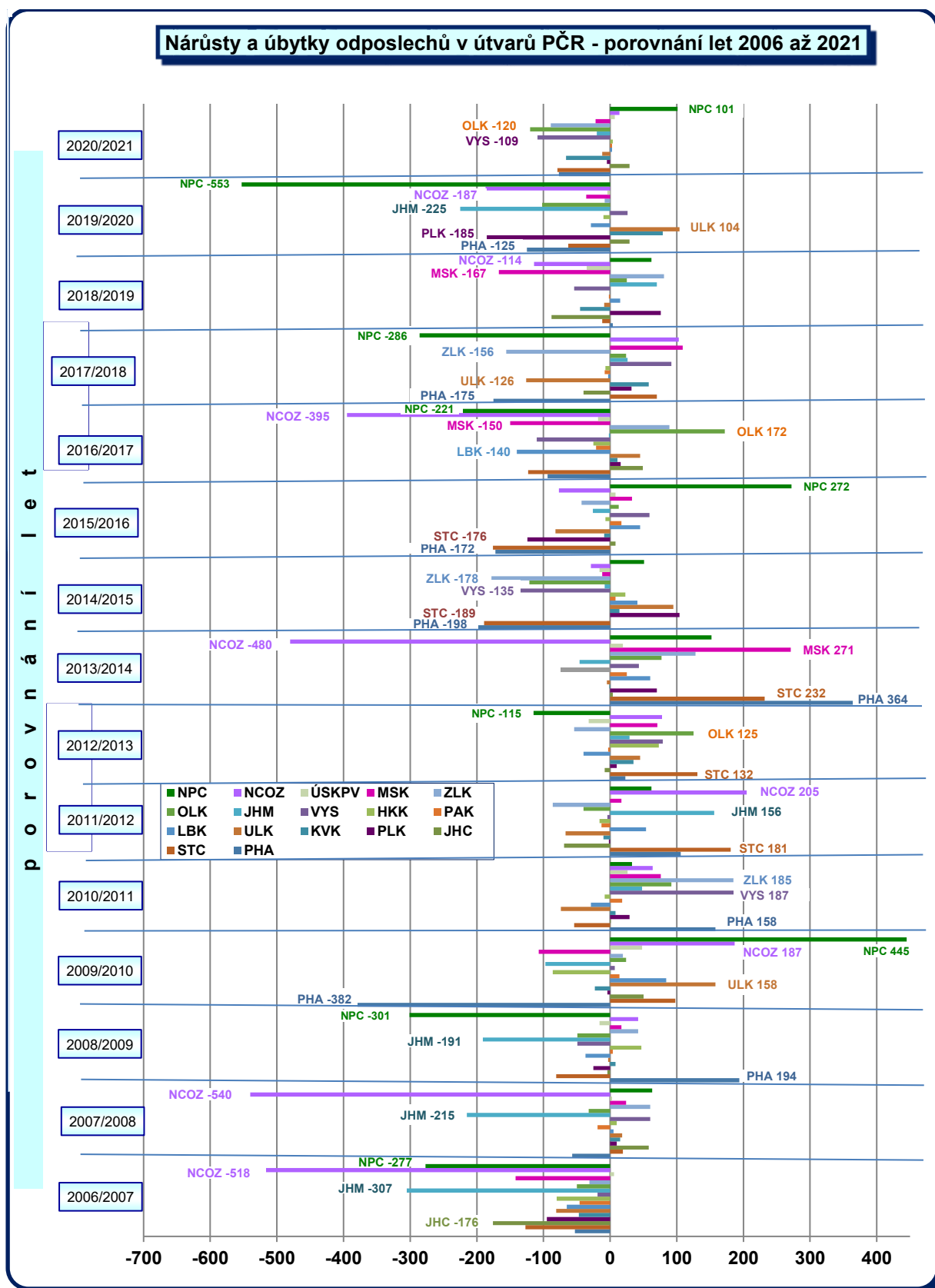
*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

Počty odposlechů dle jednotlivých útvarů PČR v letech 2006 - 2021

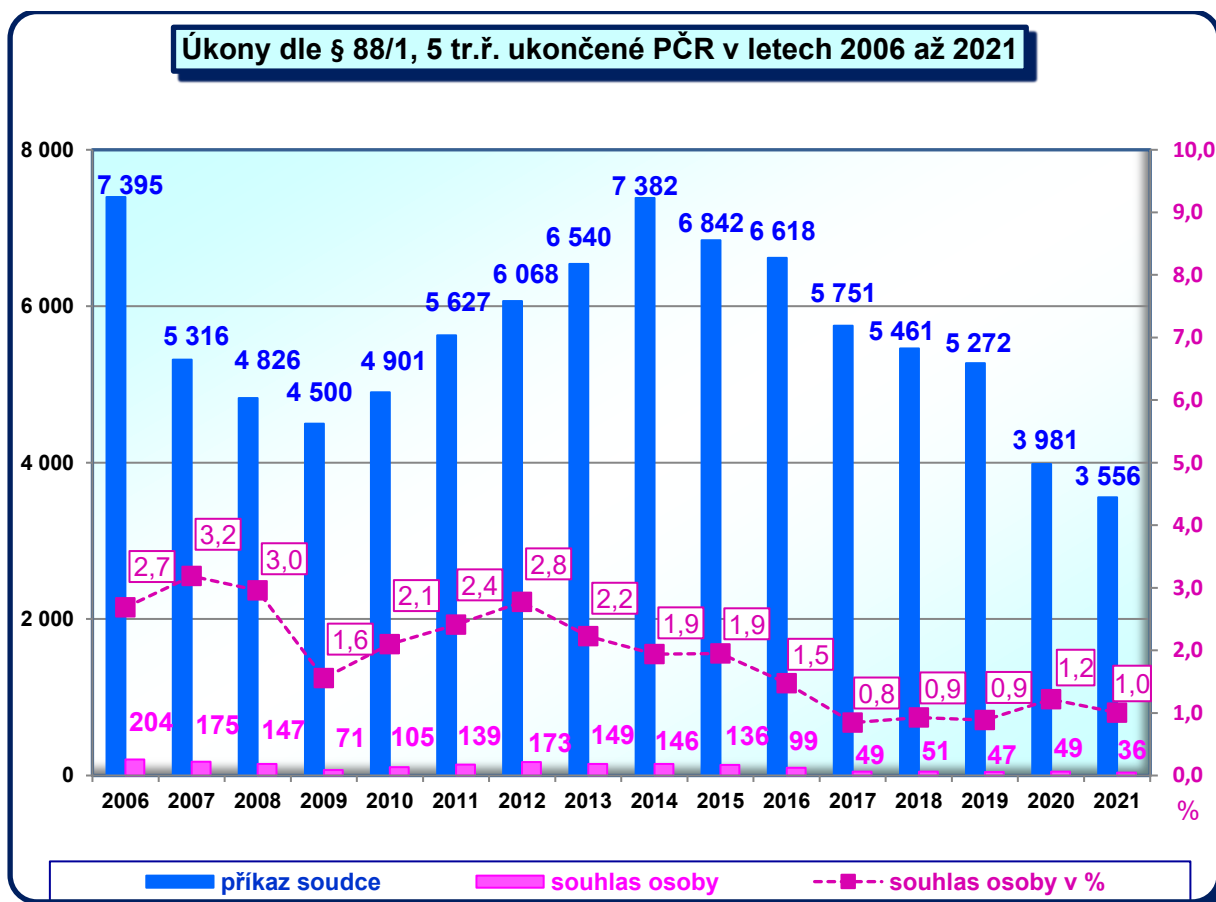

*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

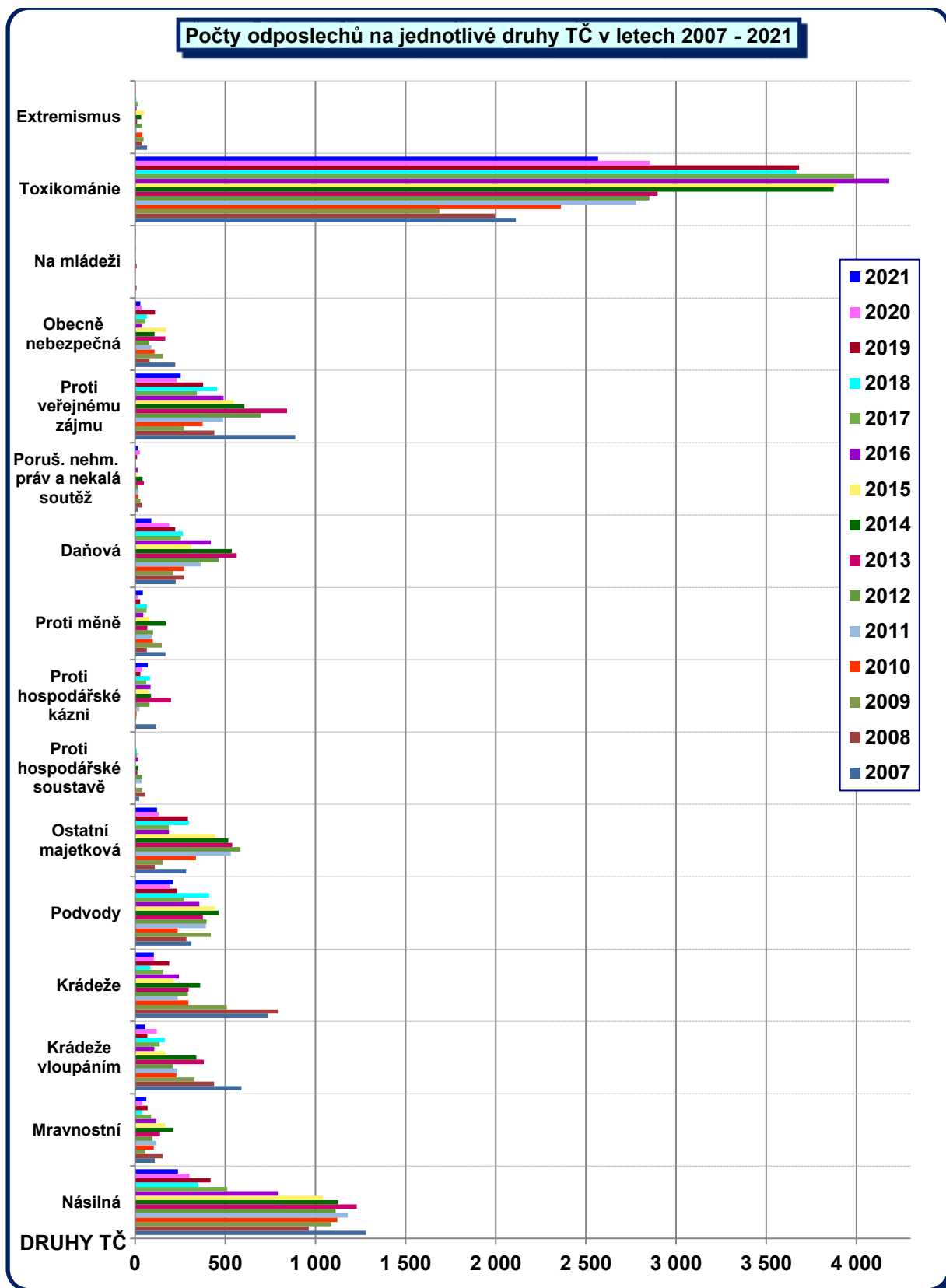
Meziroční výkyvy počtu ukončených odposlechů u jednotlivých útvarů Policie ČR SKPV zachycuje následující graf, u nejvýraznějších odchylek byly doplněny popisky s uvedením útvaru PČR SKPV a rozdílem oproti předchozímu roku.

Při porovnání podílu nasazování odposlechnů na základě souhlasu osoby, do jejichž práv a svobod má být úkonem zasahováno, se situace do roku 2008 výrazně neměnila, z celkového počtu odposlechnů se podíl úkonů vyžádaných na základě souhlasu odposlouchávané osoby pohyboval v rozmezí 2,7 % až 3,2 %. Nabytím účinnosti novely trestního řádu od 1. 7. 2008, umožňující odposlech se souhlasem osoby jen na omezený výčet trestných činů, podíl odposlechnů vyžadovaných na základě souhlasu osoby v roce 2009 klesl na 1,6 %. Po roce 2009 se poměr úkonů vyžádaných podle § 88 pátého odstavce tr. ř. navyšoval až do roku 2012. Od roku 2013 následoval pokles podílu odposlechnů vyžádaných se souhlasem dotčené osoby. V roce 2017 došlo k prudkému úbytku počtu i podílu odposlechnů vyžádaných se souhlasem osoby a v roce 2017 byl zaznamenán jejich nejnižší podíl za celé šestnáctileté období. V letech 2017 až 2020 počet odposlechnů vyžádaných se souhlasem osoby osciloval kolem hodnoty 50, v roce 2021 klesl na hodnotu 36 odposlechnů, což je nejmenší počet odposlechnů vyžádaných se souhlasem odposlouchávané osoby od roku 2006. Úkony se souhlasem osoby bývají nařizovány zejména v případech, kdy je vedeno trestní řízení pro trestný čin vydírání (§ 175 tr. z.), od roku 2010 i pro trestný čin nebezpečné vyhrožování (§ 353 tr. z.) a od roku 2012 také pro trestný čin nebezpečné pronásledování (§ 354 tr. z.).

Počty odposlechů členěné dle druhů trestné činnosti jsou k dispozici od zavedení sběru dat prostřednictvím systému MU II, tedy od roku 2007. Za celé vyhodnocované období jsou odposlechy zcela jednoznačně nejčastěji používány na toxikománii, s velkým odstupem následují odposlechy využívané na šetření násilné trestné činnosti a trestné činnosti proti veřejnému zájmu.

Počty odposlechlů na toxikománii od roku 2010 do roku 2016 rostly, k jejich výraznému nárůstu došlo v roce 2014. Navýšení počtu odposlechlů na tuto trestnou činnost následovalo i v roce 2015 a 2016, přičemž v roce 2016 bylo na toxikománii nasazeno nejvíce odposlechlů za vyhodnocované období (2007 – 2021). Od roku 2017 následuje úbytek odposlechlů použitých na toxikománii, přičemž v roce 2020 byl zaznamenán jejich nápadný pokles, snížení úkonů pokračovalo i v roce 2021. Z výše uvedeného grafu je dobře čitelný výrazný přesah odposlechlů použitých na tento druh trestné činnosti.

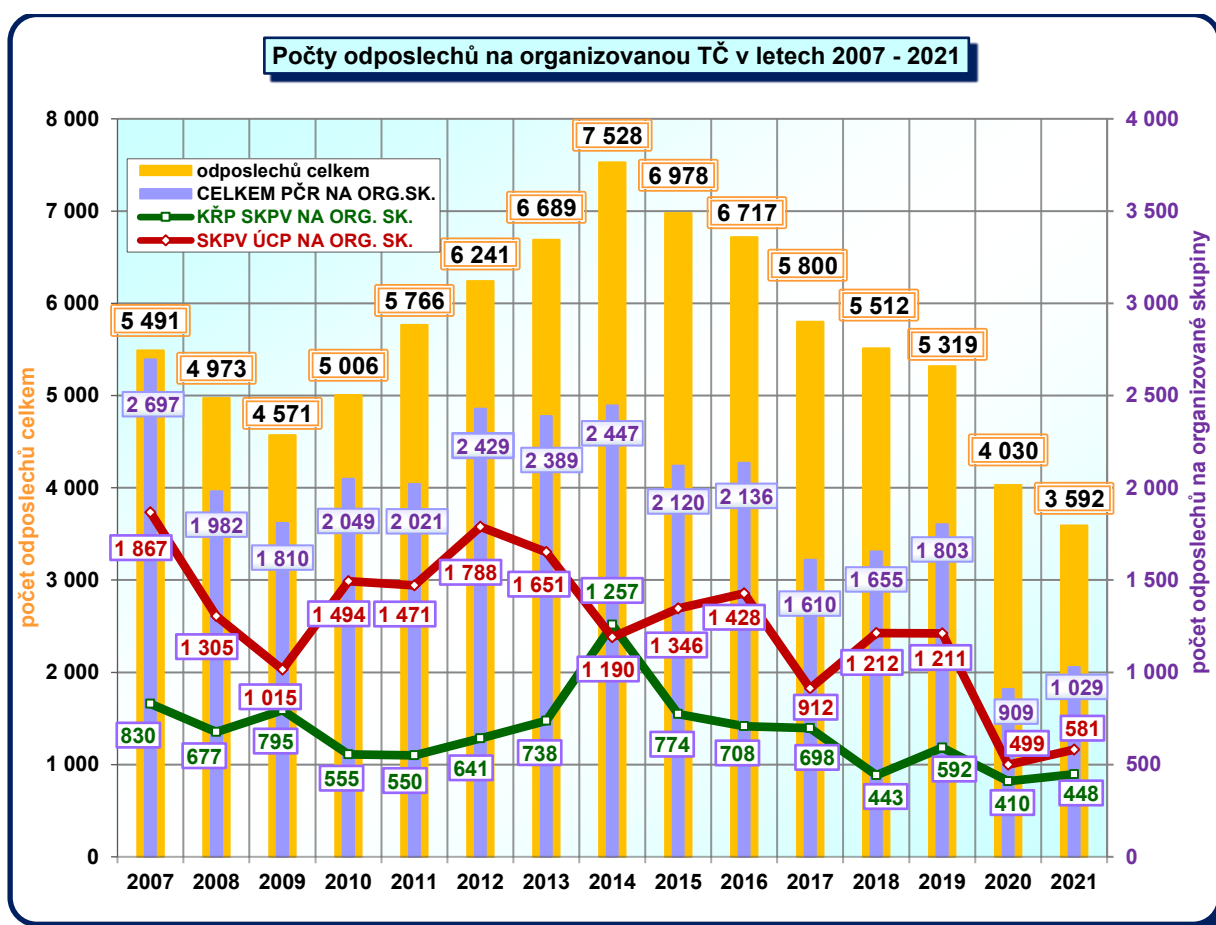
Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. podle kriminality / rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A Násilná TČ	1 280	963	1 087	1 122	1 179	1 112	1 229	1 126	1 041	791	511	351	418	301	238
B Mravnostní TČ	109	153	55	104	118	97	139	211	168	117	88	38	70	41	62
D Krádeže vloupáním	590	438	327	230	235	209	381	340	167	106	136	165	68	121	56
E Krádeže	736	791	509	296	236	293	297	360	214	243	156	85	189	104	104
F Podvody	312	285	420	236	392	396	376	464	443	356	269	411	232	191	210
G Ostatní majetková TČ	283	109	154	337	530	585	539	517	444	188	187	299	293	132	122
H TČ proti hospodářské soustavě	22	55	39	3	36	41	13	18	7	18	11	10	2	1	1
I TČ proti hospodářské kázni	117	3	7	9	24	81	199	88	74	86	63	83	29	41	71
J TČ proti měně	169	65	148	98	94	100	68	170	80	46	64	66	28	18	43
K Daňová TČ	225	270	210	272	364	463	563	536	312	420	254	265	222	189	90
M Poruš. nehm. práv a nekalá soutěž	17	41	29	18	19	15	49	42	15	15	6	4	11	26	15
N TČ proti veřejnému zájmu	888	439	271	374	488	697	842	606	547	491	343	455	377	231	253
O Obecně nebezpečná TČ	222	81	155	108	90	77	168	108	173	37	56	65	111	36	29
P TČ na mládeži		9	0	1	0	2	8	4	0	0	5	2	0	4	3
T Toxikomanie	2 111	1 995	1 688	2 361	2 779	2 852	2 898	3 873	3 890	4 182	3 988	3 665	3 682	2 855	2 567
X Extremismus	66	36	47	41	9	36	11	33	48	9	14	7	2	4	1
CELKEM ÚKONŮ	5 491	4 973	4 571	5 006	5 766	6 241	6 689	7 528	6 978	6 717	5 800	5 512	5 319	4 030	3 592

Počty odposlechlů použitých na druhy trestné činnosti, na něž jsou odposlechy používány nejčastěji (s výjimkou krádeží a podvodů), jsou v níže uvedené tabulce vykazány zvlášť za útvary SKPV KŘP a za útvary SKPV ÚCP. Za celé vyhodnocované období je zřejmé zejména hojnější využívání odposlechlů na toxikománii útvary SKPV KŘP.

Počty odposlechlů na toxikománii se u útvarů SKPV KŘP v roce 2021 snížily, naopak u útvarů SKPV ÚCP, resp. NPC došlo k jejich navýšení. Z uvedených druhů trestné činnosti byl v roce 2021 u útvarů SKPV ÚCP zaznamenán nárůst odposlechlů i na ostatní majetkovou trestnou činnost a na trestnou činnost proti veřejnému zájmu. Útvary SKPV KŘP vykazaly nárůst odposlechlů pouze u mravnostní trestné činnosti.

Odposlechy na vybrané druhy TČ	PČR SKPV	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A Násilná TČ	KŘP	701	571	618	655	715	744	784	805	655	467	323	291	296	210	174
	ÚCP	579	392	469	467	464	368	445	321	386	324	188	60	122	91	64
B Mravnostní TČ	KŘP	36	47	43	67	60	71	112	199	154	117	82	38	59	19	46
	ÚCP	73	106	12	37	58	26	27	12	14	0	6	0	11	22	16
G Ostatní majetková TČ	KŘP	195	94	143	254	412	427	336	272	273	88	158	109	146	79	36
	ÚCP	88	15	11	83	118	158	203	245	171	100	29	190	147	53	86
K Daňová TČ	KŘP	36	26	43	61	141	144	207	311	149	231	166	153	100	117	60
	ÚCP	189	244	167	211	223	319	356	225	163	189	88	112	122	72	30
N TČ proti veř. zájmu	KŘP	23	77	57	25	32	63	72	92	91	77	90	40	56	41	40
	ÚCP	865	362	214	349	456	634	770	514	456	414	253	415	321	190	213
T Toxikomanie	KŘP	1 202	1 144	1 020	1 338	1 686	1 703	1 849	2 698	2 655	2 734	2 778	2 681	2 647	2 405	2 017
	ÚCP	909	851	668	1 023	1 093	1 149	1 049	1 175	1 235	1 448	1 210	984	1 035	450	550

Množství odposlechnů od roku 2007 do roku 2009 klesalo, poté, až do roku 2014, následoval setrvalý narůst a od roku 2015 úkonů opět ubývá. Křivka poklesu úkonů na organizovanou trestnou činnost v letech 2008 a 2009 byla oproti celkovému počtu odposlechnů strmější, její vzestup od roku 2010 byl naopak mírnější. V roce 2014 došlo k zcela výjimečné situaci, kdy počet odposlechnů na organizovanou trestnou činnost vyskočil u útvarů SKPV KŘP, ale zároveň se propadl u útvarů SKPV ÚCP, čímž vykázaný počet úkonů na tuto trestnou činnost u SKPV KŘP převýšil počet u SKPV ÚCP. Nejméně úkonů na trestnou činnost s prvkem organizovanosti bylo vykázáno v roce 2020, a to jak z pohledu celé Policie ČR, tak za útvary SKPV ÚCP i útvary SKPV KŘP. V roce 2018 a 2019 se navzdory poklesu celkového počtu odposlechnů, zvýšil počet úkonů na organizovanou trestnou činnost. V roce 2020 následovalo výrazné snížení celkového počtu odposlechnů, ještě prudší úbytek byl zaznamenán u úkonů na trestnou činnost s prvkem organizovanosti. V roce 2021, přes pokles počtu odposlechnů, se úkony na organizovanou trestnou činnost zvýšily.

Celkové počty úkonů na organizované skupiny za útvary SKPV KŘP jsou, s výjimkou roku 2014, nižší oproti počtům za útvary SKPV ÚCP, vývojové křivky za celou Policii ČR ovlivňují tudíž zejména útvary SKPV ÚCP. Za celé patnáctileté období činí podíl úkonů na organizovanou trestnou činnost za útvary PČR SKPV celkem 34,5 %, přičemž prvek organizovanosti byl registrován u 63,8 % odposlechnů použitých útvary SKPV ÚCP, a u 18,6 % úkonů vykázaných útvary SKPV KŘP.

Délky odposlechu

Podstatnou náležitostí příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je i stanovení doby, po kterou je tento zákonný prostředek povolen. Do poloviny roku 2008 se jednalo o šest měsíců s možností dále tuto dobu opakovaně prodlužovat, vždy maximálně o dalších šest měsíců. Po přijetí novely trestního řádu byla od 1. 7. 2008 tato doba zkrácena na čtyři měsíce, opět s možností opakovaného prodloužení, vždy maximálně o další čtyři měsíce. Pro prodloužení odposlechu byly však novelou stanoveny přísnější podmínky, kdy prodloužení úkonu může nařídit pouze soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce pouze soudce krajského soudu.

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) a skutečná průměrná délka odposlechu

§ 88 tr.ř./ rok	průměrná délka 1. povolení [dny]	průměrná délka [dny]
2004	121,81*	81,23
2005	129,85	88,76
2006	129,76	92,42
2007	132,05	100,61
2008	116,46	86,58
2009	96,60	79,11
2010	101,96	86,69
2011	101,97	95,43
2012	102,74	97,19
2013	104,75	97,26
2014	104,78	95,28
2015	106,87	99,87
2016	108,79	102,60
2017	109,31	101,61
2018	109,53	103,40
2019	109,00	107,28
2020	110,23	109,85
2021	111,46	108,96

* průměrná délka platnosti 1. soudního příkazu
za 2. pololetí 2004

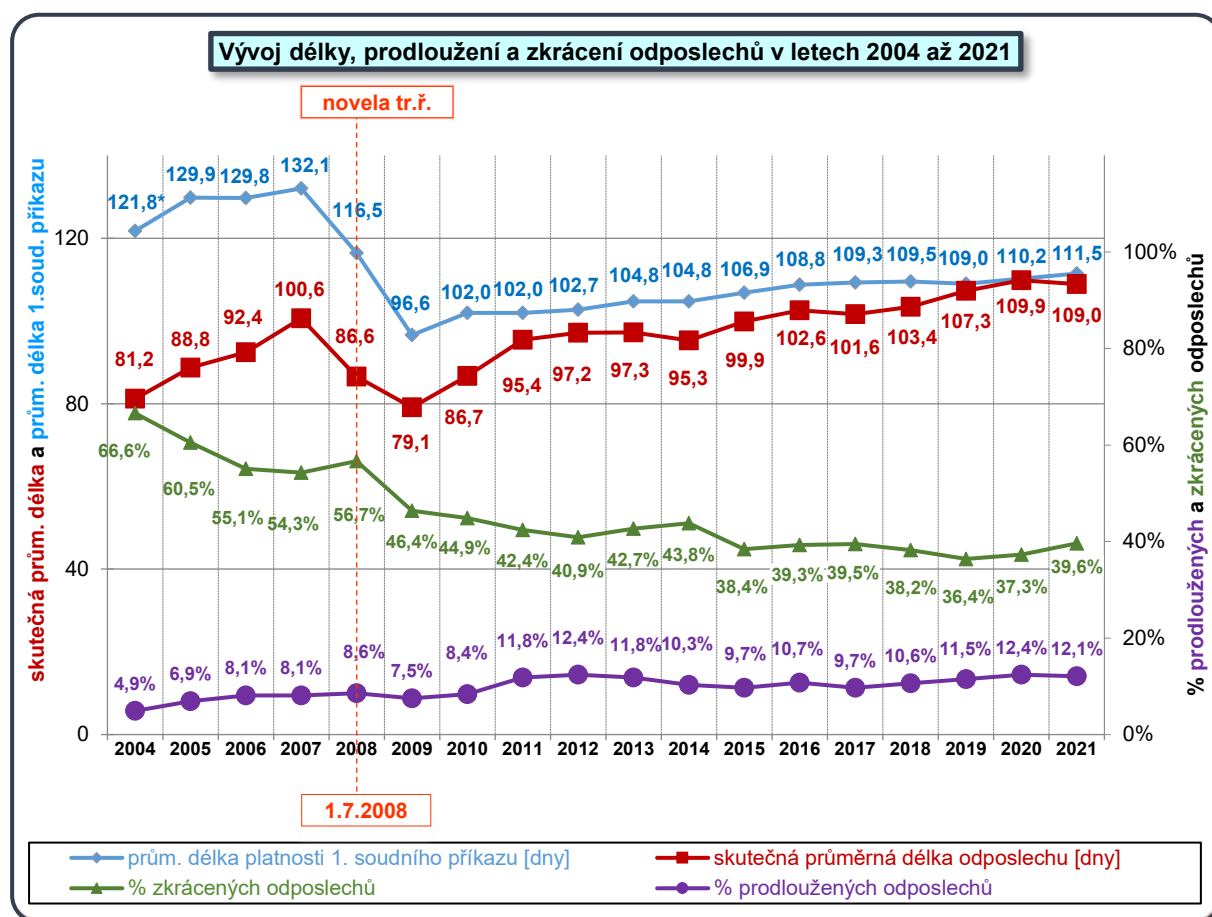
Zkrácení / prodloužení délky odposlechu

§ 88 tr.ř./ rok	zkrácených v %	prodloužených v %
2004	66,6	4,9
2005	60,5	6,9
2006	55,1	8,1
2007	54,3	8,1
2008	56,7	8,6
2009	46,4	7,5
2010	44,9	8,4
2011	42,4	11,8
2012	40,9	12,4
2013	42,7	11,8
2014	43,8	10,3
2015	38,4	9,7
2016	39,3	10,7
2017	39,5	9,7
2018	38,2	10,6
2019	36,4	11,5
2020	37,3	12,4
2021	39,6	12,1

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) i skutečná průměrná délka odposlechu měly v období let 2005 – 2007 vzestupnou tendenci, přičemž po jejich výrazném zkrácení v roce 2008 a 2009, jako důsledku výše uvedené novely trestního řádu, následovalo jejich prodloužování. Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu se od roku 2010 prodlužuje. V roce 2021 činila 111,5 dne, oproti roku 2020 se prodloužila o 1,23 dne. Rovněž skutečná průměrná délka odposlechu se každoročně od roku 2010, s výjimkou roku 2014, 2017 a 2021 prodlužovala, a v podstatě imituje směr vývojové křivky průměrné délky prvního soudního příkazu, s tím, že se k ní stále přibližuje. V roce 2021 se průměrná skutečná délka odposlechu, oproti roku 2020, zkrátila o 0,89 dne a činila 109,0 dne.

Dle zákona je policejní orgán povinen průběžně vyhodnocovat, zda trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu, a v případě že pominuly, je povinen odposlech ihned ukončit. Od počátku sledovaného období dochází k poklesu procenta zkrácených odposlechů, do výraznějšího úbytku předčasně ukončených úkonů se promítlo zkrácení lhůty, na kterou jsou od druhé poloviny roku 2008 odposlechy povolovány. Zatímco od roku 2004 do roku 2007 se zkrácení týkalo v průměru 59 % odposlechů, od roku 2008 bylo předčasně ukončeno přibližně 41 % odposlechů. V roce 2021 bylo zkráceno 1 422 (tj. 39,6 %) odposlechů, přičemž 98,2 % z nich bylo ukončeno na základě požadavku útvaru, který odposlech vyžadoval.

Podíl prodloužených odposlechů, kromě roku 2009, narůstal až do roku 2012. V období let 2012 až 2021 procento prodloužených odposlechů osciluje kolem hodnoty 11. Za celé hodnocené období byl nejvyšší podíl prodloužených odposlechů vykázán v roce 2012 a 2020, jednalo se o 12,4 % odposlechů. V období 2004 až 2007, tedy před účinností novely trestního řádu, bylo prodlouženo v průměru asi 7 % odposlechů, po novele (průměr za roky 2009 až 2021) se jednalo zhruba o 10,7 % prodloužených úkonů. V roce 2021 bylo prodlouženo celkem 433 odposlechů (tj. 12,1 % ze všech odposlechů).

* průměrná délka platnosti 1. soudního příkazu za 2. pololetí 2004

Údaje do roku 2006 poskytl ÚZČ, od roku 2007 jsou data získávána vytěžením systému MU II.

4.3 Využívání sledování osob a věcí

4.3.1 Počty sledování osob a věcí

V roce 2021 bylo útvary Policie ČR SKPV ukončeno celkem 3 489 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Sledování osob a věcí bylo realizováno za předem stanovených, výše uvedených podmínek.

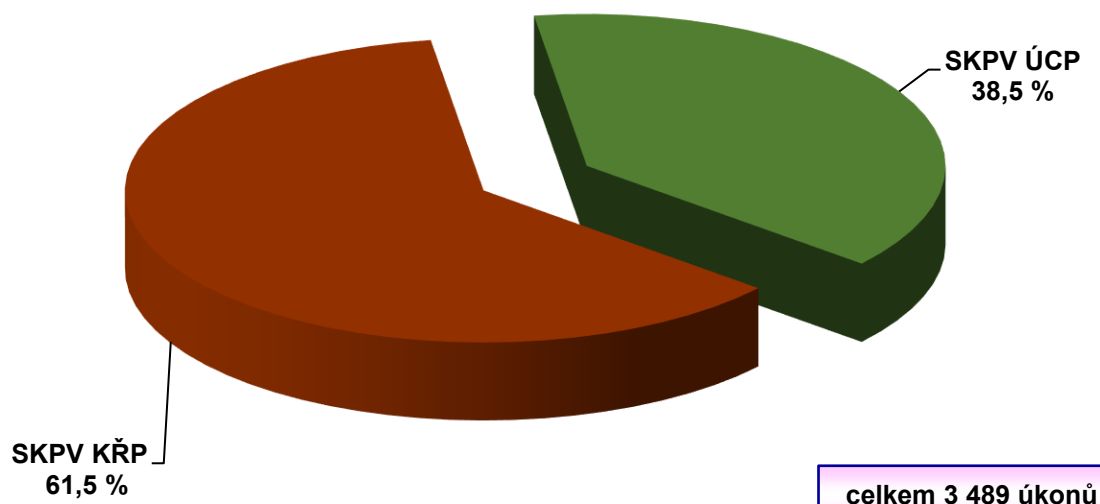
K vlastnímu statistickému vyhodnocení byla použita výstupní data ze systému MU II.

Statistické výstupy mohou být ovlivněny faktem, že jedna a tatáž osoba, resp. věc či prostor může procházet nezávisle na sobě několika trestními kauzami, popř. úkon může být nasazen opakovaně.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2021		počet úkonů celkem	spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	průměr úkonů na spis
CELKEM PČR		3 489	838	4,2
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	2 147	698	3,1
	PHA	403	131	3,1
	STC	191	59	3,2
	JHC	78	41	1,9
	PLK	199	52	3,8
	KVK	83	29	2,9
	ULK	120	49	2,4
	LBK	51	13	3,9
	PAK	23	12	1,9
	HKK	47	19	2,5
	VYS	143	45	3,2
	JHM	257	99	2,6
	OLK	120	43	2,8
	ZLK	197	26	7,6
	MSK	235	80	2,9
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 342	140	9,6
	ÚSKPV	1	1	1,0
	NCOZ	828	101	8,2
	NPC	513	38	13,5

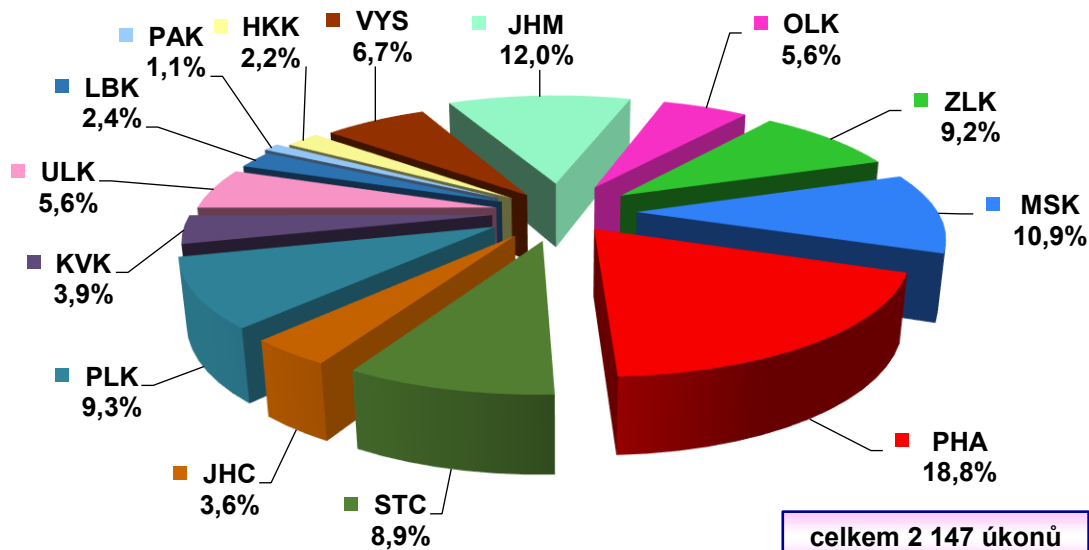
Celkový počet 3 489 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. je v níže uvedeném grafu rozdělen mezi SKPV KŘP (2 147, tj. 61,5 % úkonů) a útvary SKPV ÚCP (1 342, tj. 38,5 % úkonů).

**Podíl počtu úkonů dle § 158d tr.ř. - Policie ČR SKPV KŘP
a útvarů PČR SKPV ÚCP v roce 2021**

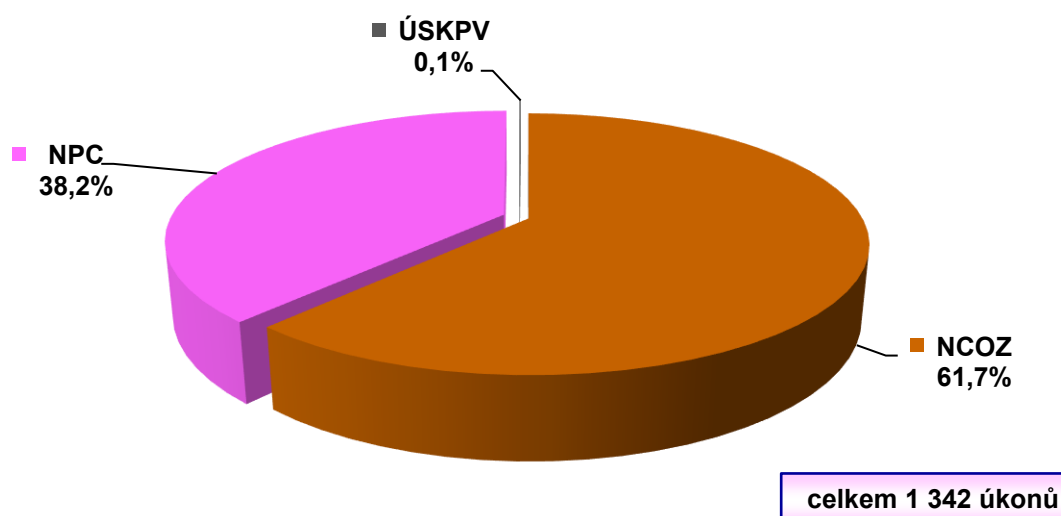
V rámci SKPV KŘP připadá největší podíl úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na SKPV KŘP hl. m. Prahy (403, tj. 18,8 %), SKPV KŘP Jihomoravského (257 úkonů, tj. 12,0 %), SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (235, tj. 10,9 %) a SKPV KŘP Plzeňského kraje (199, tj. 9,3 %).

**Podíl SKPV jednotlivých KŘP na počtu sledování osob a věcí ukončených
v rámci všech KŘP v roce 2021**

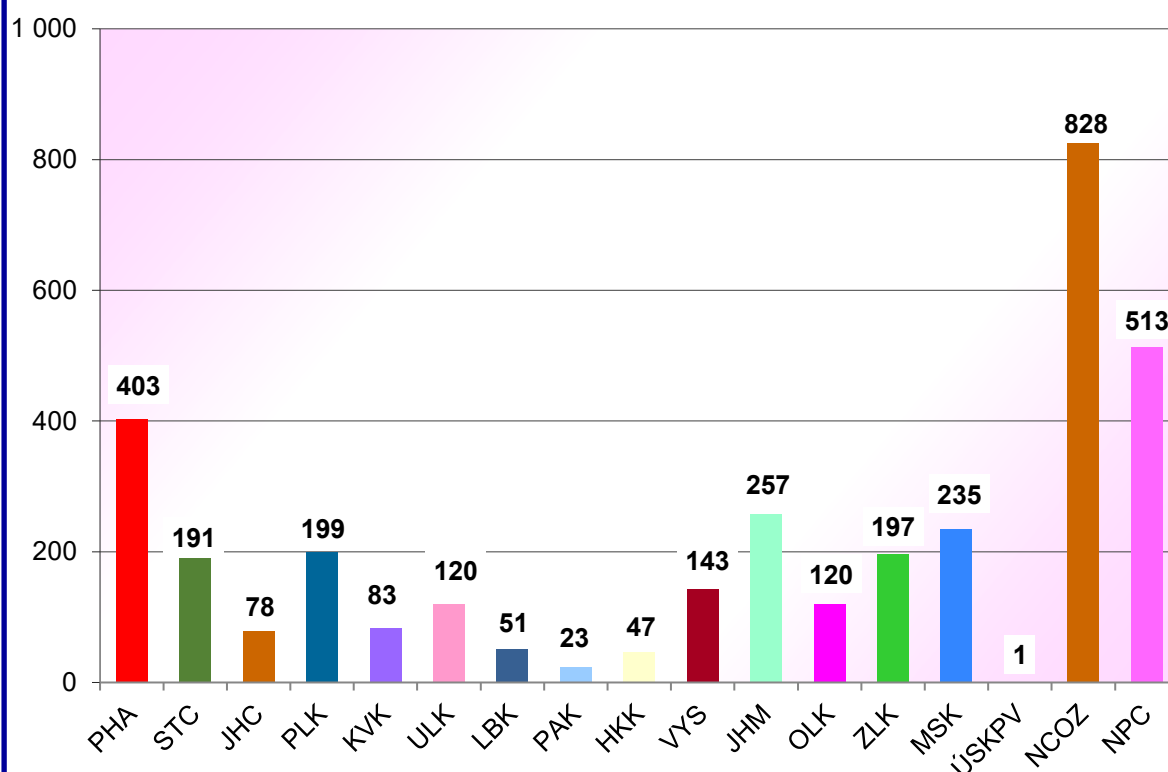
Z hlediska útvarů SKPV ÚCP bylo nejvíce úkonů zaznamenáno na NCOZ. Tento útvar se svými 828 úkony vykázal 61,7 % podíl úkonů v rámci útvarů SKPV s celostátní působností, následovala NPC s 513 úkony, tj. 38,2 %.

Podíl útvarů PČR SKPV s celostátní působností na počtu sledování osob a věcí ukončených v rámci všech těchto útvarů v roce 2021

Obdobně jako u odposlechů, i v případě sledování osob a věcí platí, že v rámci spolupráce mezi útvary jsou mnohdy úkony vyžadovány organizačním celkem Policie ČR SKPV (zejména KŘP hl. m. Prahy) pro potřeby jiného organizačního celku.

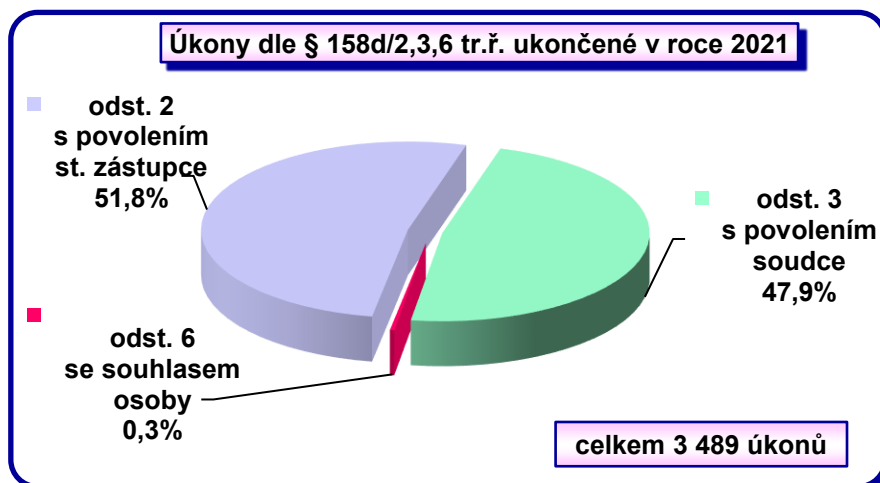
Celkové počty sledování osob a věcí - úkonů ukončených v roce 2021 po jednotlivých organizačních článcích PČR SKPV

4.3.2 Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce

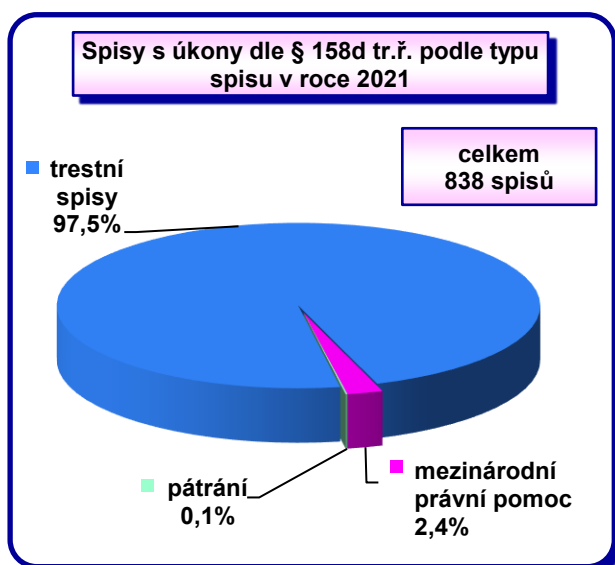
Z celkového počtu 3 489 úkonů sledování osob a věcí ukončených v roce 2021 se jednalo o 1 806 úkonů povolených státním zástupcem (odst. 2), 1 671 úkonů povolených soudcem (odst. 3) a jen 12 úkonů se souhlasem osoby, do jejichž práv a svobod má být sledováním zasahováno (odst. 6).

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2021		počet úkonů celkem	z toho:		
			s povolením st. zástupce (odst.2)	s povolením soudce (odst.3)	se souhlasem osoby (odst.6)
CELKEM PČR		3 489	1 806	1 671	12
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	2 147	998	1 141	8
	PHA	403	145	256	2
	STC	191	147	44	
	JHC	78	31	47	
	PLK	199	77	122	
	KVK	83	69	14	
	ULK	120	90	26	4
	LBK	51	29	22	
	PAK	23	9	13	1
	HKK	47	32	15	
	VYS	143	31	112	
	JHM	257	141	116	
	OLK	120	28	92	
	ZLK	197	35	162	
	MSK	235	134	100	1
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 342	808	530	4
	ÚSKPV	1		1	
	NCOZ	828	389	435	4
	NPC	513	419	94	

4.3.3 Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)

Spisy s úkony § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2021		spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	z toho:		
			trestní spis	mzn. právní pomoc	pátrání
CELKEM PČR		838	817	20	1
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	698	691	6	1
	PHA	131	127	3	1
	STC	59	59		
	JHC	41	39	2	
	PLK	52	52		
	KVK	29	29		
	ULK	49	49		
	LBK	13	13		
	PAK	12	12		
	HKK	19	19		
	VYS	45	45		
	JHM	99	99		
	OLK	43	43		
	ZLK	26	26		
	MSK	80	79	1	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	140	126	14	0
	ÚSKPV	1	1		
	NCOZ	101	91	10	
	NPC	38	34	4	

Z hlediska typu spisů je situace obdobná jako u odposlechů. Rovněž u úkonů dle §158d tr. ř. je počet spisů s mezinárodní právní pomocí i pátráním zanedbatelný. Podíl spisů s mezinárodní právní pomocí tvořil 2,4 % a s pátráním 0,1 %. Ve 20 spisech s mezinárodní právní pomocí bylo nasazeno 53 úkonů sledování osob a věcí. V rámci pátrání byly v 1 spise využity pouze 2 úkony sledování osob a věcí. Je nutno zdůraznit, že v případě souběhu trestního spisu s mezinárodní právní pomocí či pátráním, se v systému sběru dat tyto případy vykazují pouze v trestním spisu.

4.3.4 Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti

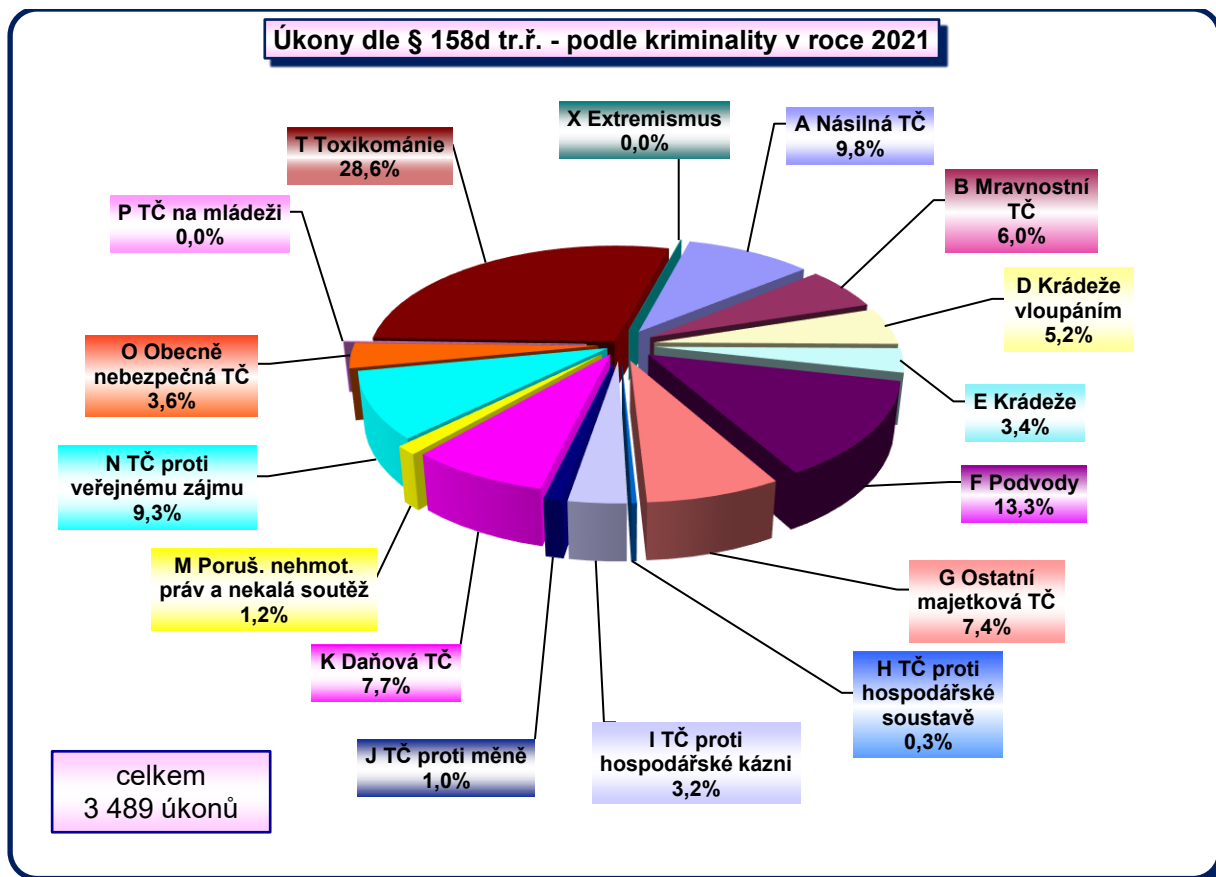
K důležitému faktoru pro objektivní analýzu úkonů sledování osob a věcí patří i specifikace druhu kriminality, pro kterou jsou tyto úkony nejvíce využívány.

K vlastnímu vyhodnocení kriminality je nutno připomenout, že při sběru dat bylo možné každému spisu, resp. úkonu, přiřadit více druhů trestné činnosti (v tabulce vykázáno jako souběhy). Vzhledem k počtu možných kombinací by bylo obtížné stanovit všechny variace, byly tedy, stejně jako u odposlechů, použity absolutní hodnoty jednotlivých trestných činů a absolutní počet souběhů.

Úkony dle § 158d/ 2,3,6 tr.ř. podle kriminality v roce 2021		A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	D Krádeže vloupáním	E Krádeže	F Podvody	G Ostatní majetková TČ	H TČ proti hospodářské soustavě	I TČ proti hospodářské kázní	J TČ proti měně	K Daňová TČ	M Poruš. nehmotných práv a nekalá soutěž	N TČ proti veřejnému zájmu	O Obecně nebezpečná TČ	P TČ na mládeži	T Toxikomanie	X Extremismus	z toho v souběhu
CELKEM PČR		398	243	212	136	539	299	12	128	41	312	50	377	144	2	1 161	2	567
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	136	235	212	136	391	166	7	33	34	221	35	49	71		641	2	222
	PHA	38	49	35	29	106	17		10	16	68	1	3	6		50	2	27
	STC	14	7	74	12	8	74				18	1		42		52		111
	JHC	8	11	7	1	18	4		7		1		5	2		16		2
	PLK		82	15	12	6	3		3	7	13	1	11			50		4
	KVK	10	1		2	4							3			63		
	ULK	8	3	13	11	5	13		6			4	1	3		68		15
	LBK	2				22						4	5			23		5
	PAK		4	4	1	1	4				3		4			10		8
	HKK	1	3	14	10	12	2			1		1	1	9		9		16
	VYS	2	22	10	13	12	1				24					64		5
	JHM	14	19	31	10	23	11			1	17		11	8		121		9
	OLK	32	6		1	30	7		1		12	2	2			29		2
	ZLK	4	8		7	113	11				26	1	1	1		33		8
	MSK	3	20	9	27	31	19	7	6	9	39	20	2			53		10
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	262	8			148	133	5	95	7	91	15	328	73	2	520		345
	ÚSKPV	1																
	NCOZ	261	8			148	133	5	95	7	91	15	328	73	2	7		345
	NPC															513		

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí (1 161 úkonů, tj. 28,6 %) bylo využito v souvislosti s toxikomanií, do této kategorie bylo zahrnuto i 16 úkonů použitých na trestný čin dle § 288 tr. z. - výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem (31,3 % těchto úkonů bylo vykázáno v souběhu s trestným činem dle § 283 tr. z. - nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy).

Dále následovaly úkony použité na podvody 539 úkonů (tj. 13,3 %), násilnou trestnou činnost 398 úkonů (tj. 9,8 %), trestnou činnost proti veřejnému zájmu 377 úkonů (tj. 9,3 %), daňovou trestnou činnost 312 úkonů (tj. 7,7 %), ostatní majetkovou trestnou činnost 299 úkonů (tj. 7,4 %), mravnostní trestnou činnost 243 úkonů (tj. 6 %) a krádeže vloupáním 212 úkonů (tj. 5,2 %). Úkony na další druhy trestné činnosti nepřekročily pětiprocentní hranici.

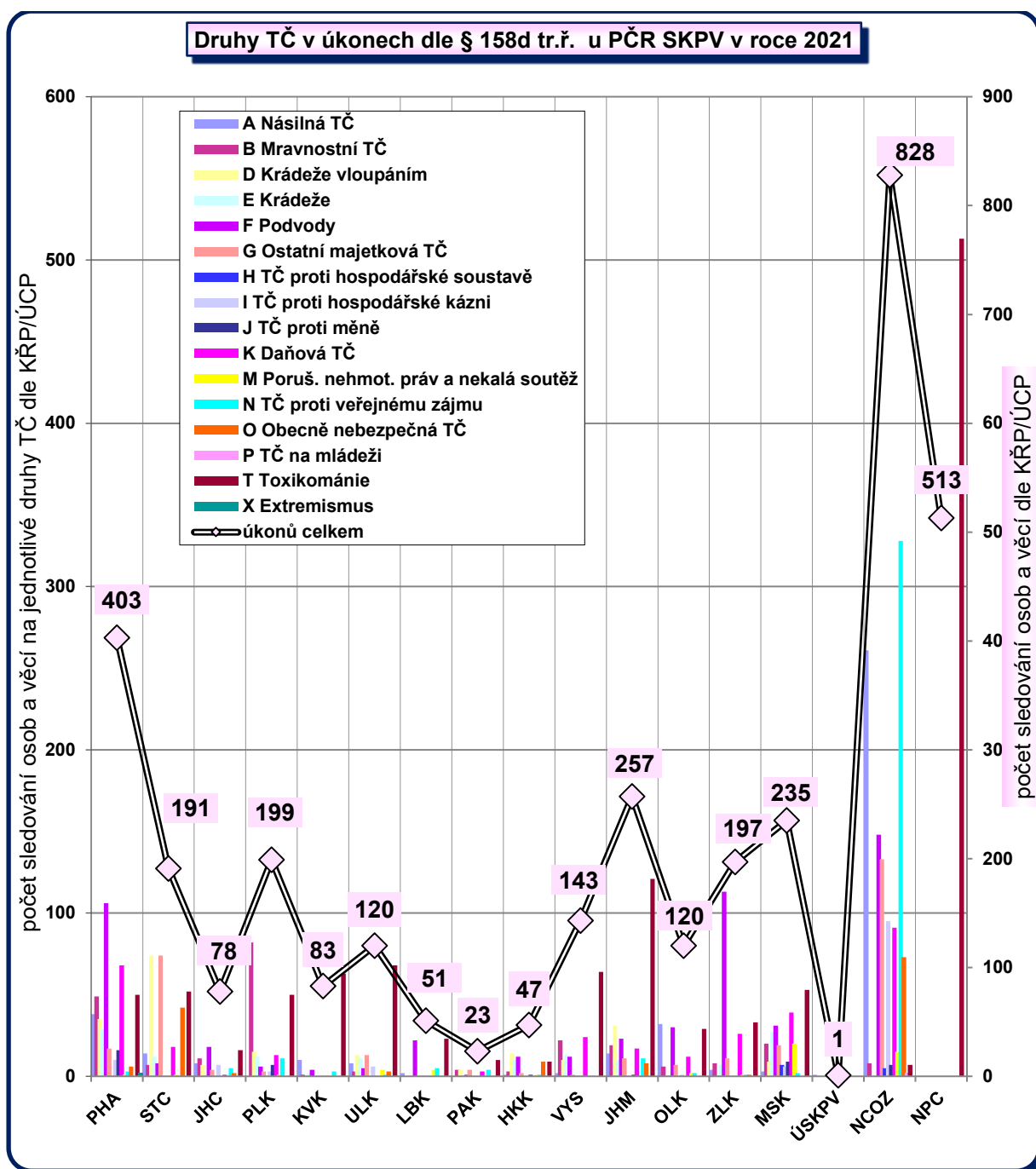
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Ze všech útvarů Policie ČR vykázal nejvíce úkonů nasazených za účelem odhalování toxikomanie útvar, jehož hlavním úkolem je odhalování a objasňování drogové trestné činnosti - NPC (513). Z hlediska SKPV KŘP nejvyšší počet úkonů na tuto specifickou trestnou činnost byl registrován u SKPV KŘP Jihomoravského kraje (121).

Na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (328), na násilnou trestnou činnost (261), podvody (148), ostatní majetkovou trestnou činnost (133), trestnou činnost proti hospodářské kázní (95), daňovou trestnou činnost (91), obecně nebezpečnou trestnou činnost (73) i na trestnou činnost na mládeži (2) použila nejvyšší počet úkonů NCOZ.

Nejvíce sledování osob a věcí na mravnostní trestnou činnost (82) vykázala SKPV KŘP Plzeňského kraje. Nejvíce úkonů na krádeže vloupáním (74) použila SKPV KŘP Středočeského kraje. Na krádeže (29) a na trestnou činnost proti měně (16) použila nejvíce úkonů sledování osob a věcí SKPV KŘP hl. m. Prahy. Úkony na extremismus (2) využila pouze SKPV KŘP hl. m. Prahy.

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí na trestnou činnost porušování nehmotných práv a nekalá soutěž (20) a proti hospodářské soutěži (7) bylo registrováno u SKPV KŘP Moravskoslezského kraje.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z celkového počtu 312 úkonů sledování osob a věcí použitých na šetření daňové trestné činnosti bylo nejvíce úkonů (309, tj. 99,0 %) použito na trestné činy související se zkrácením daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 tr. z. Přičemž u 87,8 % úkonů byl vykázan tento paragraf tr. z. samostatně, u 11,2 % v souběhu s další trestným činem.

Dále je hlubší analýze podrobena oblast využívání úkonů sledování osob a věcí v trestním řízení vedeném pro násilnou trestnou činnost. Násilná trestná činnost zahrnuje širokou škálu kriminality, patří mezi nejzávažnější druhy trestné činnosti, a proto také ochrana života a zdraví osob je jedním z nejdůležitějších úkolů Policie ČR. Úkony sledování osob a věcí byly v souvislosti s vyšetřováním násilné trestné činnosti využívány zejména pro trestné činy vydírání (266, tj. 60,2 % ze všech úkonů

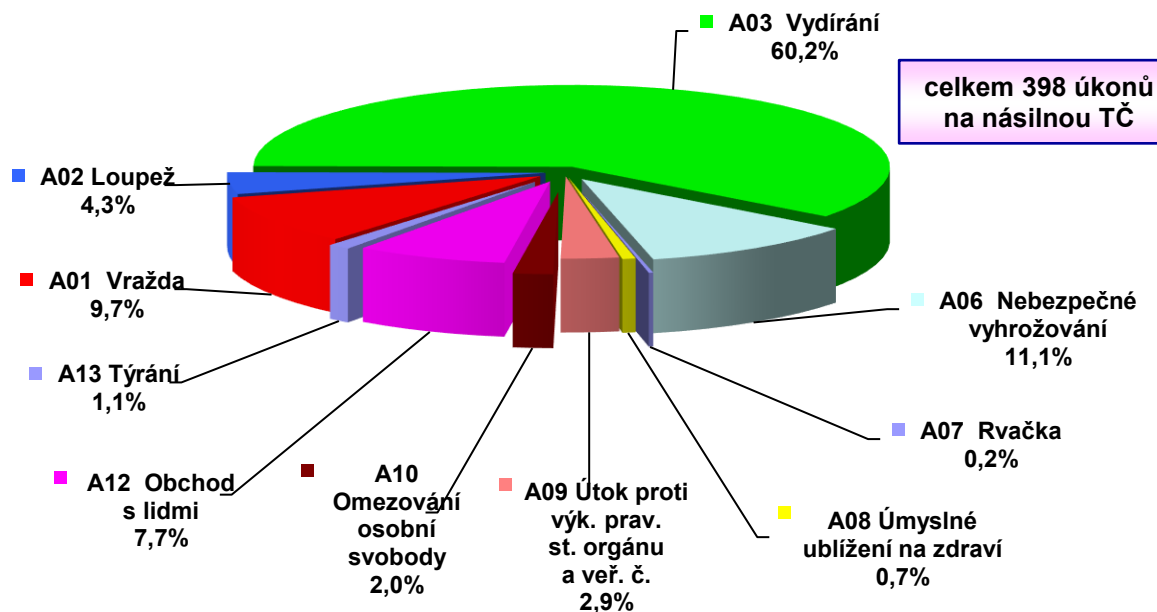
vykázaných na násilnou trestnou činnost), nebezpečné vyhrožování (49, tj. 11,1 %) a vraždy (43, tj. 9,7 %). Dále byly úkony vykázány na obchod s lidmi (34, tj. 7,7 %), a loupeže (19, tj. 4,3 %) Další podkategorie této trestné činnosti již nepřekračují 3% podíl.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. A - násilná trestná činnost v roce 2021		A01 Vražda	A02 Loupež	A03 Vydírání	A06 Nebezpečné vyhrožování	A07 Rvačka	A08 Úmyslné ublížení na zdraví	A09 Útok proti výk. prav. st. orgánu a veř. č.	A10 Omezování osobní svobody	A12 Obchod s lidmi	A13 Týrání
CELKEM PČR		43	19	266	49	1	3	13	9	34	5
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	29	14	67	5	1	3		9	3	5
	PHA	16	4	10	4		1			1	2
	STC	3		8			1		1		1
	JHC	2	4						2		
	KVK	6		4							
	ULK		1	5	1		1				
	LBK	2									
	HKK			1							
	VYS			2							
	JHM		2	4		1			6		1
	OLK		3	29							
	ZLK			4							
	MSK									2	1
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	14	5	199	44			13		31	
	ÚSKPV		1								
	NCOZ	14	4	199	44			13		31	

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí na trestnou činnost související s vydíráním (199), nebezpečným vyhrožováním (44), obchodem s lidmi (31) a útokem proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele (13) použila NCOZ. Na trestný čin vraždy (16) využila nejvíce úkonů SKPV KŘP hl. města Prahy. Stejný počet úkonů u trestného činu loupeže (4) využily NCOZ, SKPV KŘP hl. města Prahy a SKPV KŘP Jihočeského kraje. Na trestný čin omezování osobní svobody (6) použila tyto úkony SKPV KŘP Jihomoravského kraje. U zbývajících druhů násilné trestní činnosti byly použity nepatrné počty úkonů, vykázané vesměs útvary SKPV KŘP.

**Sledování osob a věcí nasazované na jednotlivé typy násilné TČ
v roce 2021**

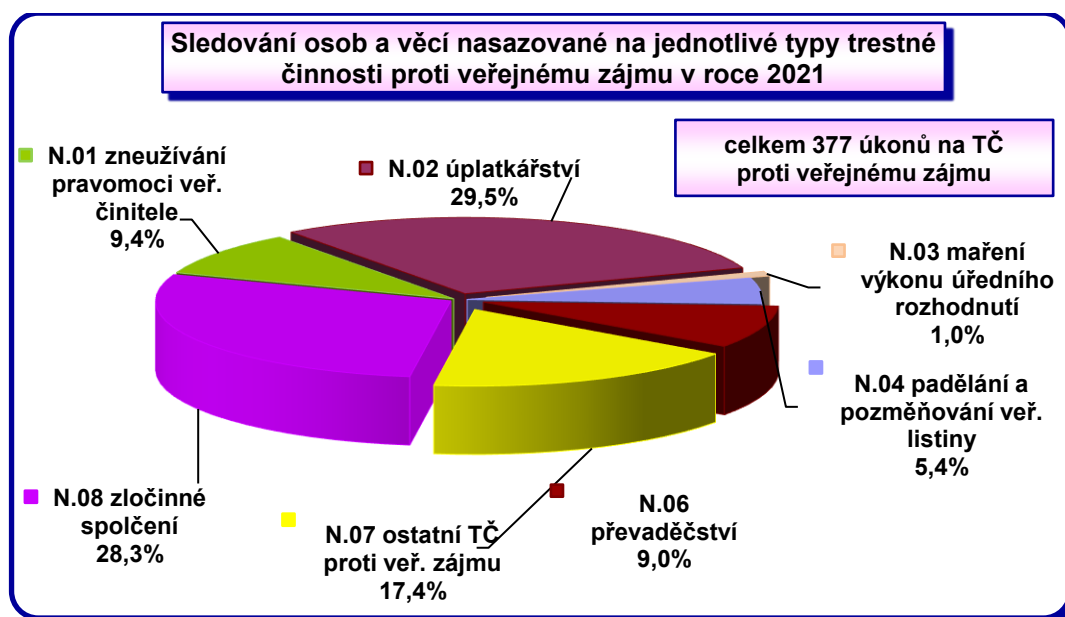
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Je vhodné zanalyzovat rovněž využívání sledování osob a věcí při šetření trestných činů proti veřejnému zájmu. U tohoto druhu trestné činnosti byly úkony použity zejména na úplatkářství (148, tj. 29,5 %) a zločinné spolčení (142, tj. 28,3 %). Dále bylo sledování osob a věcí vyžádáno na trestné činy spadající do skupiny ostatní trestné činy proti veřejnému zájmu (87, tj. 17,4 %), zejména se jednalo o trestný čin Služba v cizích ozbrojených silách (§ 321 tr. z.), Účast na teroristické skupině (§ 312a tr. z.) a Financování terorismu (§ 312d tr. z.). Následovaly úkony na zneužívání pravomoci veřejného činitele (47, tj. 9,4 %), převaděčství (45, tj. 9 %) a padělání a pozměňování veřejné listiny (27, tj. 5,4 %). Podíl úkonů na maření výkonu úředního rozhodnutí byl zanedbatelný. Je třeba doplnit, že zločinné spolčení je vždy vykazováno v souběhu s další trestnou činností.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2021		N.01 zneužívání pravomoci veř. činitele	N.02 úplatkářství	N.03 maření výkonu úředního rozhodnutí	N.04 padělání a pozměňování veř. listiny	N.06 převaděčství	N.07 ostatní TČ proti veř. zájmu	N.08 zločinné spolčení
CELKEM PČR		47	148	5	27	45	87	142
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	1	12	5	9	3	18	1
	PHA		2				1	
	JHC						5	
	PLK		9		2			
	KVK					3		
	ULK		1					
	LBK				5			
	PAK			4				
	HKK			1				
	JHM				1		10	
	OLK						2	
	ZLK							1
	MSK	1			1			
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	46	136		18	42	69	141
	NCOZ	46	136		18	42	69	141
	NPC							

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Trestné činy proti veřejnému zájmu řeší převážně útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, resp. NCOZ (328). Útvary SKPV s územně vymezenou působností vykazují úkony pro dotčené trestné činy v nižším počtu.

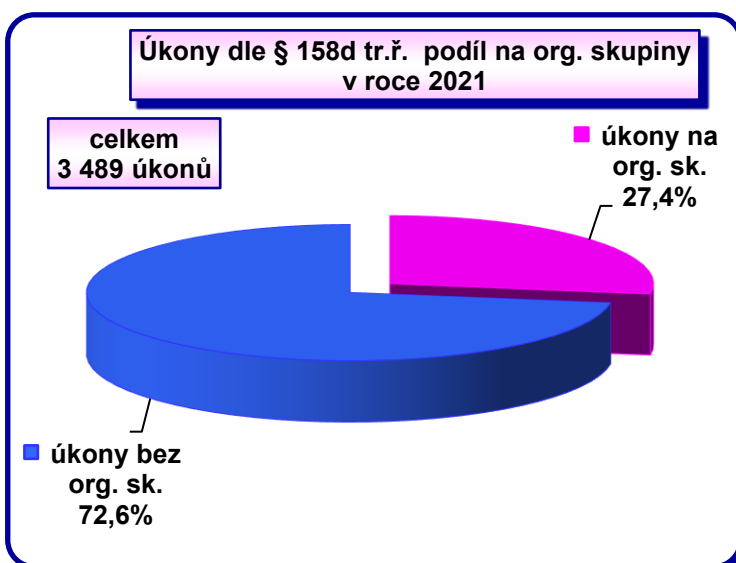
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

4.3.5 Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou

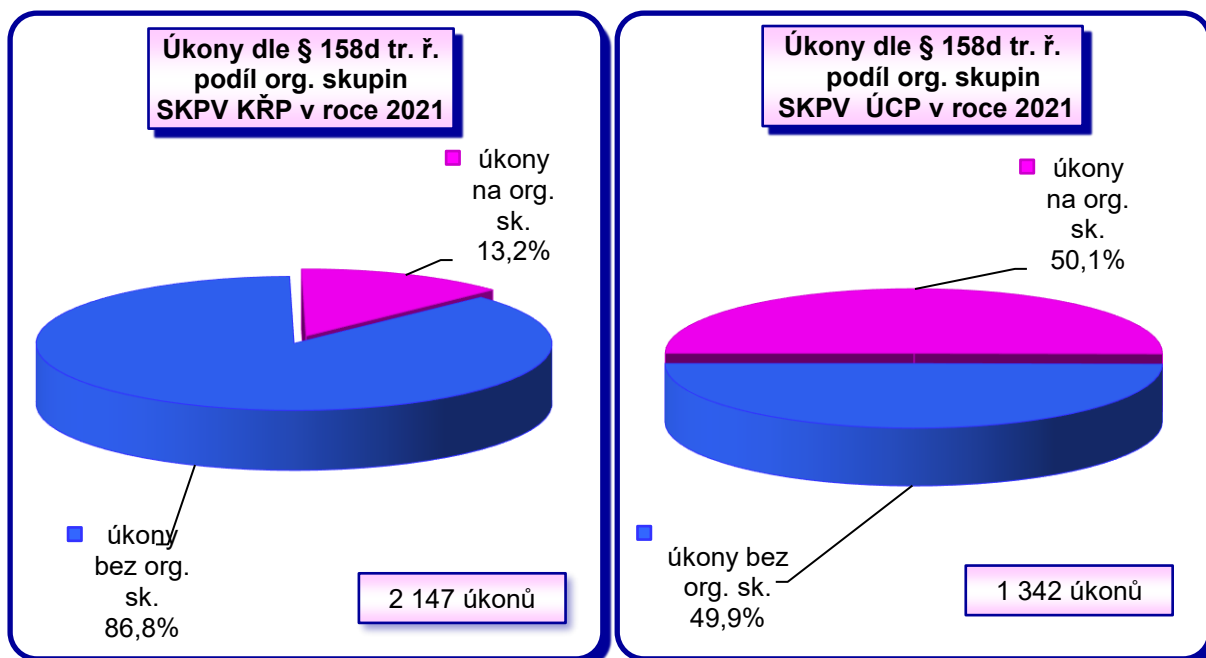
Při analýze využívání úkonů sledování osob a věcí ve vazbě na druh trestného činu, pro který je vedeno trestní řízení, je nutno zohlednit i prvek organizované trestné činnosti (vykazování úkonů s prvkem organizovanosti - viz strana 56). V případě spáchání trestného činu členy organizované skupiny, organizované zločinecké skupiny nebo teroristické skupiny je zřejmé, že dopadení pachatelů bude, ve většině případů, složitým procesem.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. / organizovaná skupina v roce 2021		úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	úkony na org. sk.	úkony na org. sk. v %	úkony bez org. sk.
CELKEM PČR		3 489	956	27,4%	2 533
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 147	283	13,2%	1 864
	PHA	403	41	10,2%	362
	STC	191	27	14,1%	164
	JHC	78	13	16,7%	65
	PLK	199	33	16,6%	166
	KVK	83	13	15,7%	70
	ULK	120	20	16,7%	100
	LBK	51	29	56,9%	22
	PAK	23			23
	HKK	47	9	19,1%	38
	VYS	143	7	4,9%	136
	JHM	257	14	5,4%	243
	OLK	120	18	15,0%	102
	ZLK	197	28	14,2%	169
	MSK	235	31	13,2%	204
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 342	673	50,1%	669
	ÚSKPV	1			1
	NCOZ	828	346	41,8%	482
	NPC	513	327	63,7%	186

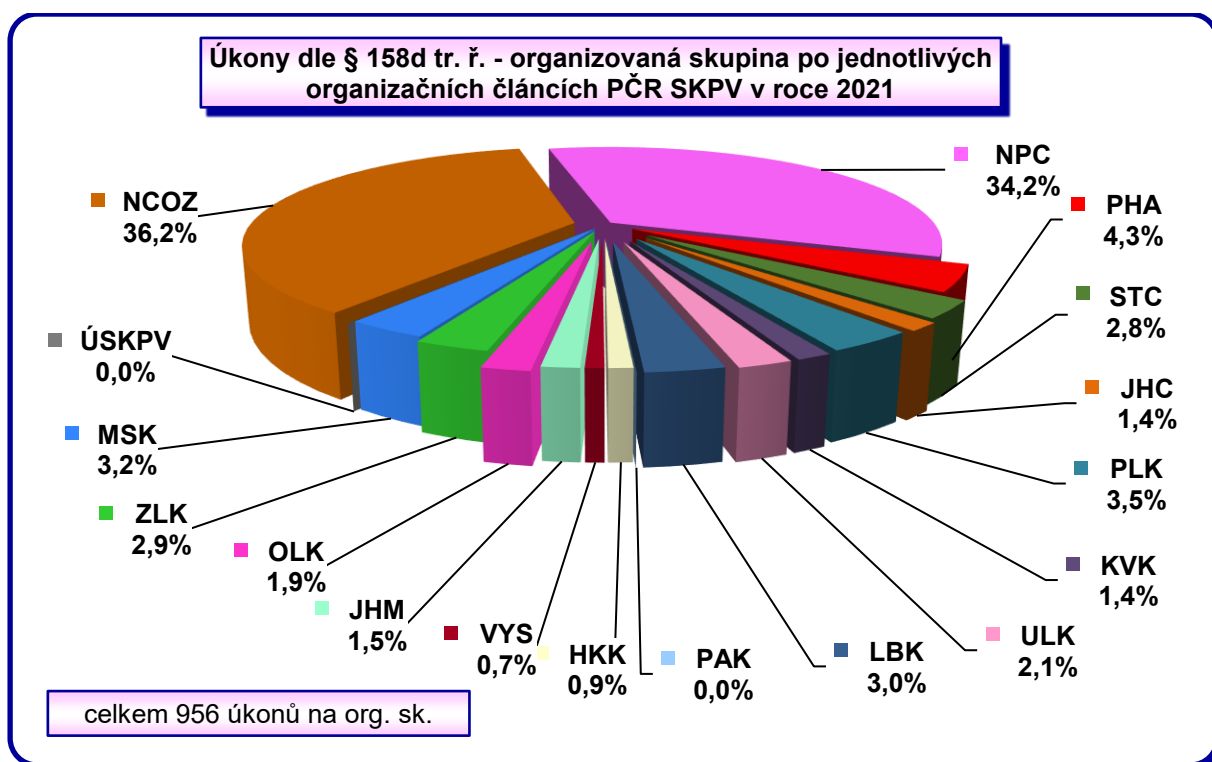
Za celou Policii ČR SKPV činí podíl úkonů s vazbou na organizovanou trestnou činnost 27,4 % (956 úkonů). Sledování osob a věcí na objasňování organizované trestné činnosti využívají především útvary SKPV s celostátní působností. V rámci útvarů SKPV KŘP bylo nejvíce úkonů sledování osob a věcí na trestnou činnost s prvkem organizovanosti registrováno u útvarů SKPV KŘP hl. m. Prahy (41 úkonů).

Využívání úkonů na objasňování trestné činnosti páchané organizovanými skupinami je rozdílné z pohledu útvarů SKPV KŘP a SKPV ÚCP. Stejně jako u odposlechnů, i u sledování osob a věcí, jsou úkony na organizovanou trestnou činnost vykazovány převážně útvary SKPV ÚCP. Zatímco útvary SKPV ÚCP použily 50,1 % úkonů sledování osob a věcí na organizované skupiny, u útvarů SKPV KŘP se jednalo pouze o 13,2 % úkonů.

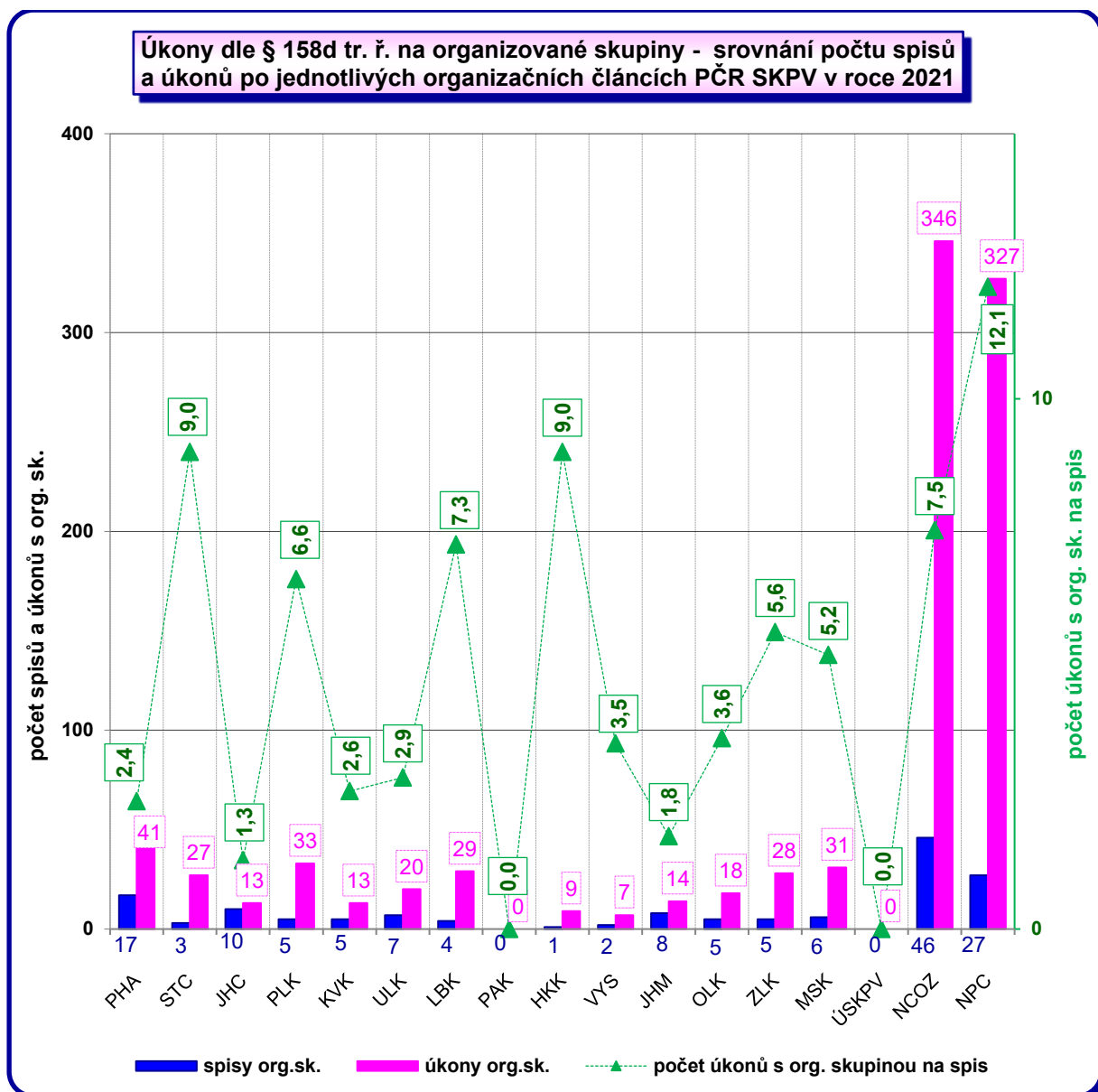

Největší podíl úkonů s prvkem organizované skupiny v roce 2021 vykazala NCOZ (36,2 % ze všech úkonů evidovaných na organizovanou trestnou činnost), NPC (34,2 %) a SKPV KŘP hl. m. Prahy (4,3 %).

Objasňování organizované trestné činnosti se promítá do množství úkonů využitých v rámci spisů. Počet použitých úkonů ve spisech bez organizované trestné činnosti je zřetelně nižší než ve spisech na organizované skupiny, v nichž se nasazují úkony na větší počet subjektů.

Z celkového počtu 838 spisů se 151 spisů týkalo šetření organizované trestné činnosti. V těchto 151 spisech bylo použito 956 úkonů, z čehož vyplývá, že na jeden spis, v němž figuruje organizované páchaní kriminality, připadá průměrně 6,3 úkonů. Ve zbývajících 687 spisech, v nichž prvek organizovanosti nebyl zaevidován, bylo použito 2 533 úkonů, tedy průměrně 3,7 úkonů sledování osob a věcí na spis.

Pozn.: z důvodu grafické přehlednosti byla za počátek vedlejší svislé osy (počet úkonů s org. sk. na spis) zvolena hodnota -10

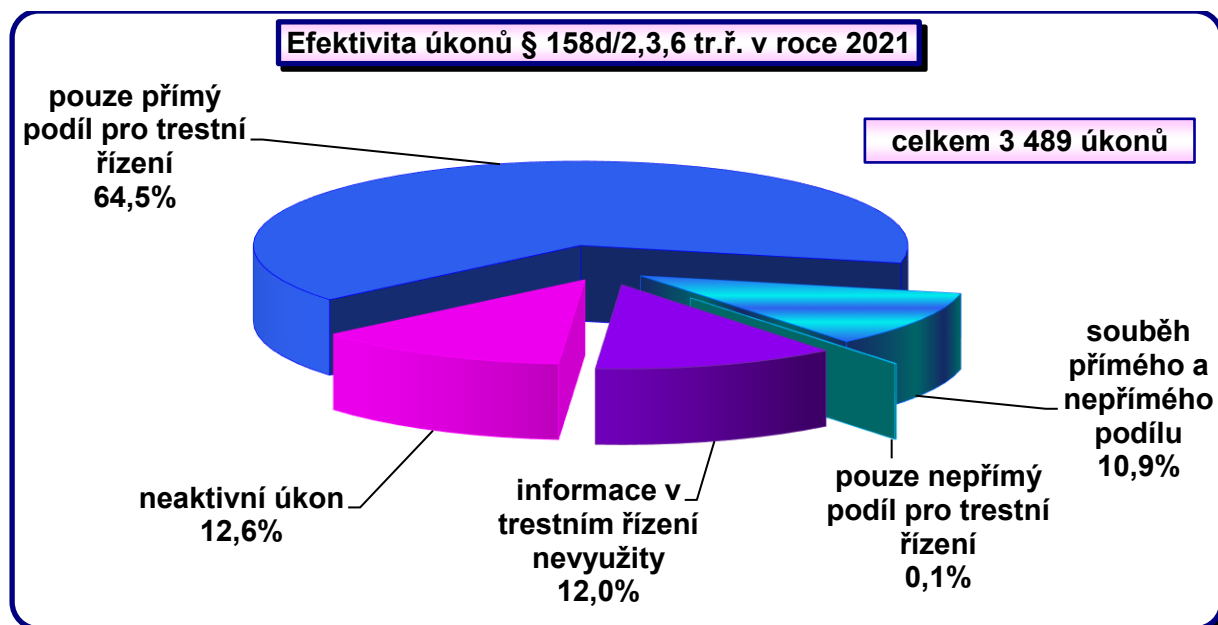
Nejvyšší poměr úkonů sledování osob a věcí na organizovanou trestnou činnost ve vztahu k počtu spisů (s organizovanou skupinou) byl zaznamenán u NPC (12,1), KŘP SKPV Středočeského a Královéhradeckého kraje, u obou krajů se jednalo se o 9 úkonů na spis, následovala NCOZ (7,5).

4.3.6 Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení

Stejně jako odposlechy i sledování osob a věcí bylo vyhodnoceno z hlediska efektivity každého jednotlivého úkonu s respektováním čtyř základních kategorií – přímý podíl pro trestní řízení, nepřímý podíl pro trestní řízení, informace v trestním řízení nevyužity a neaktivní úkon. V případě přímého a nepřímého podílu často dochází k souběhu obojího.

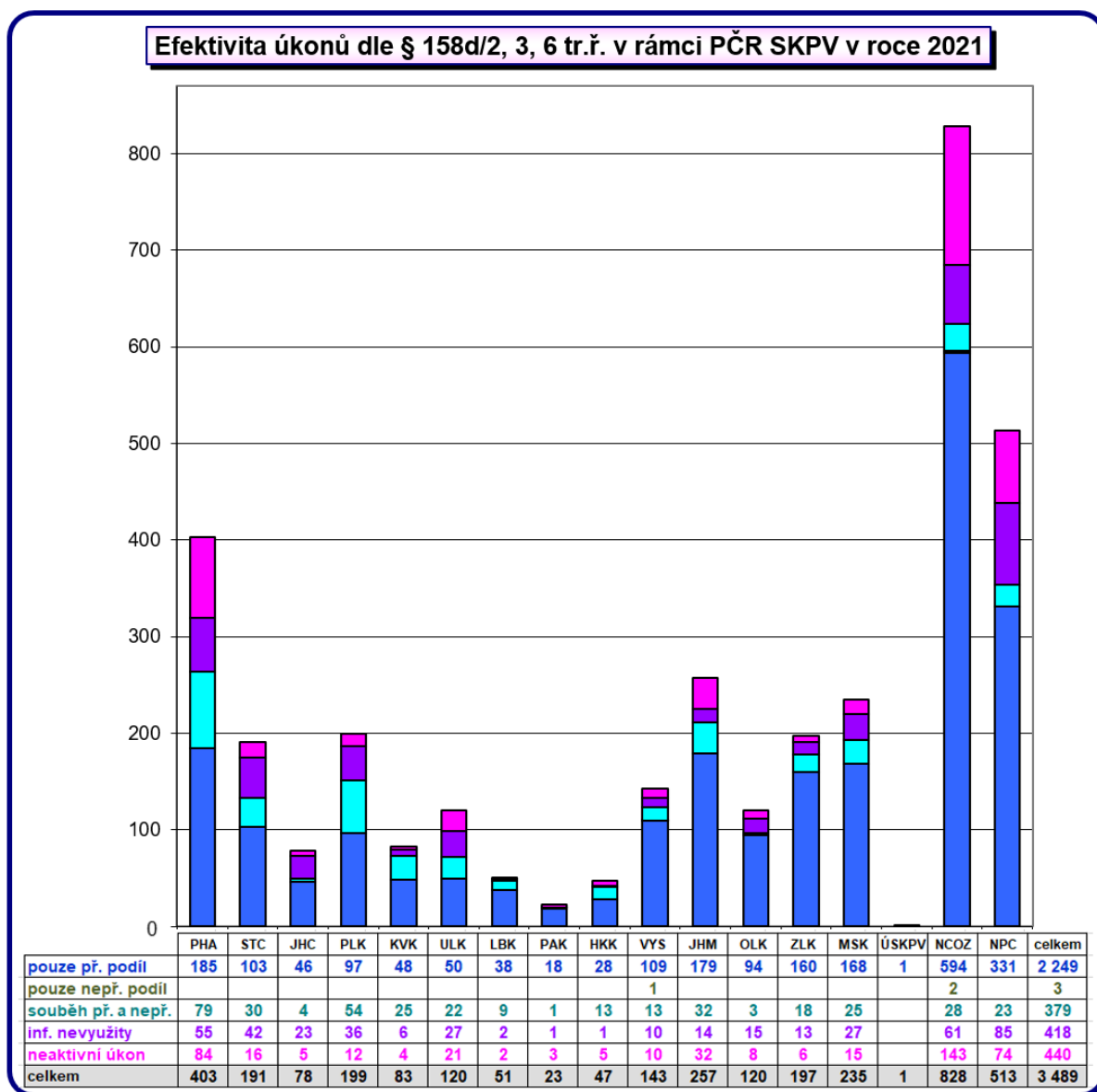
EFEKTIVITA ÚKONŮ § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2021		počet úkonů celkem	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
CELKEM PČR		3 489	2 249	3	379	418	440
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 147	1 323	1	328	272	223
	PHA	403	185		79	55	84
	STC	191	103		30	42	16
	JHC	78	46		4	23	5
	PLK	199	97		54	36	12
	KVK	83	48		25	6	4
	ULK	120	50		22	27	21
	LBK	51	38		9	2	2
	PAK	23	18		1	1	3
	HKK	47	28		13	1	5
	VYS	143	109	1	13	10	10
	JHM	257	179		32	14	32
	OLK	120	94		3	15	8
	ZLK	197	160		18	13	6
	MSK	235	168		25	27	15
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 342	926	2	51	146	217
	ÚSKPV	1	1				
	NCOZ	828	594	2	28	61	143
	NPC	513	331		23	85	74

Z pohledu stanovených základních kategorií efektivity lze 75,4 % úkonů označit jako efektivní, z toho u 64,5 % úkonů byl přiřazen pouze přímý podíl pro trestní řízení, u 10,9 % došlo k souběhu přímého i nepřímého podílu a zbývajících 0,1 % úkonů bylo zařazeno samostatně do nepřímého podílu. V 12,6 % byly úkony neaktivní a ve 12 % nebyly získané informace v trestním řízení využity.

Současně s přímým či nepřímým podílem vedlo 103 úkonů ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa. Z celkového množství ztotožnění osoby, byl ve 102 případech potvrzen zájem pro trestní řízení, ve zbývajícím 1 případě se jednalo o zproštění zájmu pro trestní řízení.

Níže zobrazený graf prezentuje rozložení efektivity úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP a útvarů SKPV s celostátní působností dle zvolených pěti základních hledisek.

Ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykázaly největší podíl úkonů, které je možno označit jako efektivní (tj. informace získané z úkonů měly přímý nebo nepřímý podíl pro trestní řízení, případně souběh obou podílů), ÚSKPV (ten měl však pouze jeden úkon), SKPV KŘP Libereckého, Zlínského a Karlovarského kraje.

Následně je efektivita přímého podílu pro trestní řízení hodnocena dle dalších čtyř kategorií. Nejfrekventovaněji (51,7 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení, v 30,2 % efektivita přímého podílu by získané informace mohly sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení. K zadržení pachatele vedlo 16,2 % sledování osob a věcí a 2 % úkonů k odvrácení trestného činu. Stejně jako u odposlechů, dochází v jednotlivých kategoriích efektivita hodnocené jako přímý podíl pro trestní řízení k souběhu více kategorií. Tyto souběhy jsou zohledněny dále.

Efektivita úkonů dle § 158d/2, 3, 6 tr.ř. - přímý podíl pro trestní řízení v roce 2021

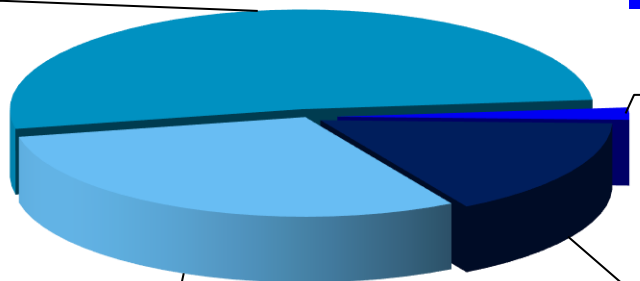
■ B pro taktiku a vyšetř. 51,7%

celkem 2 628 úkonů v přímém podílu pro tr.ř.

■ C k odvrácení TČ 2,0%

■ A jako důkaz v tr. řízení 30,2%

■ D k zadržení pachatele 16,2%

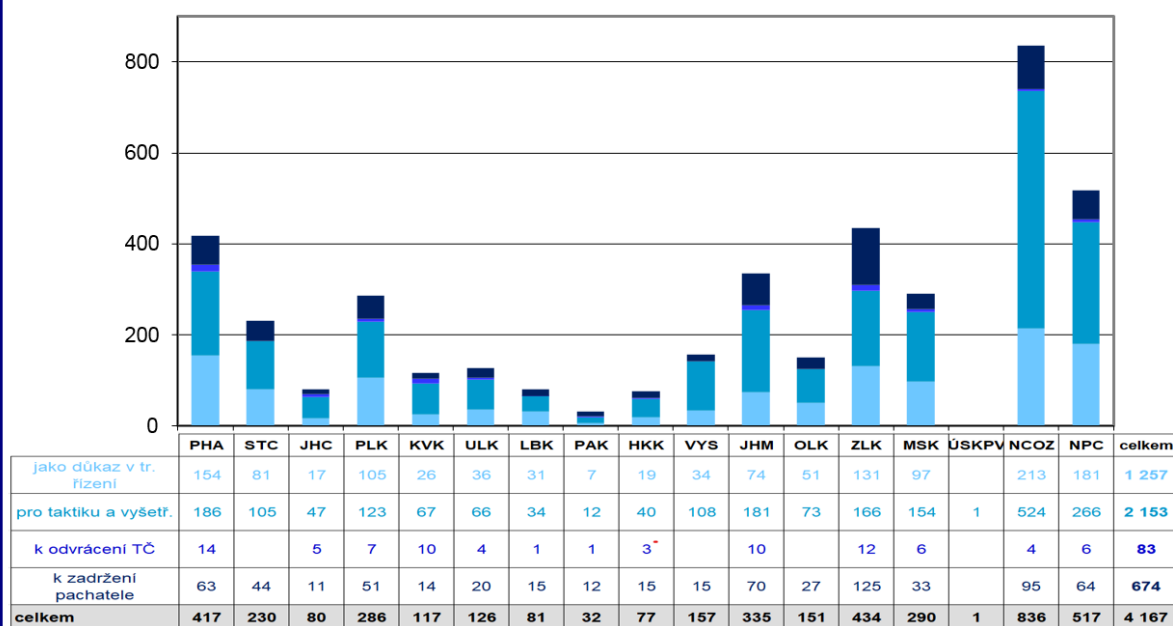

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

V rámci přímého podílu útvary SKPV ÚCP, oproti útvarům SKPV KŘP, vyhodnotily vyšším poměrem úkony, jimiž byly získány informace potřebné pro taktiku a další průběh vyšetřování. Naopak útvary SKPV KŘP získaly častěji pomocí sledování osob a věcí informace, které vedly k úspěšnému zadržení pachatele, přičemž nejvyšší podíl úkonů s tímto přínosem označily SKPV KŘP Pardubického a Zlínského kraje. Útvary SKPV KŘP rovněž vyhodnotily nepatrně vyšším poměrem úkony, které přispěly k odvrácení trestného činu, i úkony, které by mohly být využity jako důkaz v trestním řízení

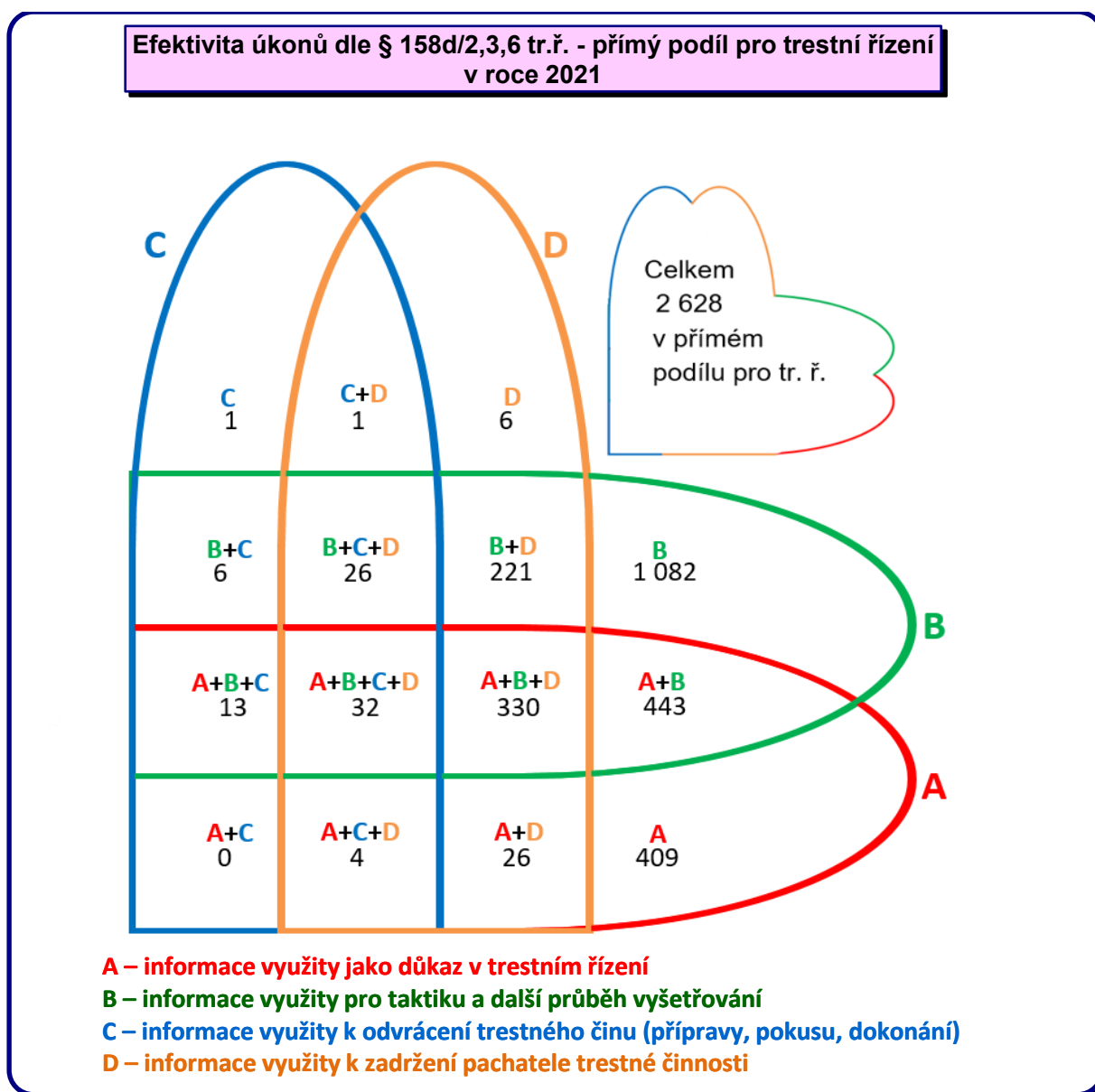
Graf ilustruje zastoupení jednotlivých podkategorií efektivity přímého podílu pro trestní řízení. Efektivita úkonu je započtena ve všech podkategoriích, do nichž ji kriminalisté zařadili (nejsou zde vyjádřeny souběhy).

Efektivita úkonů dle § 158d/2, 3, 6 tr.ř. - přímý podíl v rámci PČR SKPV v roce 2021

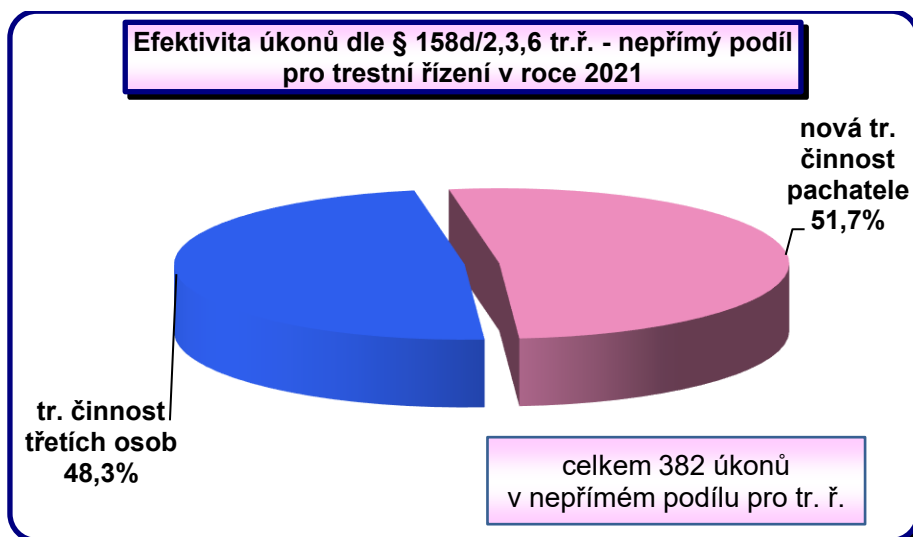

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Dále jsou všechny čtyři kategorie přímého podílu pro trestní řízení, včetně jejich vzájemných souběhů, zaneseny do množin. Dle uvedeného členění bylo zjištěno, že ze všech 2 628 úkonů sledování osob a věcí zahrnutých do přímého podílu pro trestní řízení, byla nejfrekventovaněji označena samostatně kategorie informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování (1 082 úkonů, tj. 41,2 %). Následoval souběh dvou kategorií, kdy u 443 (tj. 16,9 %) úkonů došlo k souběhu užití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a jako důkaz pro trestní řízení. Efektivita 409 úkonů (tj. 15,6 %) byla spatřena v jejich možném využití jako důkazu v trestním řízení. Dále se vyskytoval souběh tří kategorií, 330 (tj. 12,6 %) úkonů bylo využito pro taktiku a další průběh vyšetřování, k zadržení pachatele a současně se předpokládá jejich použití jako důkazu pro trestní řízení. U 221 (tj. 8,4 %) úkonů sledování osob a věcí se jednalo o využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a k zadržení pachatele. Podíly dalších kategorií, resp. jejich souhrny, již nedosahovaly ani dvouprocentního zastoupení v rámci analyzované efektivity přímého podílu pro trestní řízení.

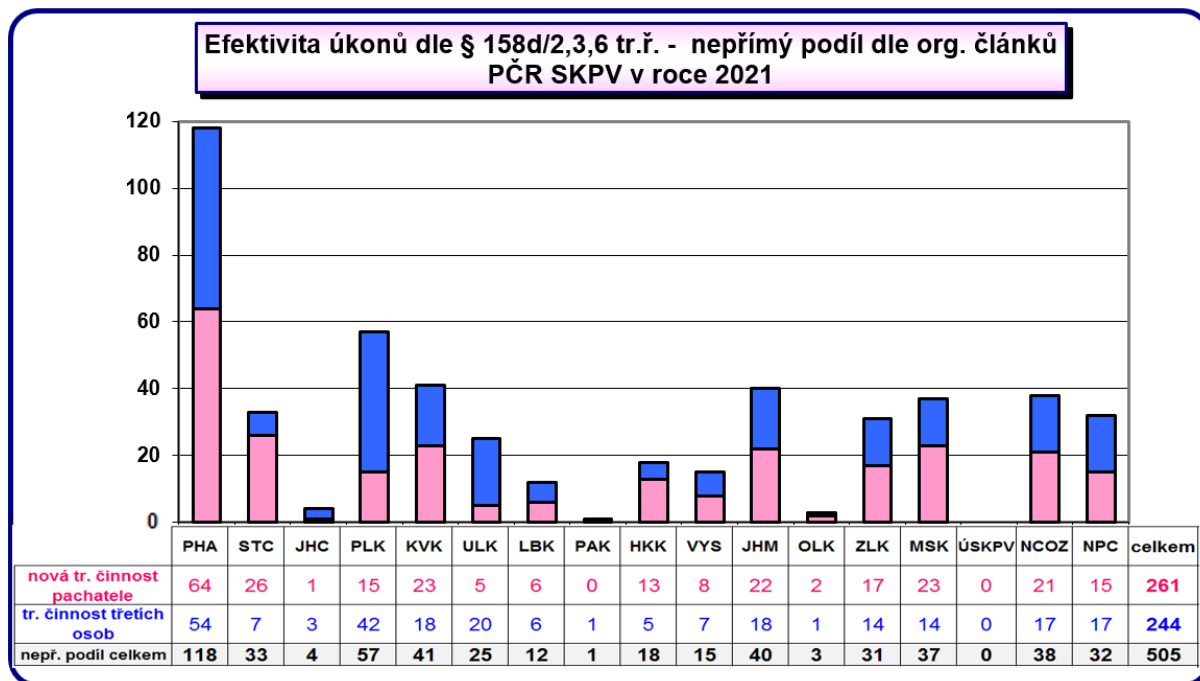

Přínos 382 úkonů, vyhodnocených jako nepřímý podíl pro trestní řízení, byl rozčleněn do dvou kategorií, přičemž za využití 261 úkonů byla odhalena nová trestná činnost pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení (51,7 %) a pomocí 242 úkonů byla zjištěna trestná činnost třetích osob (48,3 %).

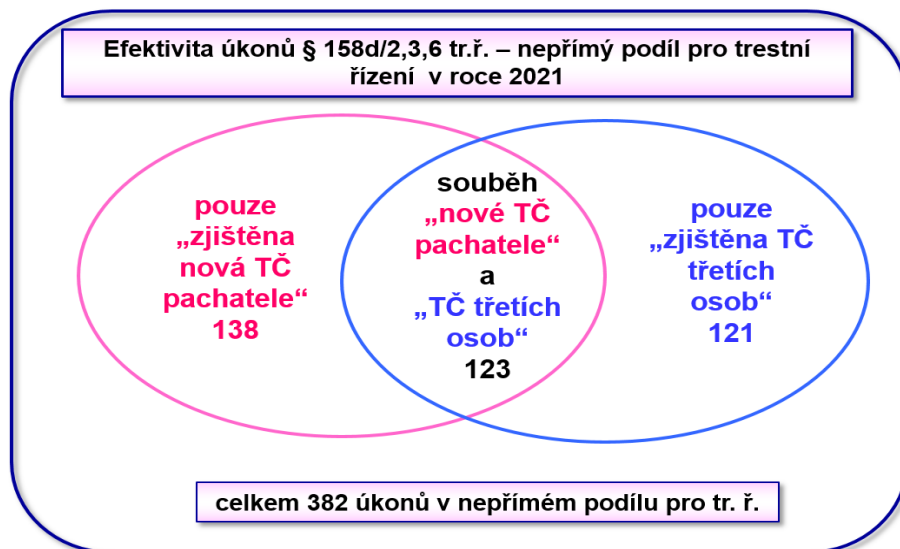
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Při porovnání rozložení těchto kategorií nepřímého podílu efektivity mezi útvary SKPV ÚCP a útvary SKPV KŘP lze konstatovat, že nejsou patrné výraznější rozdíly, které by bylo nutno popisovat.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

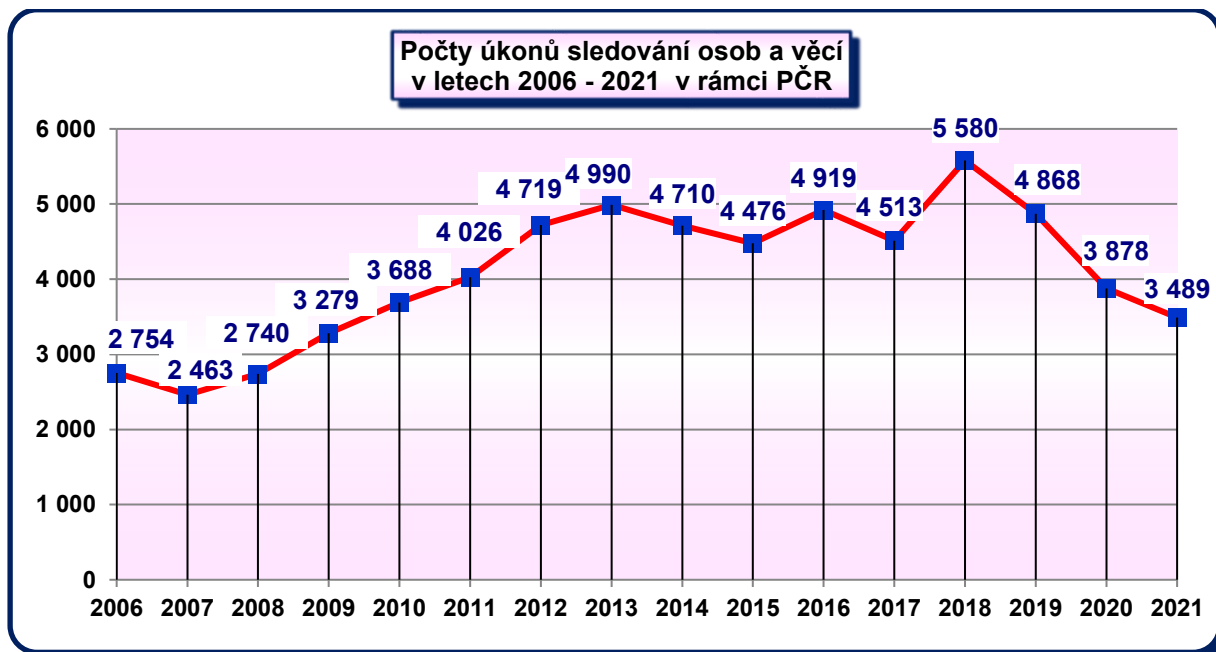
Pro lepší názornost jsou níže zobrazeny množiny, které zohledňují i souběhy kategorií nepřímého podílu. Ke zjištění nové trestné činnosti pachatele napomohlo 138 (tj. 36,1 %) úkonů a 121 (tj. 31,7 %) úkonů k vypátrání trestné činnosti třetích osob. Informace získané využitím 123 (tj. 32,2 %) úkonů vedly k odhalení jak trestné činnosti třetích osob, tak nové trestné činnosti pachatele.

Ve většině případů (379 úkonů, tj. 99 %) byl nepřímý podíl registrován v souběhu s podílem přímým, jen v minimální míře byl vykázán samostatně (3 úkony).

4.3.7 Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí

Na rozdíl od odposlechů jsou vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí komparovány až od roku 2006, data z předchozích období neobsahují souměřitelné údaje.

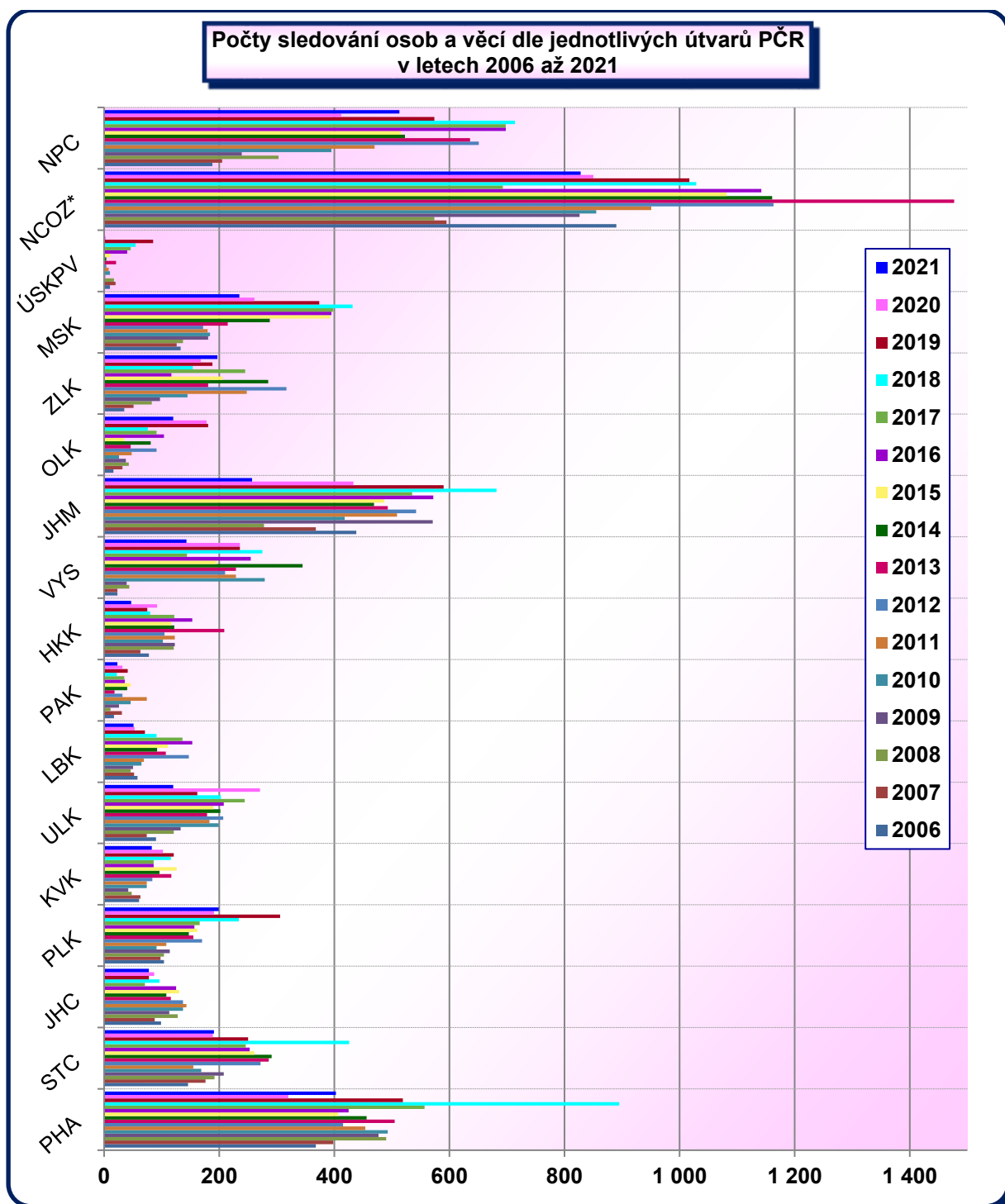

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
CELKEM PČR		2 754	2 463	2 740	3 279	3 688	4 026	4 719	4 990	4 710	4 476	4 919	4 513	5 580	4 868	3 878	3 489
PČR SKPV DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	1 666	1 643	1 846	2 212	2 428	2 597	2 901	2 856	3 022	2 867	3 039	3 076	3 782	3 192	2 613	2 147
	PHA	368	398	490	477	493	454	415	505	456	407	425	557	895	519	320	403
	STC	146	176	192	208	169	155	272	286	291	261	253	246	426	250	189	191
	JHC	99	88	128	113	137	143	137	116	108	130	125	71	96	78	87	78
	PLK	104	98	104	114	91	108	170	155	147	162	157	166	234	306	191	199
	KVK	61	63	48	42	74	74	84	117	96	126	86	86	116	121	102	83
	ULK	90	74	121	133	199	183	207	179	202	190	208	244	203	162	271	120
	LBK	58	52	46	50	65	69	147	107	92	111	153	136	91	71	53	51
	PAK	17	31	11	26	46	74	32	18	40	46	36	35	22	41	32	23
	HKK	78	63	121	123	102	123	105	209	122	117	153	122	80	75	92	47
	VYS	23	23	44	39	279	229	210	229	345	196	255	144	275	236	236	143
	JHM	438	368	278	571	418	509	542	493	469	487	572	535	682	590	433	257
	OLK	16	32	43	38	26	48	91	46	81	35	104	91	76	181	178	120
	ZLK	35	51	83	97	145	248	317	181	285	206	117	245	154	188	168	197
	MSK	133	126	137	181	184	180	172	215	288	393	395	398	432	374	261	235
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 088	820	894	1 067	1 260	1 429	1 818	2 134	1 688	1 609	1 880	1 437	1 798	1 676	1 265	1 342
	ÚSKPV	10	20	17	2	10	8	4	21	4	11	40	46	55	85	3	1
	NCOZ*	890	595	574	826	855	951	1 163	1 477	1 161	1 082	1 142	693	1 029	1 017	850	828
	NPC	188	205	303	239	395	470	651	636	523	516	698	698	714	574	412	513

*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

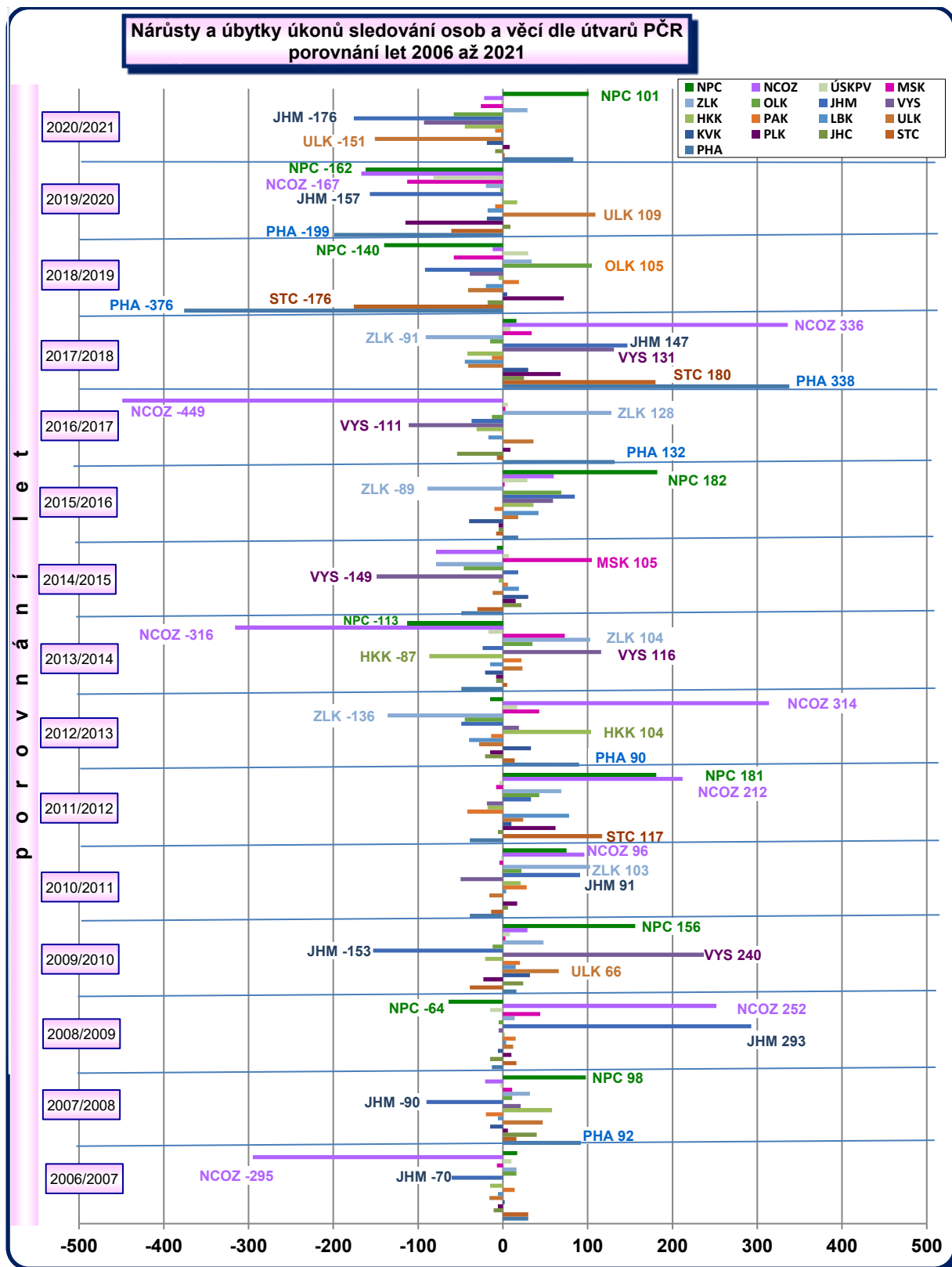
Vzestup počtu úkonů sledování osob a věcí od roku 2008 byl v letech 2014 a 2015 přerušen poklesem. K výraznějšímu navýšení počtu úkonů došlo v roce 2018, přičemž v tomto roce bylo registrováno 5 580 sledování osob a věcí, což představuje nejvyšší počet za celé sledované období. Od roku 2019 následoval úbytek počtu úkonů, pokles v roce 2021 představoval 389 (tj. 10,0 %) úkonů.

Snížení počtu sledování osob a věcí za rok 2021 bylo zaznamenáno u SKPV KŘP, naopak SKPV ÚCP vykázaly mírný nárůst. Za celé šestnáctileté období byl registrován nejnižší počet úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP Královéhradeckého a Jihomoravského kraje a u ÚSKPV.

*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

V roce 2021 byl u většiny útvarů SKPV zaznamenán pokles, nejvýraznější úbytek byl registrován u SKPV KŘP Jihomoravského kraje (176, tj. 40,6 %) a u SKPV KŘP Ústeckého kraje (151, tj. 55,7 %). Nejzřetelnější navýšení úkonů bylo vykázáno u NPC (101, tj. 24,5 %). U ostatních SKPV KŘP ani SKPV ÚCP nárůst či úbytek v roce 2021 nepřekročil 100 úkonů.

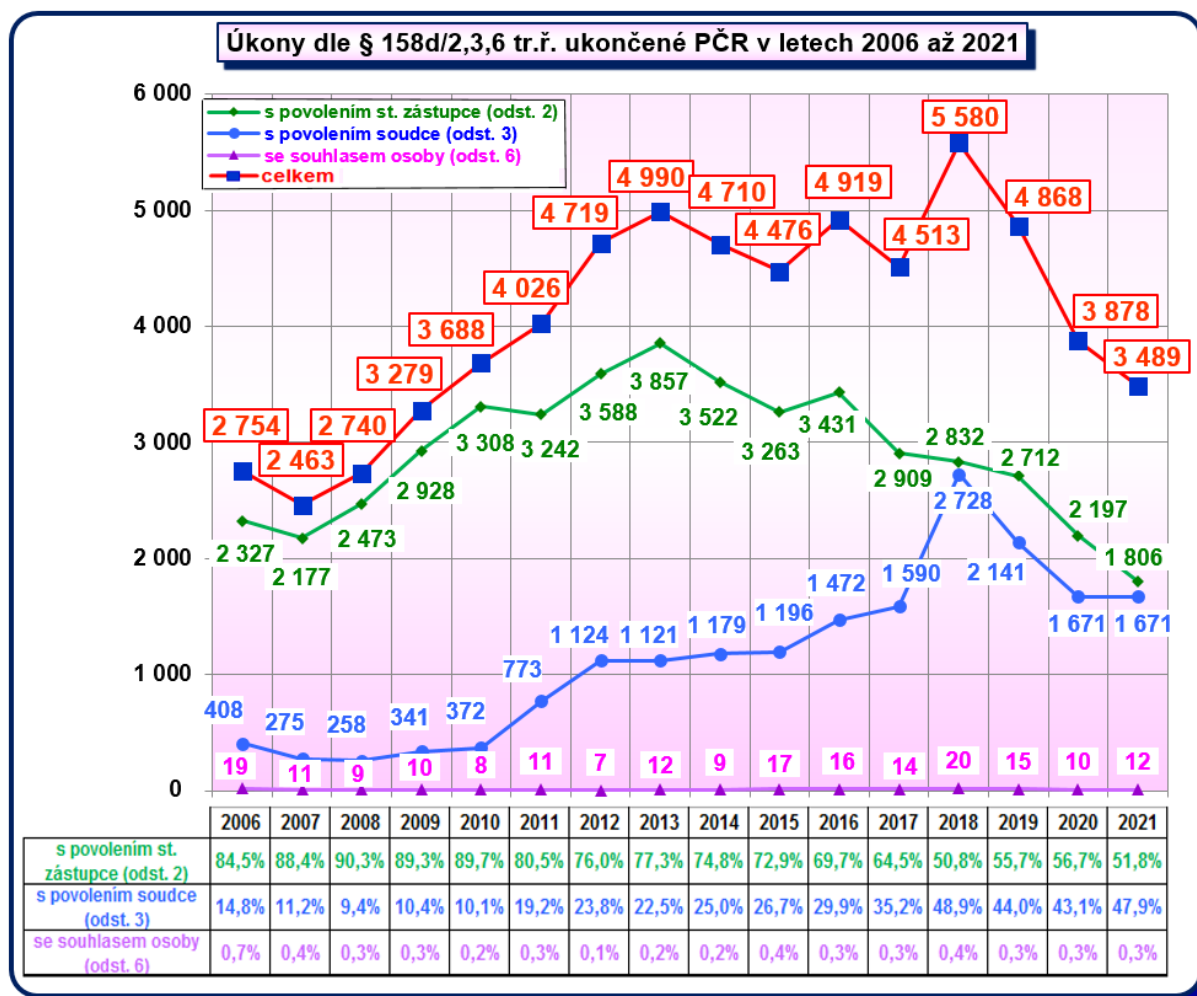

Vývoj nasazování sledování osob a věcí dle jednotlivých odstavců § 158d tr. ř. není rovnoměrný, je ovlivněn zejména strukturou a charakterem trestných činů, možnostmi jejich objasňování, především nepravděpodobností získání potřebných informací a důkazů jiným zákonným způsobem.

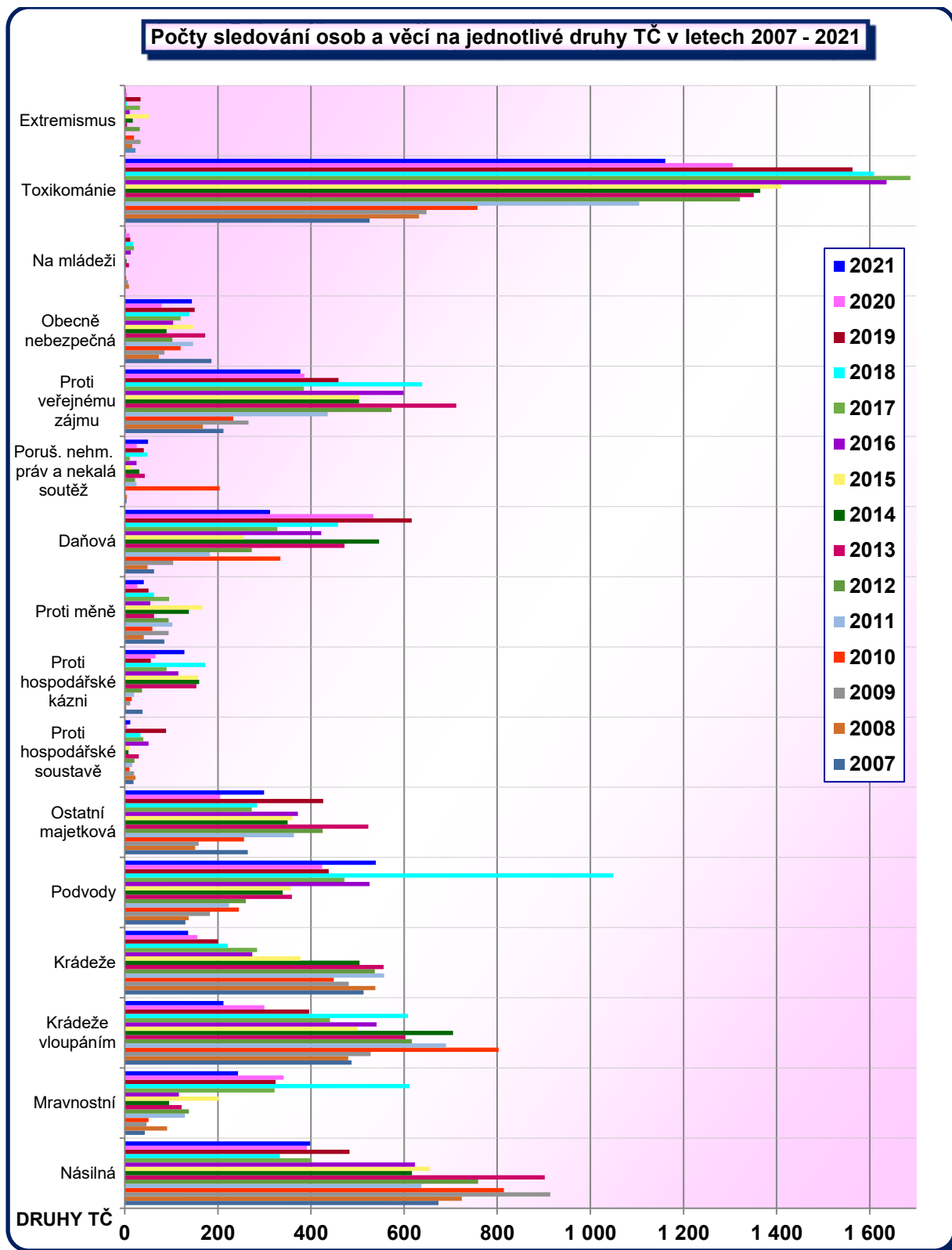
Každoročně nejvyšší objem úkonů představují ty, co byly vyžádané s povolením státního zástupce podle odstavce 2. Dle níže uvedeného grafu je patrná vzestupná tendence využívání těchto úkonů až do roku 2013, poté se směr vývojové křivky obrátil. V roce 2021 bylo ukončeno 1 806 úkonů vyžádaných na základě povolení státního zástupce, což představuje nejnižší počet od počátku sledovaného období.

Množství úkonů vyžádaných na základě povolení soudce (odst. 3) od roku 2009 až do roku 2018 stoupalo, přičemž v roce 2018 se jednalo o enormní vzestup sledování osob a věcí se souhlasem soudce, v tomto roce bylo ukončeno nejvíce úkonů (2 728) za celé sledované období. V roce 2019 a 2020 se počet úkonů se souhlasem soudce výrazně snížil. V roce 2021 bylo ukončeno 1 671 sledování osob a věcí se souhlasem soudce, což je shodný počet, jako v roce 2020. V procentuálním zastoupení se poměr úkonů vyžádaných s povolením státního zástupce snižuje ve prospěch úkonů povolených soudcem.

Podíl úkonů sledování osob a věcí realizovaných se souhlasem osoby je zanedbatelný, od počátku vyhodnocovaného období se pohyboval v rozmezí 0,1 % až 0,7 %.

Za celé vyhodnocované období od roku 2007, kdy jsou data získávána prostřednictvím systému MU II, je sledování osob a věcí, obdobně jako odposlechy, nejčastěji využíváno na vyšetřování trestných činů toxikománie. Po toxikománii je sledování osob a věcí nejčastěji využíváno na šetření násilné trestné činnosti, krádeží vloupáním, trestné činnosti proti veřejnému zájmu, krádeží, podvodů a daňové trestné činnosti.

Úkony dle § 158d/ 2,3,6 tr.ř. podle kriminality / rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A Násilná TČ	674	724	914	814	637	759	902	617	655	623	400	333	483	391	398
B Mravnostní TČ	43	91	47	51	129	138	122	95	202	116	322	612	324	341	243
D Krádeže vloupáním	487	480	528	803	690	617	603	705	500	541	441	608	396	300	212
E Krádeže	513	538	481	449	557	537	556	504	377	274	284	221	200	156	136
F Podvody	130	137	183	245	224	260	359	339	356	526	472	1 049	438	424	539
G Ostatní majetková TČ	264	151	159	256	363	425	523	350	360	372	273	284	426	205	299
H TČ proti hosp. soustavě	19	23	20	10	16	21	30	8	11	51	40	34	89	5	12
I TČ proti hosp. kázní	38	3	12	15	20	37	154	160	157	115	90	173	56	66	128
J TČ proti měně	85	41	94	59	102	94	63	138	167	55	95	63	51	27	41
K Daňová TČ	63	49	104	334	183	273	472	546	255	422	328	458	616	534	312
M Poruš. nehm. práv a n. s.	4	5	2	204	25	22	43	31	14	25	11	49	41	26	50
N TČ proti veř. zájmu	212	168	266	233	436	573	712	503	504	599	385	639	459	386	377
O Obecně nebez. TČ	186	73	85	120	147	102	173	90	147	104	120	139	150	79	144
P TČ na mládeži		9	7	3	2	2	9	4	3	13	20	18	12	11	2
T Toxikomanie	526	632	648	758	1 105	1 321	1 351	1 365	1 410	1 636	1 687	1 609	1 563	1 306	1 161
X Extremismus	23	16	34	20	0	32	5	17	52	11	33	5	34	5	2
CELKEM ÚKONŮ	2 463	2 740	3 279	3 688	4 026	4 719	4 990	4 710	4 476	4 919	4 513	5 580	4 868	3 878	3 489

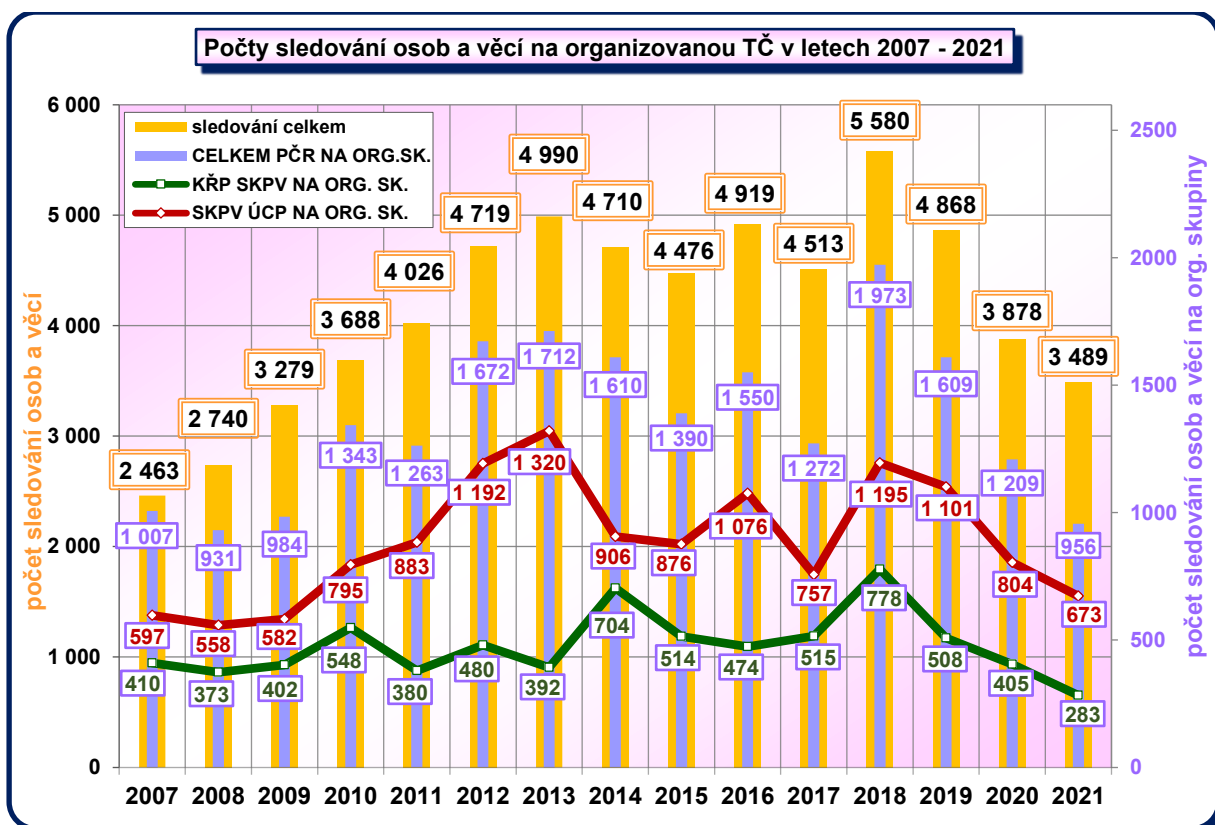
Následující popis vývoje používání sledování osob a věcí na vybrané druhy trestné činnosti se zaměřuje na rozlišení úkonů vykázaných útvary SKPV KŘP a útvary SKPV ÚCP.

Sledování osob a věcí na vybrané druhy TČ	PČR SKPV	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A Násilná TČ	KŘP	397	371	555	473	381	477	495	470	324	329	248	192	281	146	136
	ÚCP	277	353	359	341	256	282	407	147	331	294	152	141	202	245	262
B Mravnostní TČ	KŘP	10	36	46	24	58	98	96	78	175	116	311	587	312	309	235
	ÚCP	33	55	1	27	71	40	26	17	27	0	11	25	12	32	8
G Ostatní majetková TČ	KŘP	225	146	146	170	295	339	316	202	213	201	226	189	254	122	166
	ÚCP	39	5	13	86	68	86	207	148	147	171	47	95	172	83	133
K Daňová TČ	KŘP	5	8	23	233	30	83	84	164	96	196	181	214	292	300	221
	ÚCP	58	41	81	101	153	190	388	382	159	226	147	244	324	234	91
N TČ proti veř. zájmu	KŘP	31	40	37	23	32	67	76	64	53	73	107	49	100	56	49
	ÚCP	181	128	229	210	404	506	636	439	451	526	278	590	359	330	328
T Toxikomanie	KŘP	276	322	356	355	614	645	663	804	871	930	969	836	947	880	641
	ÚCP	250	310	292	403	491	676	688	561	539	706	718	773	616	426	520

Z dlouhodobějšího hlediska je zřejmé, že útvary SKPV ÚCP, oproti útvarům SKPV KŘP, využívají sledování osob a věcí častěji na trestnou činnost proti veřejnému zájmu a na daňovou trestnou činnost. Naopak frekventovanější používání úkonů na ostatní majetkovou trestnou činnost a od roku 2012 i na mravnostní trestnou činnost lze připsat na vrub útvarům SKPV KŘP. Úkony na násilnou trestnou činnost a na toxikomanii vykazují častěji rovněž útvary SKPV KŘP, nicméně rozdíl oproti útvarům SKPV ÚCP není tak výrazný.

V oblasti vykazování úkonů sledování osob a věcí na organizovanou trestnou činnost platí analogicky totéž, co bylo uvedeno v kapitole pojednávající o této problematice v části věnované odposlechům.

Z dlouhodobějšího hlediska, do roku 2013 vzrůstal počet sledování osob a věcí, nárůst množství úkonů na organizovanou trestnou činnost byl ve vztahu k tomuto navýšení nerovnoměrný a v letech 2008 a 2011 byl dokonce zaznamenán pokles úkonů na organizovanou trestnou činnost. Navýšení počtu úkonů na organizovanou trestnou činnost tak nedosahovalo úrovně navýšení celkového počtu úkonů a poměr úkonů na organizovanou trestnou činnost klesal. Atypický vývoj nastal v roce 2014, kdy se markantně snížil počet i podíl úkonů SKPV ÚCP použitých na organizovanou trestnou činnost, a naopak u SKPV KŘP tento počet i podíl výrazně vzrostl. V roce 2016 došlo po dvouletém poklesu k opětovnému navýšení počtu použitých úkonů sledování osob a věcí i úkonů vykázaných na šetření organizované trestné činnosti. Významné snížení počtu sledování osob a věcí v roce 2017 u NCOZ se promítlo do úbytku vykázaných úkonů na organizovanou trestnou činnost za útvary SKPV ÚCP, resp. za celou Policii ČR. V roce 2018 se situace obrátila, následovalo výrazné navýšení sledování osob a věcí použité na organizovanou trestnou činnost (+701, tj. 55,1 %), přičemž nejvyšší početní nárůst úkonů na organizované skupiny byl vykázan právě u NCOZ. V letech 2019 až 2021 byl pokles úkonů na organizovanou trestnou činnost adekvátní úbytku počtu sledování osob a věcí. Jak již bylo uvedeno u odposlechů, úkony na organizovanou trestnou činnost používají zejména útvary SKPV ÚCP, tudíž vývojové křivky za celou Policii ČR ovlivňují především útvary SKPV ÚCP. Souhrnně od roku 2007 do roku 2021 představovaly úkony použité na šetření trestné činnosti s prvkem organizovanosti za celou Policii ČR 32,9 % podíl. Zatímco útvary SKPV KŘP vykazaly celkově za patnáctileté období prvek organizovanosti u 17,8 % „svých“ úkonů, u útvarů SKPV ÚCP se jednalo o 60,2 % úkonů.

4.4 Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021 a způsoby jejich vyřízení

4.4.1 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021

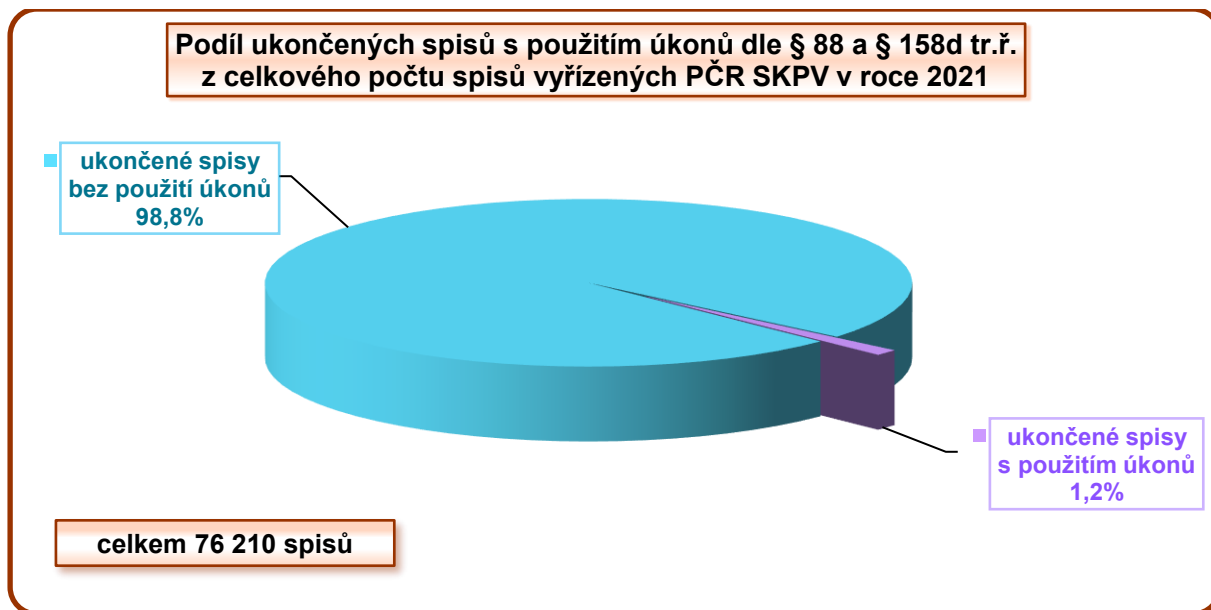
V otázce efektivnosti aplikace úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. pro vlastní trestní řízení, se v rámci Analýzy vyhodnocuje způsob vyřízení spisů ukončených v daném roce, u nichž byly v průběhu prověřování a vyšetřování nasazeny sledované úkony. Tato část Analýzy byla zpracována na základě podkladů zaslaných jednotlivými útvary Policie ČR SKPV.

Níže uvedené spisy mohly být zahájeny kdykoliv, ukončeny však byly nejpozději v roce 2021. Totéž platí i pro dobu nasazení předmětných úkonů, proto jejich počty nelze srovnávat s úkony vyhodnocenými v předchozích kapitolách.

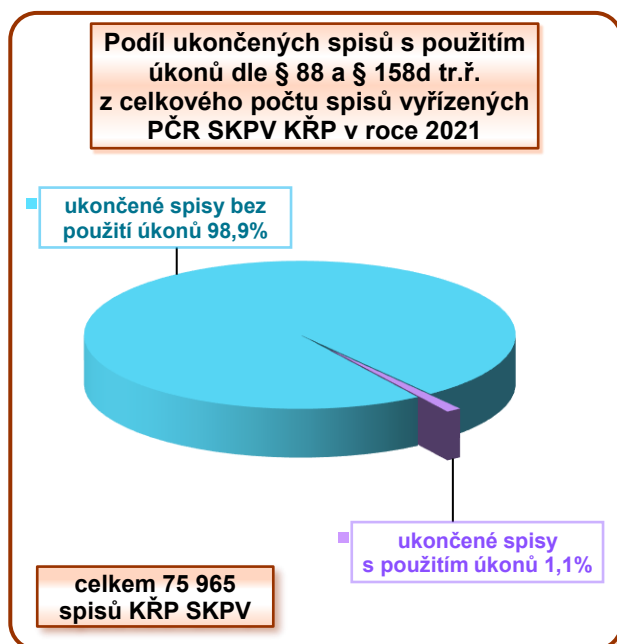
Rok 2021		celkem vyřízeno spisů	z toho spisů s použitím úkonů dle § 88/1,5 a § 158d/2,3,6 tr.ř.	tj. v %
CELKEM PČR		76 210	914	1,2%
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	75 965	872	1,1%
	PHA	12 433	158	1,3%
	STC	9 091	69	0,8%
	JHC	3 123	81	2,6%
	PLK	5 278	69	1,3%
	KVK	2 106	45	2,1%
	ULK	8 194	61	0,7%
	LBK	3 707	36	1,0%
	PAK	3 115	24	0,8%
	HKK	3 211	25	0,8%
	VYS	2 189	56	2,6%
	JHM	8 102	98	1,2%
	OLK	3 494	61	1,7%
	ZLK	2 385	13	0,5%
	MSK	9 537	76	0,8%
ÚTVARY PČR SKPV CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	245	42	17,1%
	NCOZ	152	23	15,1%
	NPC	27	19	70,4%
	ÚDV	66	0	0,0%

*Zdroj: Základní hlášení o stavu trestního řízení na SKPV KŘP a SKPV ÚCP

V roce 2021 bylo v rámci Policie ČR SKPV ukončeno celkem 76 210 spisů, přičemž z tohoto počtu se jednalo o 914 spisů, ve kterých byly použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. Z celkového počtu spisů vyřízených Policií ČR SKPV v roce 2021 tak podíl ukončených spisů, ve kterých byly použity tyto úkony, tvořil 1,2 %.

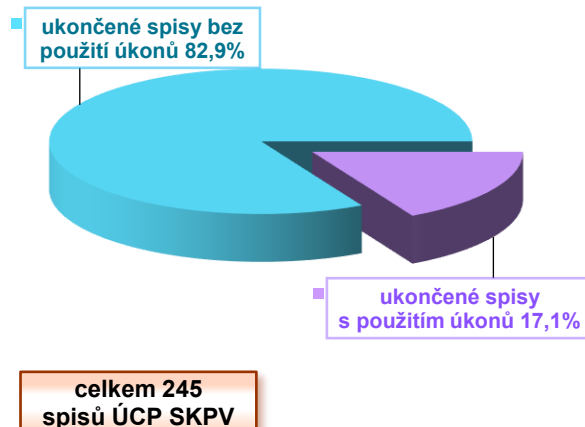
V roce 2021 bylo celkově za všechny SKPV KŘP ukončeno 872 spisů, v rámci nichž byly použity předmětné úkony, tj. 1,1 % z celkového počtu spisů ukončených v roce 2021 útvary SKPV KŘP.

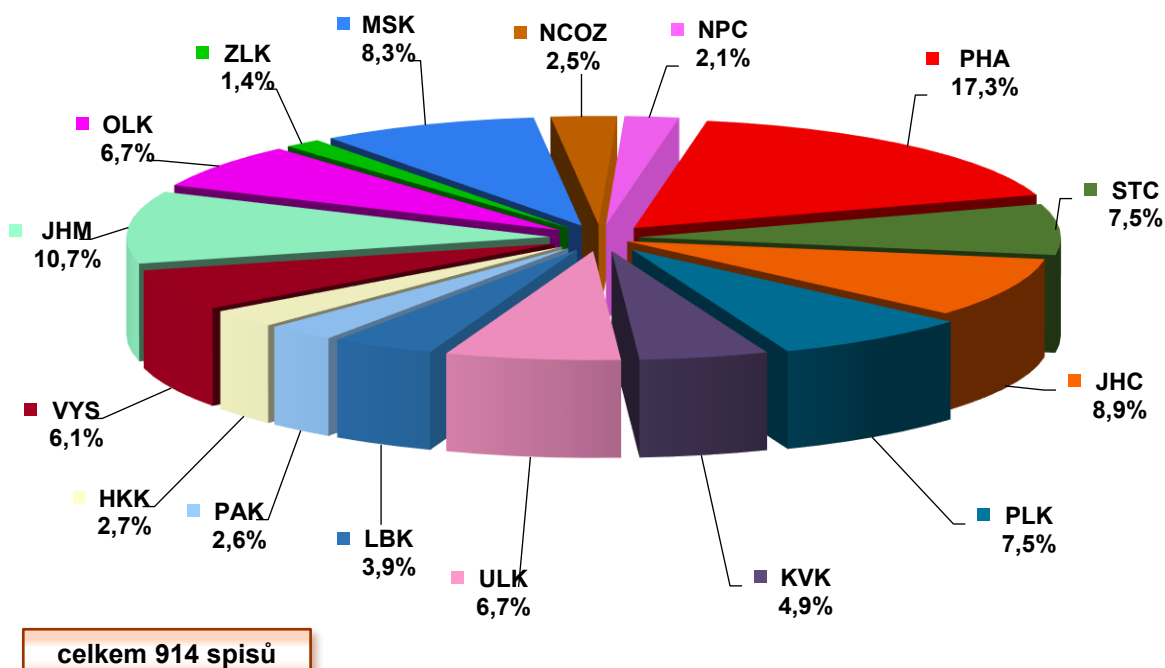
Odlišná situace je u útvarů SKPV s celostátní působností, kde byly úkony použity ve 42 spisech, tj. 17,1 % spisů z celkového počtu spisů vyřízených SKPV ÚCP v roce 2021.

Nejvyšší podíl (70,4 %) ukončených spisů s použitím úkonů dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. z celkového počtu spisů vyřízených jednotlivými útvary v roce 2021 vykazuje NPC.

Podíl ukončených spisů s použitím úkonů dle § 88 a § 158d tr.ř. z celkového počtu spisů vyřízených PČR SKPV ÚCP v roce 2021

Spisy ukončené v roce 2021, u nichž byly použity úkony dle § 88 a § 158d tr.ř.

Pro vlastní Analýzu lze shrnout, že z celorepublikového hlediska zcela jednoznačně nejvíce spisů, v rámci nichž byly během šetření použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., v roce 2021 ukončily SKPV KŘP hl. m. Prahy (158), SKPV KŘP Jihomoravského (98), Jihočeského (81) a Moravskoslezského kraje (76). Nejméně ukončených spisů s úkony eviduje SKPV KŘP Zlínského kraje (13 spisů).

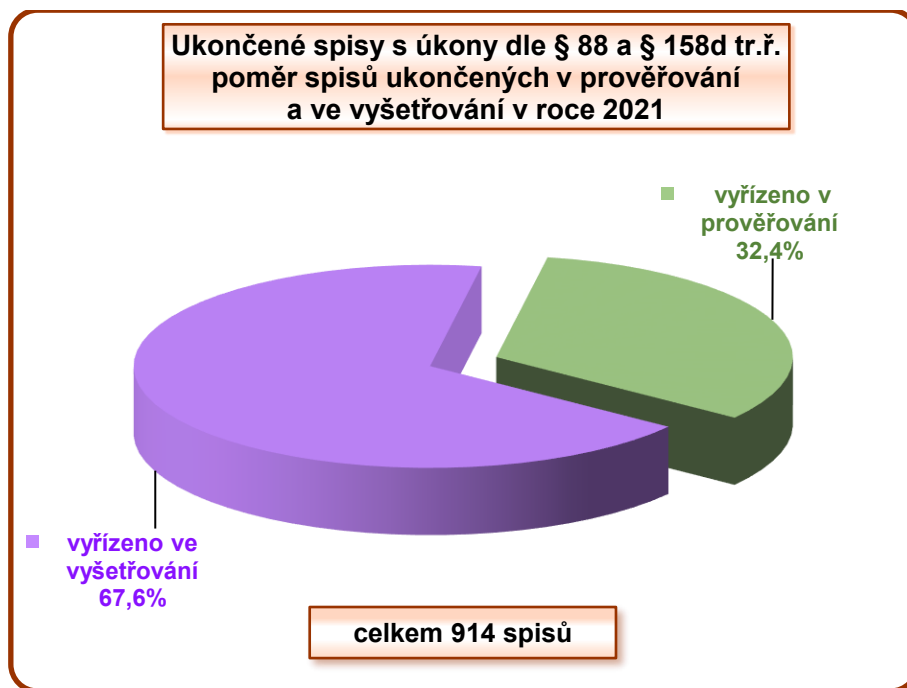
4.4.2 Způsob vyřízení spisů s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončených v roce 2021

Pro stanovení efektivity použití úkonů pro každý ukončený spis je zapotřebí vyhodnotit jednotlivé způsoby vyřízení dotčených spisů, u nichž byly během šetření použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

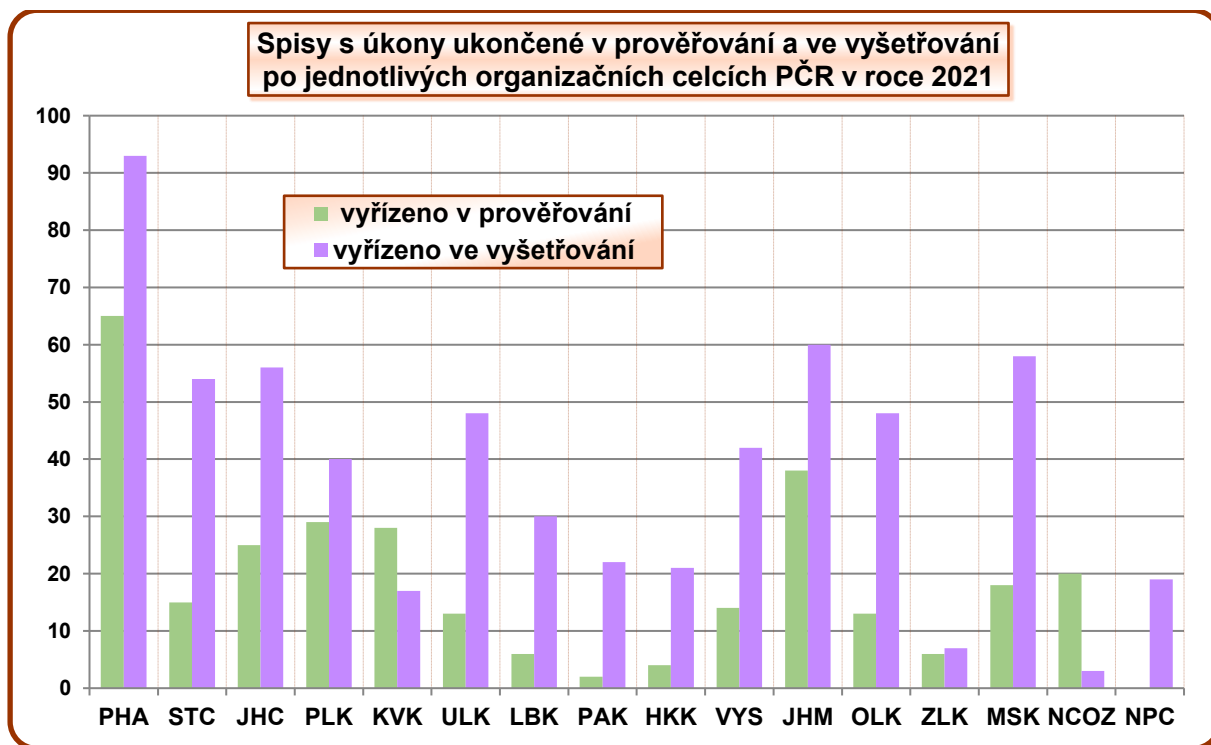
Z celkového počtu ukončených spisů se sledovanými úkony, bylo v roce 2021 vyřízeno 296 spisů v prověřování a 618 spisů ve vyšetřování.

Rok 2021		celkem vyřízeno spisů s použitím úkonů dle § 88 a § 158d tr.ř.	z toho v:	
			prověřování	vyšetřování
CELKEM PČR		914	296	618
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	872	276	596
	PHA	158	65	93
	STC	69	15	54
	JHC	81	25	56
	PLK	69	29	40
	KVK	45	28	17
	ULK	61	13	48
	LBK	36	6	30
	PAK	24	2	22
	HKK	25	4	21
	VYS	56	14	42
	JHM	98	38	60
	OLK	61	13	48
	ZLK	13	6	7
	MSK	76	18	58
ÚTVARY PČR SKPV CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	42	20	22
	NCOZ	23	20	3
	NPC	19	0	19

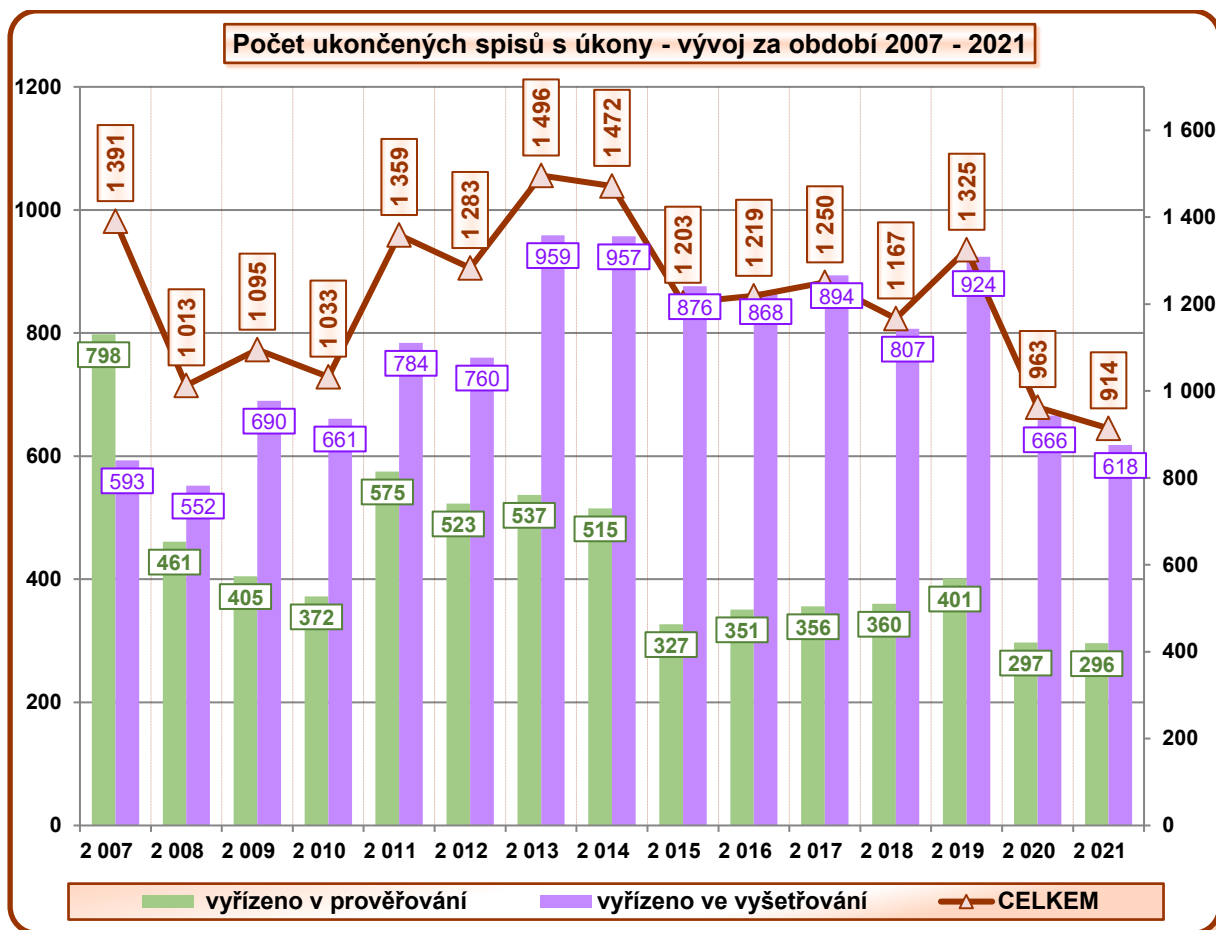
pozn.: způsoby ukončení spisů v prověřování a ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3

U většiny složek Policie ČR SKPV převládají spisy s úkony, které byly ukončeny ve vyšetřování. Více spisů s úkony, které byly vyřízeny v prověřování, vykázala pouze NCOZ (87 %) a SKPV KŘP Karlovarského kraje (62,2 %). Nejvyšší podíl spisů s použitými úkony ukončenými ve vyšetřování vykázala NPC (100 %), SKPV KŘP Pardubického (91,7 %), Královéhradeckého (84 %) a Libereckého (83,3 %) kraje.

Celkový počet spisů s použitými úkony, které byly vyřízené v prověřování a ve vyšetřování v roce 2021, ukazuje oproti roku 2020 na pokles, a to o 49 spisů (tj. 5,1 %). V prověřování bylo ukončeno o 1 spis (0,3 %) méně. U spisů ukončených ve vyšetřování činil pokles 48 spisů (tj. 7,2 %). V roce 2021 bylo v prověřování vyřízeno 32,4 % spisů a ve vyšetřování 67,6 % spisů, což oproti roku 2020 představuje mírné snížení podílu spisů ukončených ve vyšetřování.

Z dlouhodobějšího hlediska lze konstatovat, že nejvyšší podíl spisů vyřízených v prověřování (57,4 %) a analogicky nejnižší podíl spisů vyřízených ve vyšetřování (42,6 %) byl v roce 2007. Nejpříznivější situace nastala v roce 2015, kdy podíl spisů vyřízených v prověřování představoval 27,2 % a ve vyšetřování 72,8 %.

4.4.3 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021 a vyřízené v prověřování

Spisy vyřízené v prověřování (celkem 296 spisů) byly v rámci SKPV KŘP a útvarů SKPV s celostátní působností ukončeny následujícími způsoby.

SKPV KŘP/ÚCP rok 2021	předáno jinému org. celku	sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č.j.	odloženo §159a/1 tr.ř.	odevzdáno §159a/1a tr.ř.	odevzdáno §159a/1b tr. ř.	odloženo §159a/2 tr.ř	odloženo §159a/3 tr.ř	odloženo §159a/4 tr.ř.	odloženo §159a/5 tr.ř.	dočasně odloženo § 159b tr.ř.	uloženo podezřelých	podezření neprokázáno	neznámé ukončení	§ 70 zák. č. 218/2003 Sb., (ve věcech mládeže)	vyřízeno jinak	CELKEM
PHA	5	19	24	1	2			3	10						1	65
STC	5	1	4	1		1			3							15
JHC	4	1	7			1			7						5	25
PLK	13		7	3		2			3						1	29
KVK	1		10			1			3			1			12	28
ULK		4	5			1			3							13
LBK	2								3						1	6
PAK									2							2
HKK			4													4
VYS	1	2	9						1						1	14
JHM	3	2	8	2					10						13	38
OLK	2	2	5						3		1					13
ZLK	2		3						1							6
MSK	1		6			1	1		9							18
NCOZ		1	5						6						8	20
NPC																
CELKEM	39	32	97	7	2	7	1	3	64		1	1			42	296

pozn.: způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3

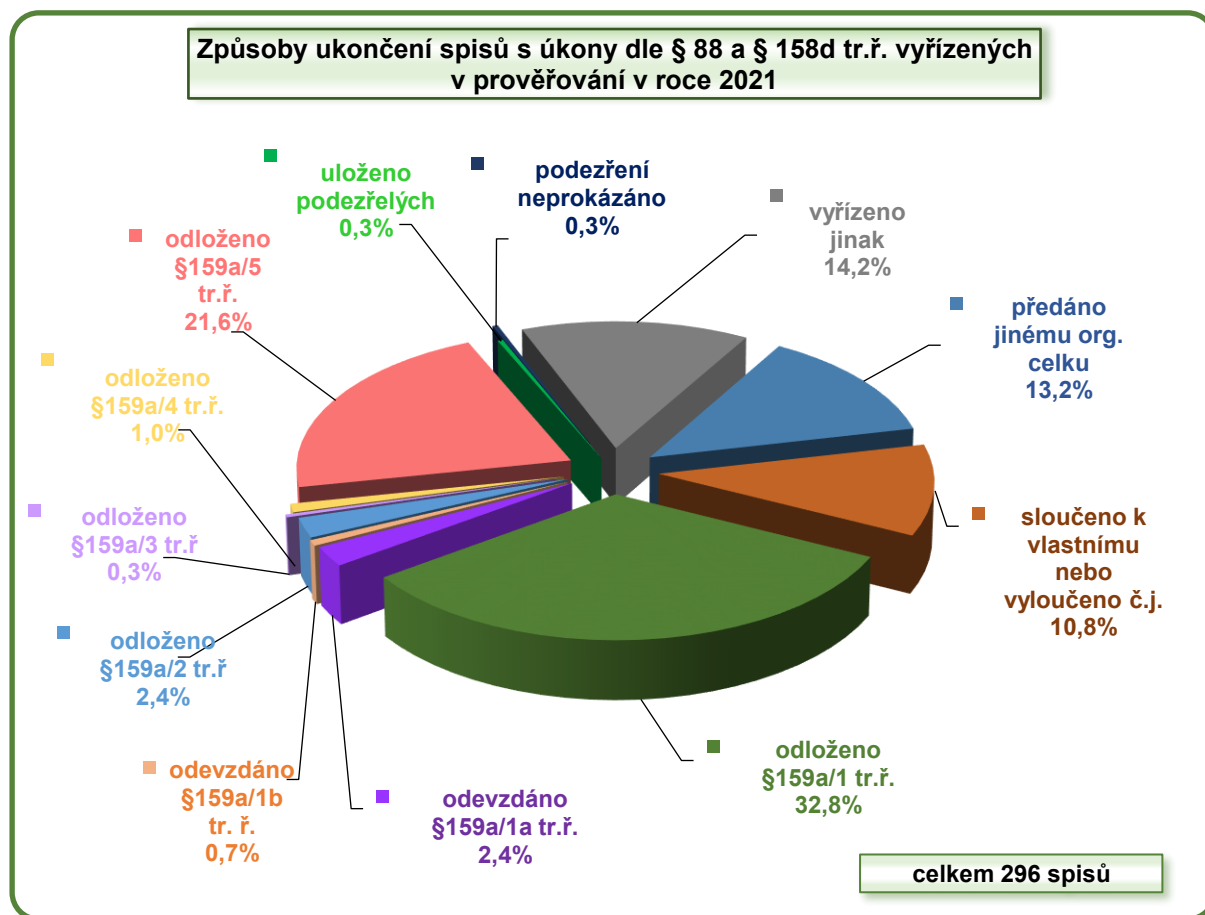
Největší podíl spisů s využitím sledovaných úkonů a ukončených v prověřování představují spisy ukončené způsobem „odloženo § 159a/1 tr. ř.“ (32,8 %), kdy ve věci takto odložené nejde o podezření z trestného činu a není na místě vyřídit věc jinak. Tímto způsobem bylo vyřízeno nejvíc spisů v rámci SKPV KŘP hl. města Prahy a SKPV KŘP Karlovarského kraje.

Druhý nejčastější způsob ukončení spisů s úkony v prověřování (21,6 %) je „odloženo dle § 159a/5 tr. ř.“, kdy se zpravidla jedná o neznámého pachatele (NP). Nejvíce takto ukončených spisů je evidováno u SKPV KŘP hl. m. Prahy a SKPV KŘP Jihomoravského kraje.

Celkem 42 (14,2 %) spisů bylo vyřízeno jinak, tedy žádným z uvedených způsobů.

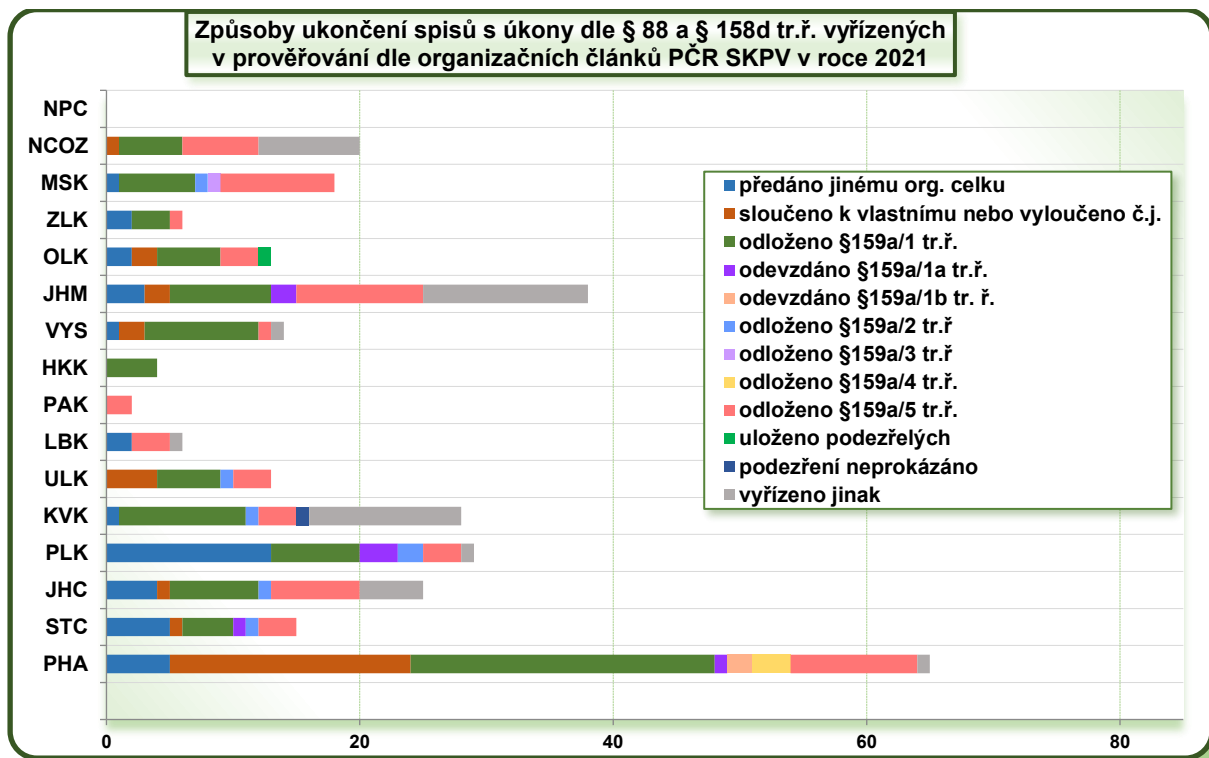
Následuje způsob vyřízení „předáno jinému organizačnímu celku“ (13,2 %), zpravidla se jedná o postoupení na vyšší organizační článek Policie ČR SKPV nebo naopak, o vrácení na nižší organizační článek. V těchto případech může být následně postoupený spis vyřízen ve vyšetřování na organizačním článku, kam byl předán.

V roce 2021 byly další spisy (10,8 %) ukončeny způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučení čísla jednacího“. Tento specifický způsob ukončení spisu vychází ze skutečnosti, že v průběhu prověřování trestné činnosti může být zjištěno, že v rámci několika spisů se objevuje stejný pachatel nebo pachatelé a stejná nebo obdobná trestná činnost. Stává se tak zejména v případě sériové trestné činnosti. V takovém případě tedy dojde ke sloučení všech dotčených spisů do jednoho trestního spisu, který může být následně ukončen jiným způsobem vyřízení, např. návrhem na podání obžaloby (dále jen „NPO“). Může dojít i k opačnému případu, kdy se vyloučí ze spisu pachatel, který se jen podílí na šetřené trestné činnosti, zatímco sám spáchal další závažný trestný čin, který je dále šetřen samostatně v rámci nového trestního spisu s předpokladem samostatného ukončení, např. způsobem NPO, eventuálně z důvodu urychlení trestního řízení původního spisu.

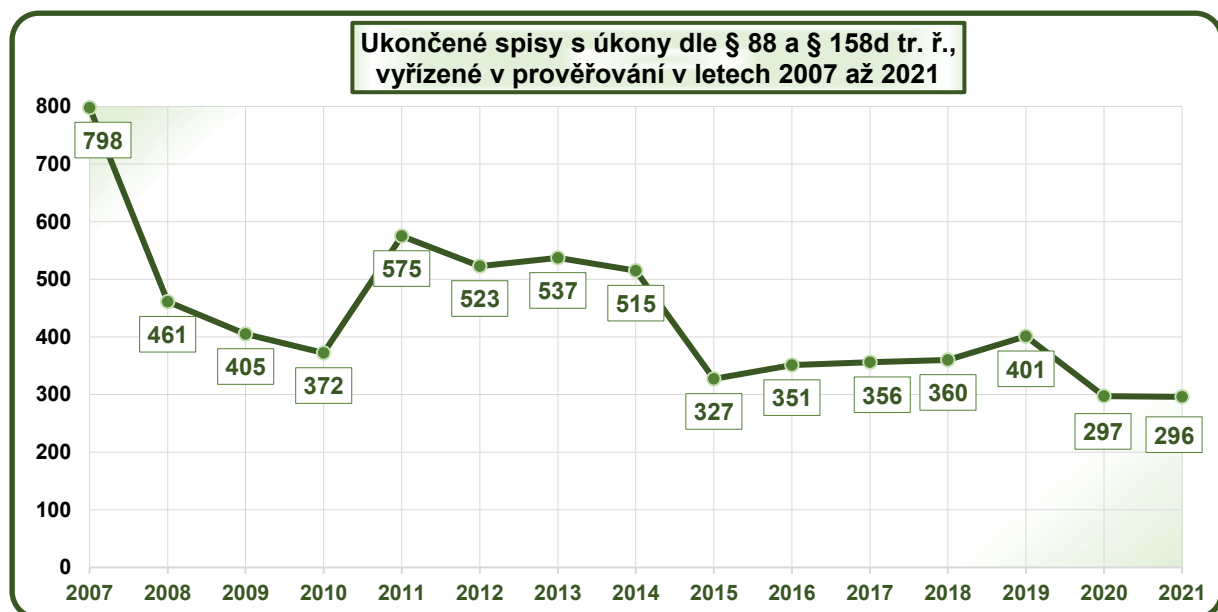

Ostatní způsoby ukončení spisu v prověřování byly použity ve zbývajících případech a nedosahují ani 3% podílu spisů vyřízených v prověřování.

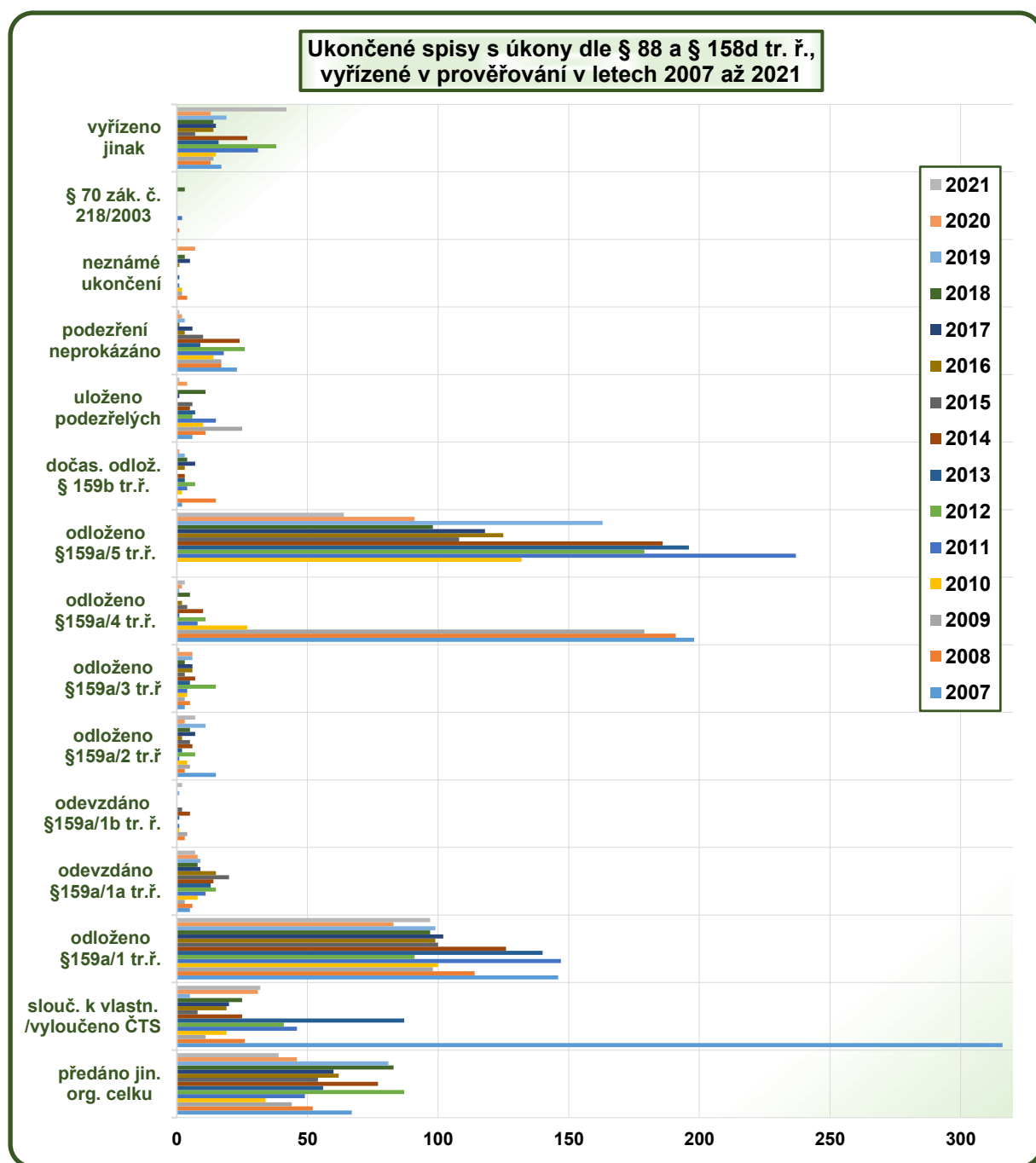
Následující graf prezentuje rozložení spisů s úkony, které byly ukončené v roce 2021, dle jednotlivých organizačních článků SKPV, včetně způsobů jejich vyřízení v prověřování.

Z vývoje za období od roku 2007 do konce roku 2010 je zřejmý klesající trend počtu spisů vyřízených v prověřování. V roce 2011 došlo k prudkému nárůstu počtu spisů s úkony ukončenými v prověřování, který se v následujících třech letech mírně snížil. Po výrazném poklesu počtu spisů ukončených v prověřování v roce 2015 následoval čtyřletý pozvolný růst těchto spisů. Pokles spisů ukončených v prověřování v roce 2020 představoval 104 spisů (tj. 25,9 %), celkem jich bylo ukončeno 297. V roce 2021 bylo v prověřování ukončeno 296 spisů, což je nejméně za celé vyhodnocované období let 2007 až 2021.

V souhrnu, za celé vyhodnocované období let 2007 až 2021 bylo nejvíce spisů s úkony dle § 88 a § 158d tr. ř. odloženo dle § 159a odst. 5 tr. ř. (zejména neznámý pachatel). Druhý nejčastější způsob vyřízení spisů představuje odložení dle § 159a odst. 1 tr. ř., kdy nešlo o podezření z trestného činu. S velkým odstupem následují spisy ukončené z důvodu předání jinému organizačnímu celku. Dalšími v pořadí jsou spisy ukončené způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č.j.“, počet takto ukončených spisů byl enormní v roce 2007, v letech následujících se zastoupení těchto spisů rapidně snížilo. Nezanedbatelný podíl vykazují také spisy odložené dle § 159a odst. 4 tr. ř., kdy se jedná o odložení státním zástupcem, přičemž vyšší počty byly patrné v letech 2007 až 2009, poté následoval prudký pokles. Za celé období celkově další způsoby ukončení nepřesáhly 5% zastoupení.

4.4.4 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2021 a vyřízené ve vyšetřování

Z hlediska hodnocení efektivity je významnější část o spisech, které byly vyřízeny ve vyšetřování. Tyto spisy (celkem 618) byly v rámci jednotlivých složek SKPV KŘP a SKPV útvarů s celostátní působností vyřízeny následujícími způsoby.

KŘP/ÚCP SKPV rok 2021	předáno jinému org. celku	sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno	návrh na postoupení §171 tr.ř.	návrh na zastavení §172/1d tr.ř.	návrh na zastavení §172/1a,b,c,e,f, §172/2a,b,c tr.ř.	návrh na přerušení §173/1a tr.ř.	návrh na přerušení §173/1 b,c,d tr.ř.	návrh na podmíněné zastavení §307/1 tr.ř.	návrh na schválení narovnání §309 tr.ř.	NPO	vyřízeno jinak	CELKEM
PHA	1			1						90	1	93
STC	1	1						1		51		54
JHC										55	1	56
PLK	1							4		35		40
KVK	3									14		17
ULK	1									45	2	48
LBK								3		27		30
PAK	1	1								20		22
HKK								1		20		21
VYS								3		38	1	42
JHM	2							3		55		60
OLK								1		47		48
ZLK								1		6		7
MSK		1						1		56		58
NCOZ										3		3
NPC										19		19
CELKEM	10	3		1				18		581	5	618

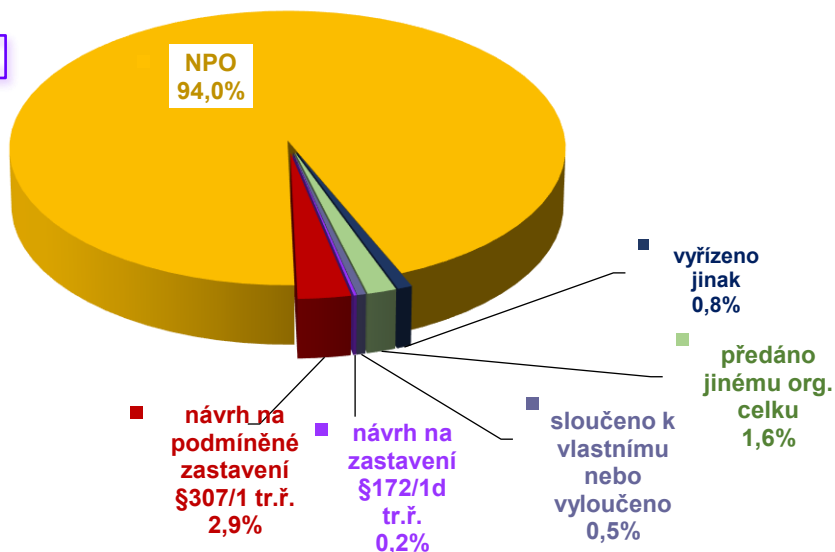
pozn.: způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování jsou blíže specifikovány v příloze č. 3

Nejvíce spisů s úkony, které byly v roce 2021 vyřízeny ve vyšetřování, bylo ukončeno NPO, jednalo se o 581 spisů, tj. 94 % ze spisů ukončených ve vyšetřování. Nejvyšší podíl spisů ukončených NPO, z počtu spisů ukončených ve vyšetřování jednotlivými útvary, vykázala NCOZ a NPC (oba 100 %), následovala SKPV KŘP Jihočeského a Olomouckého kraje, hl. města Prahy, Moravskoslezského a Královéhradeckého kraje, u nichž se podíl spisů vyřízených NPO pohyboval mezi 95,2 a 98,2 procenty.

Ukončení spisů způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“, kdy se zpravidla jedná o postoupení na vyšší organizační článek Policie ČR SKPV nebo o vrácení na nižší organizační článek, případně předání z důvodu místní příslušnosti, kde spis může být následně úspěšně vyřešen, představovalo v roce 2021 celkem 1,6 % spisů ukončených ve vyšetřování.

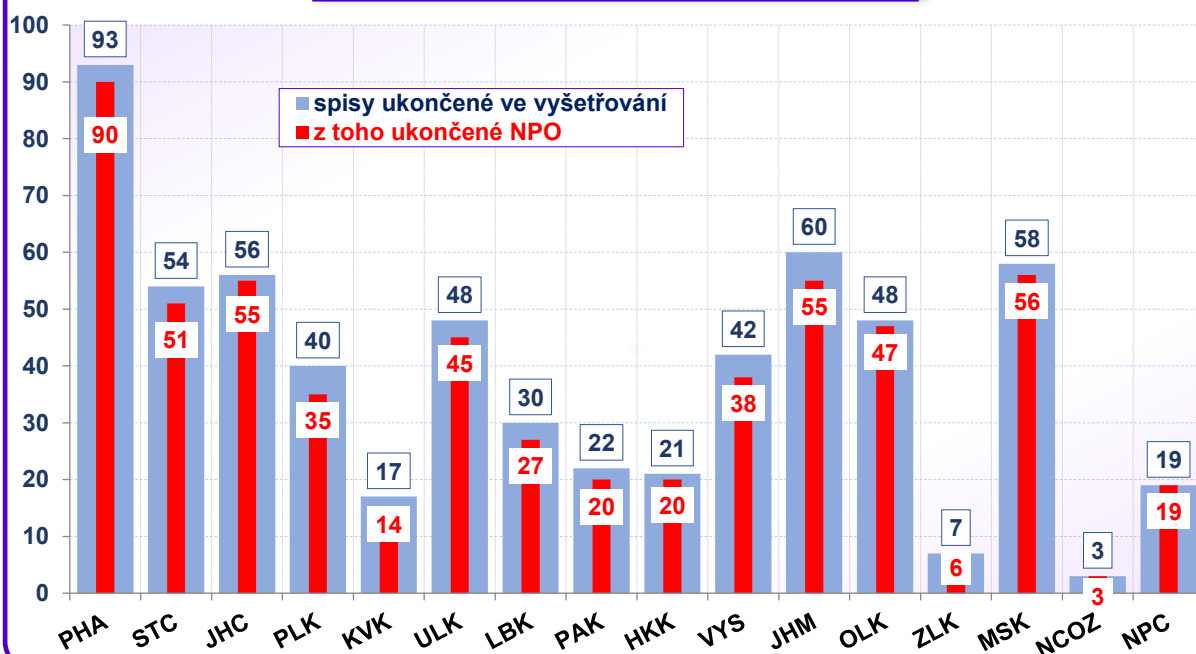
**Způsoby ukončení spisů s úkony dle § 88 a § 158d tr.ř.
vyřízených ve vyšetřování v roce 2021**

celkem 618 spisů

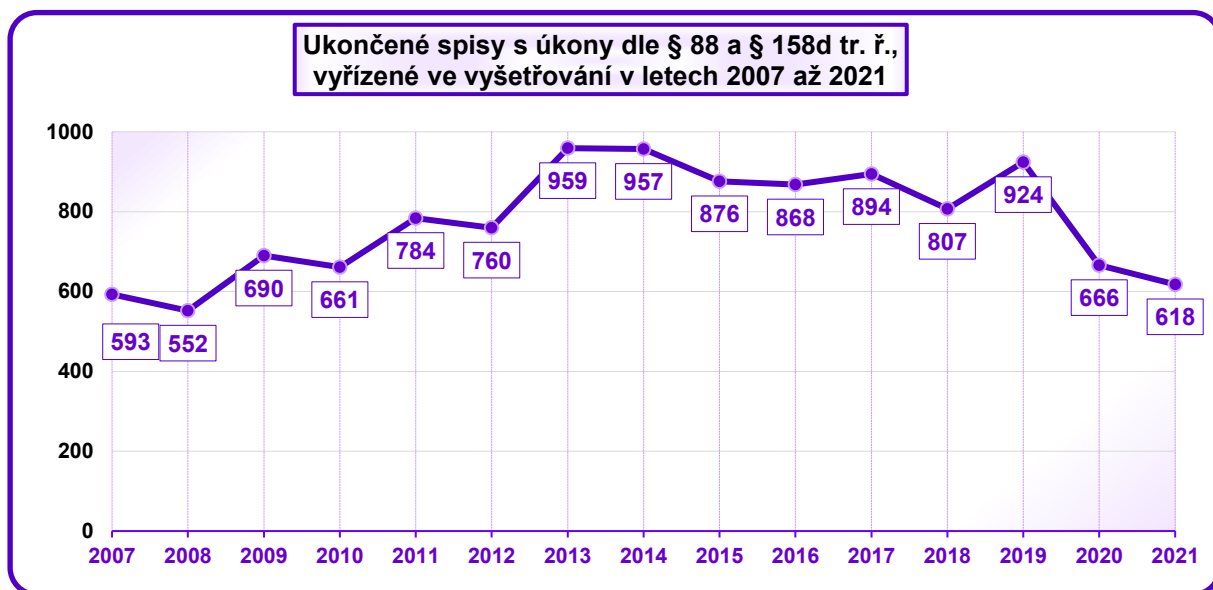
Podíly ostatních způsobů vyřízení spisů se sledovanými úkony ve vyšetřování jsou téměř zanedbatelné, pohybují se pod hranicí 1 %, vyjma způsobu ukončení „návrh na podmíněné zastavení trestního stíhání dle § 307/1 tr. ř.“, takto ukončené spisy představují 2,9% podíl.

**Ukončené spisy s úkony dle § 88 a § 158d tr. ř.
vyřízené ve vyšetřování v roce 2021**

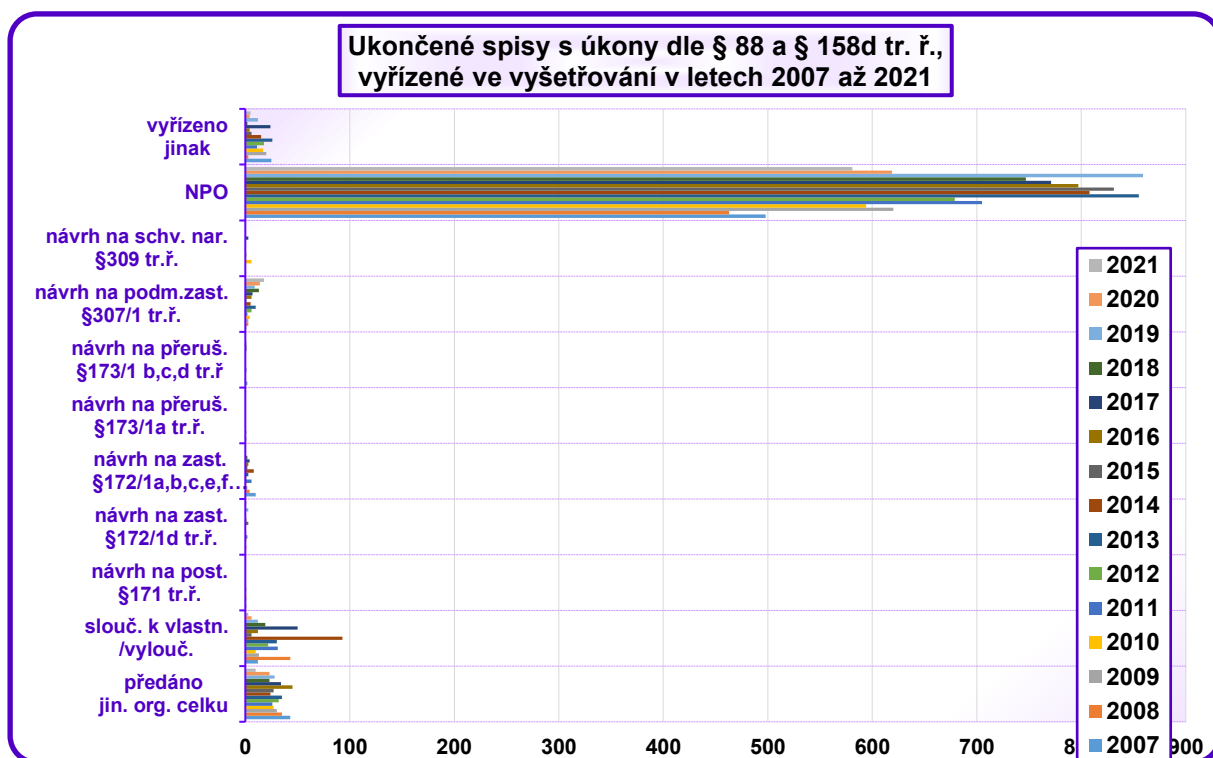

Z následujícího grafu je zřejmé, že křivka vývoje počtu ukončených spisů s úkony, vyřízených ve vyšetřování v letech 2007 až 2021, vykazovala do roku 2013 vzestupnou tendenci, poté následoval klesající trend až do roku 2018. Po zřetelném nárůstu v roce 2019, následoval pokles. V roce 2021 bylo vykázáno o 48 (tj. -7,2%)

méně spisů. Ve vyhodnocovaném období bylo nejméně spisů ve vyšetřování ukončeno v roce 2008, naopak nejvyšší počet byl zaznamenán v letech 2013 a 2014.

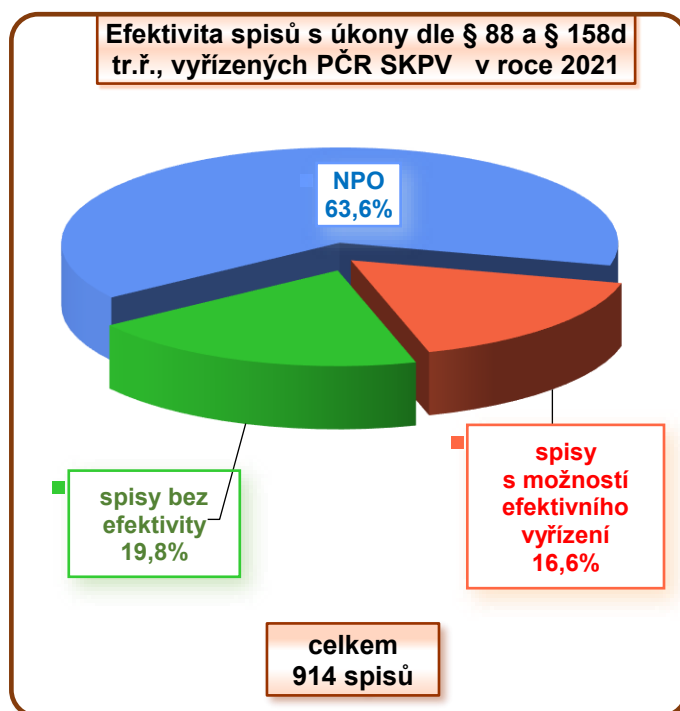

V období let 2007 až 2021 bylo jednoznačně nejvíce spisů s úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. ukončeno NPO (za celé období se jedná o 89,8 % spisů s úkony vyřízených ve vyšetřování). Nejvyšší počet takto ukončených spisů byl zaznamenán v roce 2019. Se značným odstupem následují spisy ukončené způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“, dále pak „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno“ – zřetelnější zastoupení takto ukončených spisů bylo zaznamenáno v roce 2014. Způsobem „vyřízeno jinak“ bylo ukončeno 1,7 % spisů, zastoupení zbývajících způsobů ukončení je zanedbatelné.

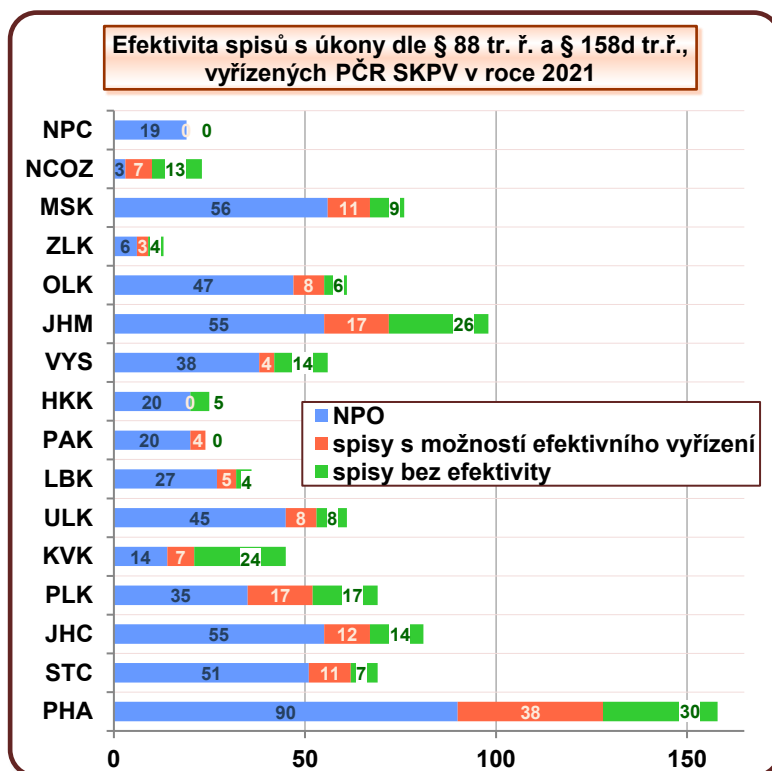

4.4.5 Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v roce 2021

Pro vyhodnocení efektivity způsobu vyřízení skončených spisů je třeba uvážit, že kromě spisů ukončených ve vyšetřování přímo způsobem NPO, se tento způsob vyřízení předpokládá u spisů vyřízených v prověřování, a to způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č. j.“, „předáno jinému organizačnímu celku“, stejně jako u spisů vyřízených ve vyšetřování způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“. O možné efektivitě lze hovořit i v souvislosti s vyřízením spisů způsoby „dočasné odložení trestního stíhání § 159b tr. ř.“, „přerušeno trestního stíhání § 173 tr. ř.“ a „uloženo podezřelých“, kdy se jedná o dočasné odložení spisu z důvodu nedostupnosti podezřelé osoby (osoba je např. v cizině). – viz příloha č. 3.

Za neefektivní spisy s použitím sledovaných úkonů jsou považovány především spisy vyřízené způsobem „odloženo dle § 159a/1 tr. ř.“, tedy podezření se neprokázalo, a dalšími vykazovanými způsoby blíže specifikovanými v příloze č. 3.

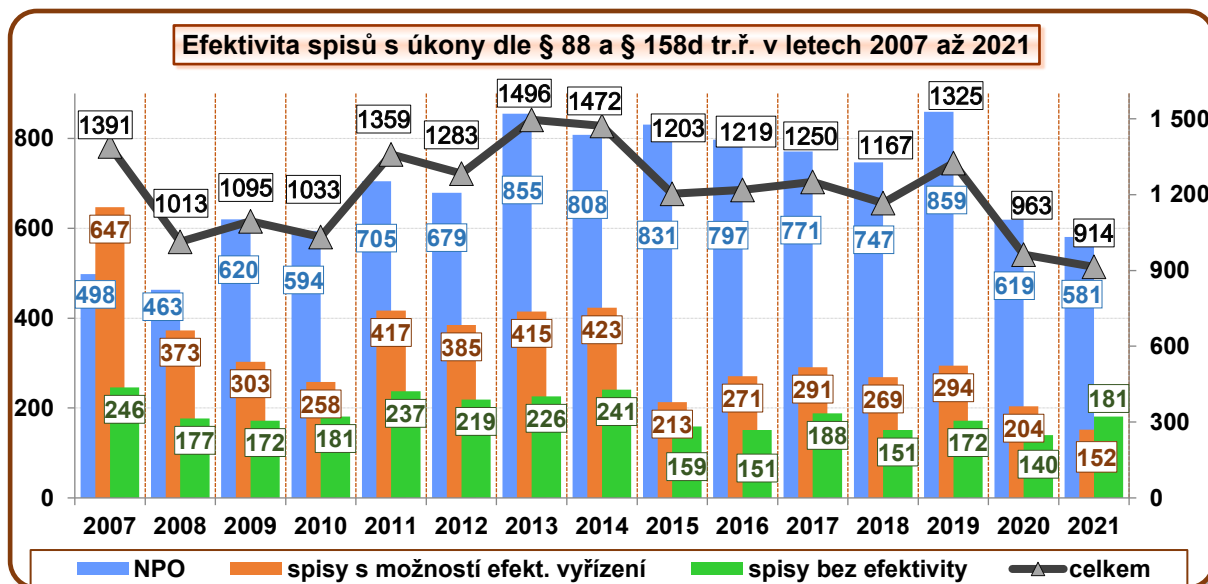

Z celkového počtu vyřízených spisů s úkony za rok 2021 bylo 63,6 % spisů vyřízeno způsobem NPO, u 16,6 % spisů je předpoklad pro následné efektivní vyřízení a 19,8 % spisů s úkony bylo bez efektivity. Z procentuálního srovnání vyplývá, že oproti roku 2020 klesl podíl ukončených spisů NPO o 0,7 %.

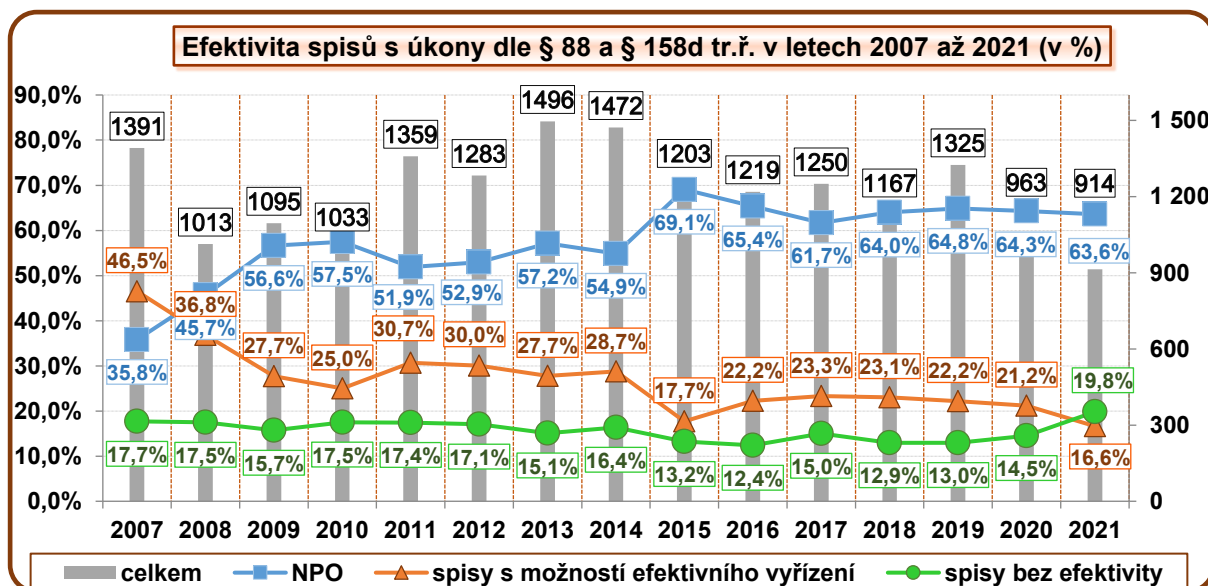
Z pohledu jednotlivých SKPV KŘP v roce 2021 vykázala (z procentuálního hlediska) při vyřizování předmětných spisů nejvyšší efektivitu SKPV KŘP Pardubického kraje.

4.4.6 Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v letech 2007 až 2021

Při hodnocení počtu ukončených spisů s úkony v období let 2007 až 2021, byl patrný úbytek v roce 2008, kdy se jejich počet oproti roku 2007 snížil o 27,2 %. V následujících letech počet ukončených spisů s úkony vykazoval vzestupný trend. V roce 2015 došlo k prudšímu poklesu a v následujících čtyřech letech se počet těchto spisů pohyboval na srovnatelné úrovni. Po nárůstu v roce 2019 byl v roce 2020 zaznamenán výraznější propad, další snížení pokračovalo v roce 2021. Nejméně spisů s úkony bylo ukončeno v roce 2021 (914). Nejvyšší počet spisů ukončených NPO byl zaznamenán v roce 2019 (859).

Pro komparaci efektivity je potřeba porovnat nejen absolutní počty spisů v jednotlivých kategoriích, ale i procentuální podíly těchto kategorií efektivity v jednotlivých letech. Z dlouhodobého vývoje způsobu ukončených spisů s úkony lze konstatovat, že vývojová křivka podílu spisů ukončených způsobem NPO roste. Nejnižší podíl ukončených spisů NPO byl zaznamenán v roce 2007 (35,8 %), naopak nejvyšší poměr spisů ukončených NPO byl v roce 2015 (69,1 %).

4.5 Využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř.

4.5.1 Počty výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu

Metodika vykazování jednotlivých úkonů § 88a tr. ř. byla nastavena tak, aby co nejvíce odpovídala skutečnému stavu dané problematiky. V kapitolách pojednávajících o úkonech dle § 88a tr. ř. jsou vykazovány úkony vyžádané v roce 2021. Časové hledisko zařazení předmětných úkonů do Analýzy je tedy odlišné od odposlechů a sledování osob a věcí, u nichž se jedná o úkony ukončené v roce 2021.

V případě příkazu na výpis z IMEI jsou žádosti adresovány všem mobilním operátorům, předem totiž nelze stanovit, ve které síti se přístroj nachází. V Analýze je však tento způsob zaznamenán jako jeden úkon, neboť jde o jeden požadavek na údaje z jednoho přístroje⁵. Obdobně je tomu při požadavku na výpis z BTS (v Analýze je používán také pojem „buňka“), který musí být pro potřeby providerů (z technických důvodů) rozdělen do samostatných žádostí po maximálně tříhodinových časových intervalech.

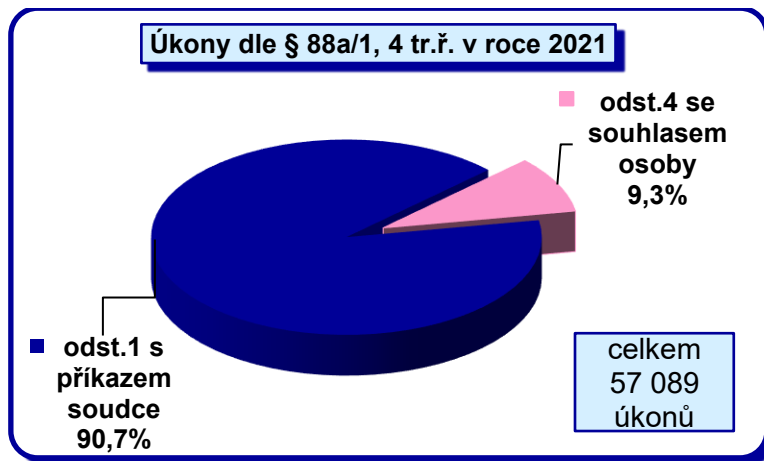
V roce 2021 bylo v rámci celé České republiky v souladu s § 88a tr. ř. Policií ČR realizováno 57 089 záznamů o uskutečněném telekomunikačním provozu, což představuje výpisy o uskutečněné komunikaci prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic a sítě Internet.

Úkony dle § 88a tr.ř. v roce 2021	spisy	PL odst.1	PL odst.4	ML odst.1	ML odst.4	B odst.1	ost. odst.1	ost. odst.4	IP odst.1	celkem
CELKEM PČR	4 907	297	210	5 573	3 375	43 928	265	1 717	1 715	57 089

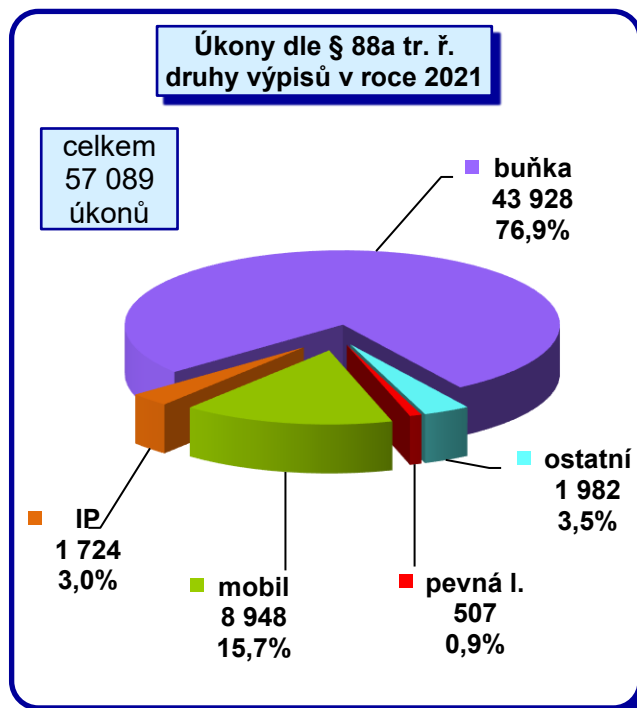
legenda: PL - výpisy na pevnou linku
ML - výpisy na mobilní linku
IP - výpisy z datové komunikace
B - výpisy na buňku
ost. - ostatní údaje

⁵ pozn.: Statistické údaje Policie ČR se značně odlišují od statistik Českého telekomunikačního úřadu (ČTÚ), který je povinen shromažďovat údaje od operátorů a souhrnné údaje zasílat Evropské komisi. ČTÚ však zaznamenává požadavky podle odlišné metodiky. Uvádí souhrnné počty dotazů, které byly vzneseny na veškeré podnikatele dle zákona o elektronických komunikacích, a to od všech oprávněných orgánů, což vedle PČR představuje také zpravodajské služby a Českou národní banku. Další rozdíl plyne z toho, že zatímco policie vznesla například jeden dotaz na konkrétní číslo IMEI, ve statistikách ČTÚ je obsažen až třikrát (v závislosti na tom, kolika operátorů se policie dotázala).

Následující graf znázorňuje rozložení výpisů dle jednotlivých odstavců § 88a tr. ř., tedy na základě příkazu soudce (odst. 1) a souhlasu uživatele telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat (odst. 4). Z celkového počtu 57 089 vykázaných výpisů bylo 5 311 (tj. 9,3 %) vyžádáno dle § 88a odst. 4 tr. ř.

Největší objem výpisů představují výpisy na buňky, v roce 2021 se jednalo o 43 928 úkonů, což tvoří 76,9 % z celkového počtu vyžádaných úkonů dle § 88a tr. ř. Další 8 948 (tj. 15,7 %) výpisů bylo použito na mobilní telefony, z toho 3 375, tj. 37,7 % z nich bylo vyžádáno na základě souhlasu odposlouchávané osoby dle § 88a odstavce 4 tr. ř. Nižších hodnot dosahují výpisy z elektronické komunikace realizované prostřednictvím Internetu. U IP adres se jednalo o 1 724 (tj. 3,0 %) úkonů. Na pevné linky bylo uskutečněno 507 (tj. 0,9 %) výpisů, přičemž 210, tj. 41,4 % z nich bylo vyžádáno na základě souhlasu uživatele.

4.6 Rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR

Na základě ustanovení § 98 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ministr předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu také analýzu o rušení provozu elektronických komunikací. Tato problematika byla zpracovaná z podkladů Pyrotechnické služby Policie ČR.

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

HLAVA VI

§ 39

Rušení provozu elektronických komunikací

(1) Policie může za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu na majetku rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu

- a) provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí,*
- b) poskytování služeb elektronických komunikací, nebo*
- c) provozování radiokomunikačních služeb.*

(2) Zavedení rušení podle odstavce 1 policie ohlásí na územně příslušné operační a informační středisko integrovaného záchranného systému a Českému telekomunikačnímu úřadu. V nezbytné míře informuje o provedeném rušení dotčené provozovatele sítí a služeb elektronických komunikací. To neplatí, pokud by poskytnutí informace podle věty první nebo druhé mohlo ohrozit plnění úkolů policie.

Zařízení k rušení provozu elektronických komunikací byla používána v souvislosti se zákroky příslušníků Pyrotechnické služby Policie ČR při prověřování podezřelých předmětů a zneškodňování nástražných výbušných systémů, kdy na základě dostupných informací vzniklo důvodné podezření, že se jedná o nález nástražného výbušného systému s možností dálkové iniciace pomocí elektronických bezdrátových zařízení.

Rušení bylo prováděno za účelem odstranění bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu, v nezbytné míře, a po nezbytnou dobu. Vždy byla dodržena povinnost řádného ohlášení rušení příslušným orgánům ve smyslu ustanovení § 39 odst. 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a Závazného pokynu policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pozdějších předpisů.

Účinek rušení provozu elektronických komunikací nastává v rozsahu metrů, maximálně desítek metrů od místa nálezů podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného systému, vzhledem k okolnímu prostředí místa zásahu (budovy, terén apod.). Provoz elektronických komunikací je tedy ovlivněn v minimálním rozsahu

a v úzce vymezené lokalitě, která byla v rámci prováděného bezpečnostního opatření předem evakuována.

V roce 2021 bylo rušení elektronických komunikací realizováno celkem ve 26 případech.

5 Závěr

Předkládaná Analýza se zaměřuje na detailní popis jak právní, tak faktické stránky odposlechů a sledování osob a věcí dle trestního řádu. Významnou část Analýzy tvoří popis mechanismů, které mají za cíl zabránit zneužití těchto institutů.

Vývoj využívání všech úkonů popsaných v Analýze byl v letech 2020 a 2021 výrazně ovlivněn pandemií koronaviru SARS-CoV-2.

Hlavní část Analýzy je tvořena statistickým vyhodnocením, které je rozděleno do šesti částí. První část je věnovaná využívání úkonů odposlechu a sledování osob a věcí v souvislosti s nápadem trestních spisů. Oproti roku 2020 došlo v roce 2021 k poklesu registrované kriminality. Snížil se také počet „živých“ spisů, počet spisů, v rámci nichž byly použity odposlechy, i počet spisů s úkony sledování osob a věcí.

Druhá statistická část podrobně analyzuje využívání odposlechu dle § 88 tr. ř. V rámci celé České republiky bylo v roce 2021 ukončeno celkem 3 592 odposlechů použitých Policií ČR, a to v 658 spisech. V porovnání s rokem 2020 došlo v roce 2021 k poklesu počtu odposlechů, a to o 438 (tj. 10,9 %). Z hlediska SKPV KŘP bylo registrováno nejvíce odposlechů u SKPV KŘP Moravskoslezského kraje. Z SKPV útvarů s celostátní působností, i celkově za všechny útvary PČR SKPV, ukončila nejvíce odposlechů NPC.

Úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. byly v loňském roce Policií ČR využívány zejména v souvislosti se šetřením toxikomanie, trestné činnosti proti veřejnému zájmu (zejména zločinné spolčení, převaděčství a úplatkářství) a násilné trestné činnosti (zejména vydírání, vraždy a obchod s lidmi). U 28,6 % odposlechů vykázali kriminalisté použití odposlechů na organizovanou trestnou činnost. Z hlediska efektivity úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. lze konstatovat, že 71,4 % úkonů bylo efektivních, 14,5 % úkonů lze považovat za neefektivní a 14,1 % úkonů nebylo realizováno, resp. bylo neaktivních.

U věcí, které policejní orgán pravomocně skončil, vznikla v roce 2021, dle § 88 odst. 8 tr. ř., policejnímu orgánu povinnost, informovat celkem 83 osob, na něž odposlech skončil v roce 2021. Z toho počtu bylo v roce 2021 informováno 63 z nich, zbývajících 20 osob informováno nebylo, a to z důvodů uvedených v § 88 odst. 9 tr. ř. O odposlechu nejsou rovněž informováni uživatelé odposlouchávané stanice, kteří dle § 88 odst. 5 tr. ř. s odposlechem souhlasili, dále osoby v případech, kdy nebyl odposlech aktivní, resp. nedošlo k jeho realizaci, případně byl odposlech použit na neznámou osobu. V Analýze však není uveden celkový počet informovaných odposlouchávaných osob, resp. neinformovaných, neboť absolutní většinu věcí ukončují soudy nebo státní zástupci.

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu se v období bezprostředně po novele trestního řádu v roce 2008 výrazně zkrátila, nicméně od roku 2010 se mírně prodlužuje. V roce 2021 činila 111,5 dne a oproti roku 2020 se prodloužila o 1,2 dne. Rovněž skutečná průměrná délka odposlechu se bezprostředně po uvedené novele zřetelně zkrátila, ale od roku 2010 se také prodlužuje. V roce 2021 se průměrná skutečná délka odposlechu, oproti roku 2020, zkrátila o 0,9 dne a činila 109 dní.

Od počátku sledovaného období dochází k poklesu podílu zkrácených odposlechů. V roce 2021 bylo zkráceno celkem 1 422, tj. 39,6 % odposlechů, přičemž 98,2 % z nich bylo ukončeno na základě požadavku útvaru, který odposlech vyžadoval. Podíl prodloužených odposlechů od počátku vyhodnocovaného období

do roku 2012 narůstal. Zatímco před účinností novely trestního řádu bylo v letech 2004 až 2007 prodlouženo průměrně 7 % odposlechů, za roky 2009 až 2021, se jednalo v průměru o 10,7 % prodloužených odposlechů. V roce 2021 bylo prodlouženo celkem 433, tj. 12,1 % odposlechů.

Využívání úkonů sledování osob a věcí je podrobně analyzováno ve třetí části statistického vyhodnocení. Policie ČR v roce 2021 vykázala 3 489 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., celkem v 838 spisech. V roce 2021 došlo oproti roku 2020 k úbytku počtu, a to o 389 (tj. 10,0 %) úkonů. Nejvíce úkonů vykázala NCOZ, s velkým odstupem následovala NPC a SKPV KŘP hl. m. Prahy. Snížení počtu sledování osob a věcí za rok 2021 bylo zaznamenáno u SKPV KŘP, naopak SKPV ÚCP vykázaly mírný nárůst. Za celé šestnáctileté období byl registrován nejnižší počet úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP Královéhradeckého a Jihomoravského kraje a u ÚSKPV.

Sledování osob a věcí bylo v roce 2021 využito zejména v souvislosti s šetřením toxikomanie, s velkým odstupem následovaly úkony použité na podvody, násilnou trestnou činnost (zejména vydírání, nebezpečné vyhrožování a vraždy) a na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (zejména úplatkářství a zločinné spolčení). U 27,4 % (956) úkonů sledování osob a věcí bylo vykázáno použití na odhalování trestné činnosti páchané organizovanou skupinou. Stejně jako u odposlechů, většina (75,4 %) nasazených úkonů sledování osob a věcí byla efektivních, 12 % úkonů bylo neefektivních a 12,6 % úkonů nebylo aktivních či realizovaných.

Analýza způsobu vyřízení trestních spisů ukončených v roce 2021, v rámci kterých byly během vlastního šetření nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., bez ohledu na skutečnost, ve kterém roce byly tyto úkony ukončeny, je obsahem čtvrté části statistického vyhodnocení. Podrobně zde byly rozebrány způsoby vyřízení spisů jak v prověřování, tak ve vyšetřování. Z celkového počtu vyřízených spisů s úkony za rok 2021 bylo 63,6 % spisů vyřízeno způsobem NPO, u 16,6 % spisů byl předpoklad pro následné efektivní vyřízení a 19,8 % spisů s úkony bylo bez efektivity.

V páté statistické části, která obsahuje vyhodnocení výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř., se jedná o získávání provozních a lokalizačních údajů ke komunikaci uskutečněné prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic a sítě Internet. V roce 2021 bylo operátory poskytnuto 57 089 výpisů dle § 88a trestního řádu, přičemž největší objem výpisů představují výpisy na buňky, jednalo se o 43 928 úkonů, což tvoří 76,9 % z celkového počtu vyžádaných úkonů dle § 88a tr. ř. Dalších 8 948 (tj. 15,7 %) výpisů bylo použito na mobilní telefony, z toho se jednalo o 3 375 (tj. 37,7 %) úkonů vyžádaných dle § 88a odstavce 4 tr. ř. Celkem 1 724 (3,0 %) výpisů bylo uskutečněno z elektronické komunikace realizované prostřednictvím Internetu. Nižších hodnot dosahují výpisy na pevné linky, jednalo se o 507 (tj. 0,9 %) úkonů.

Šestá statistická část se zabývá rušením provozu elektronických komunikací Policií ČR, tedy opatřeními, které slouží k zamezení případné iniciace nástražného výbušného systému elektronickým bezdrátovým zařízením. V roce 2021 bylo toto opatření realizováno ve 26 případech. Tento postup ovlivňuje provoz elektronických komunikací v ČR v zanedbatelném rozsahu, neboť k rušení dochází pouze v minimálním časovém úseku a v úzce vymezené lokalitě, která byla v rámci prováděného bezpečnostního opatření předem evakuována.

Seznam příloh:

- Příloha 1** Trestné činy, u nichž zákon umožňuje provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.
- Příloha 2** Číselník systému MU II pro výběr druhu trestné činnosti
- Příloha 3** Způsoby ukončení spisů – příslušná ustanovení trestního řádu